

ØF-rapport nr. 11/2011

Villreinnemndene

- en evaluering av deres struktur og funksjon

av

Hans Olav Bråtå, Per Kristian Alnes og Merethe Lerfald

Østlandsforskning

Østlandsforskning er et forskningsinstitutt som ble etablert i 1984 med fylkeskommunene og høgskolestyrene/de regionale høgskolesentra i fylkene Oppland, Hedmark og Buskerud som stiftere i samarbeid med Kommunaldepartementet.

Østlandsforskning er lokalisert i høgskolemiljøet på Lillehammer og har i tillegg kontorer i Hamar. Instituttet driver anvendt, tverrfaglig og problemorientert forskning og utvikling.

Østlandsforskning er orientert mot en bred og sammensatt gruppe brukere. Den faglige virksomheten er konsentrert om to områder:

- Næringsliv og regional utvikling
- Velferd, organisasjon og kommunikasjon

Østlandsforskning sine viktigste oppdragsgivere er departement, fylkeskommuner, kommuner, statlige etater, råd og utvalg, Norges forskningsråd, næringslivet og bransjeorganisasjoner.

Østlandsforskning har samarbeidsavtaler med Høgskolen i Lillehammer, Høgskolen i Hedmark og Norsk institutt for naturforskning. Denne kunnskapsressursen utnyttes til beste for alle parter.

ØF-rapport nr. 11/2011

Villreinnemndene

- en evaluering av deres struktur og funksjon

av

Hans Olav Bråtå, Per Kristian Alnes og Merethe Lerfald

Tittel: Villreinnemndene – en evaluering av deres struktur og funksjon

Forfatter: Hans Olav Bråtå, Per Kristian Alnes og Merethe Lerfald

ØF-rapport nr.: 11/2011

ISBN nr.: 978-82-7356-688-1

ISSN nr.:

Prosjektnummer: 1084

Prosjektnavn: Villreinnemnd

Oppdragsgiver: Direktoratet for Naturforvaltning

Prosjektleder: Hans Olav Bråtå

Referat: I prosjektet evalueres villreinnemndene, spesielt på bakgrunn av endringer fra 2007 i deres struktur og funksjon. Materialet er basert på e-post undersøkelser til en rekke aktører samt telefonintervjuer. Hovedtrekket er at villreinnemndene har gjort en bra jobb. 40 % av medlemmene uteblir fra ett eller flere årlige møter i samla nemnd. Alle nemndene har lønnet sekretær, men i ulike stillingsbrøker. Nemndene har 2-3 møter i samla nemnd per år og et vanlig medlem bruker litt under 12 timer per møte, inkludert forarbeid og reise. Dagens "ansvarlige" fylkesmann er den mest relevante. Nemndene setter opp årlige budsjett og klarer å utføre sine oppgaver innen tildelte midler. Praksis ved annonsering og vurdering av tilskuddsmidler varierer, og villreinutvalgene får oftest midler. Dagens inndeling i villreinnemndsområder er god nok, men en bør se på inndelingen av enkelte områder. Inndelingen i sekretariater er god nok.

Emneord: Villrein, villreinnemnd, fellesressurser, bestandsforvaltning, arealplanlegging, kjønnskvolter

Dato: August 2011

Antall sider: 107 + vedlegg

Pris: Kr 270,-

Utgiver: Østlandsforskning
Postboks 223
2601 Lillehammer

Telefon 61 26 57 00
Telefax 61 25 41 65
e-mail: post@ostforsk.no
<http://www.ostforsk.no>

Dette eksemplar er fremstilt etter KOPINOR, Stenergate 1 0050 Oslo 1. Ytterligere eksemplarframstilling uten avtale og strid med åndsverkloven er straffbart og kan medføre erstatningsansvar.

Forord

Østlandsforskning har på oppdrag fra Direktoratet for Naturforvaltning gjennomført en evaluering av villreinnemndene, særlig i lys av endringer fra 2007 der strukturen på nemndene ble endret og reglene om representasjon av begge kjønn i offentlige utvalg ble innført.

Undersøkelsen er basert på utsending av spørreskjema og telefonintervjuer. Takk til alle som har besvart våre e-poster og telefoner.

Prosjektet er gjennomført av forskerne Hans Olav Bråtå, Per Kristian Alnes og Merethe Lerfald ved Østlandsforskning.

Lillehammer, august 2011

Svein Erik Hagen
forskningsleder

Hans Olav Bråtå
prosjektleder

Innhold

Sammendrag.....	7
1 Villreinnemndene i det norske forvaltningssystemet for villrein.....	11
1.1 Hovedtrekk i forvaltningssystemet for villrein i Norge	11
1.2 Antall felte villrein i Norge	15
2 Metode og gjennomføring av undersøkelse.....	17
2.1 Mål og problemstillinger	17
2.2 Elektroniske spørreskjema til ulike aktører	19
2.3 Utvalg og innkomne svar	20
2.4 Vurderinger av datagrunnlaget	22
3 Villreinnemndene – organisering og funksjon.....	23
3.1 Hvordan har nemndene løst sine oppgaver?.....	23
3.2 Samla tilfredshet i forhold til regioner og typer nemndsområder	26
3.3 Er målene med villreinnemndene oppnådd?	28
3.4 Involvering og deltakelse i bestandsforvaltning.....	33
3.5 Oppnåelse av mål i bestandsplanen.....	36
3.6 Arealplanlegging og arealforvaltning.....	39
4 Hvordan er villreinnemndene organisert?	47
4.1 Inndeling i villreinnemnder og utveksling av villrein mellom områder.....	47
4.1.1 Dagens inndeling i villreinnemndsområder	47
4.1.2 Utveksling av villrein mellom nemndsområder og villreinområder	51
4.2 Dagens inndeling i sekretariater	53
4.3 Arbeidsutvalg	54
4.4 Sekretariater	55
4.5 Hvem er medlemmer i villreinnemndene?	56
4.6 Kommunens bakgrunn og vurderinger ved oppnevning til villreinnemnda.....	59
5 Hvordan fungerer villreinnemnda?	65
5.1 Antall og varighet på møtene i villreinnemnda	65
5.2 Generelt om kontakt mellom medlemmer av villreinnemndene	66
5.3 Forarbeid og reisetid til møter samt godtgjørelse.....	68
5.4 Uteblivelse fra vanlige møter og eventuelle årsaker	69

5.5	Interessekonflikter ved å delta i nemnda	71
6	Villreinnemnda sin økonomi	73
6.1	Budsjett og budsjettering.....	73
6.2	Dagens økonomiske rammer for driften av nemnda	74
6.3	Fordeling av tilskuddsmidler.....	76
7	Kunnskap og kunnskapsbehov	79
7.1	Medlemmene i villreinnemndene sitt kunnskapsbehov	79
7.2	Behov for å styrke kompetanse i sekretariatet.....	80
7.3	Kontakt med Villreinsenter nord eller sør	83
7.3.1	Medlemmene av villreinnemndene; kontakt og nytte	83
7.3.2	Medlemmene av villreinutvalgene; kontakt og nytte	84
8	Samarbeid med fylkesmannsembete og fylkeskommune	87
8.1	Samarbeid med fylkesmannsembetene	87
8.1.1	Samarbeid med ansvarlig fylkesmannsembete.....	87
8.1.2	Andre fylkesmenn	91
8.2	Samarbeid med fylkeskommune	92
9	Oppsummering.....	95
10	Referanser.....	107

Vedleggstabell 1

Vedlegg

- Retningslinjer til de endrede bestemmelser i forskrift 2. april 2002 om forvaltning av hjortevilt og bever, av 18. september 2007
- Spørsmål medlemmer villreinnemnd
- Spørsmålsguide sekretariat i villreinnemnd
- Spørsmål medlemmer i villreinutvalg
- Spørsmål kommune
- Spørsmål fylkeskommune
- Spørsmål fylkesmann

Sammendrag

Dette prosjektet er gjennomført på oppdrag fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN). Bakgrunnen for prosjektet er behov for kunnskap som følge av bl.a. endringer i villreinnemndene i 2007. Blant endringene er kravet om minst 40 % kvinner i den enkelte villreinnemnd samt at flere villreinområder er blitt samlet i større villreinnemnder.

Prosjektet er gjennomført på bakgrunn av forholdsvis detaljerte spørsmål fra oppdragsgiver og nye spørsmål utviklet av Østlandsforskning i samråd med oppdragsgiver. Det empiriske materialet er innhentet via elektroniske spørreskjema til alle medlemmer og sekretærer i villreinnemnder og villreinutvalg og til alle villreinkommuner i Norge. Kontaktpersoner i de berørte fylkeskommuner og fylkesmannsembeter ble intervjuet om de samme nøkkelspørsmål. Det ble gjennomført en egen undersøkelse til sekretærene for villreinnemndene. Dette er primært en undersøkelse av villreinnemndene og spørsmålene til de ulike respondentene ble utformet deretter.

Svarprosenten er 47 for medlemmer av villreinnemndene, 65 for medlemmer av villreinutvalgene, 58 for kommunene og nær 100 prosent for de øvrige. Det er relativt stort sammenfall mellom hva ulike aktører mener, særlig medlemmer av nemndene og fylkesmannsembetene. Ut fra den målbare parameteren kjønn, er materialet representativt i forhold til populasjonen når det gjelder medlemmer av villreinnemndene.

Som følge av den nye forskriften er andelen kvinner i villreinnemndene økt fra knapt 11 % på starten av 2000-tallet til 44 % i dag. I samme periode er gjennomsnittlig lengde på utdanning økt hos medlemmene, særlig hos kvinnene, der den er økt fra 12,3 år til 16 år. Andelen medlemmer i villreinnemndene med erfaring fra villreinjakt er redusert fra 85 % til 65 %. Dette skyldes en økende andel kvinner: 21 % av kvinnene har jaktet villreins mens 96 % av mennene har jaktet villrein. Det er stor forskjell mellom menn og kvinner mht erfaringer fra villreinformvaltning. Forenklet består villreinnemndene av eldre menn med lang erfaring fra villreinjakt og villreinformvaltning, og yngre kvinner med mindre slik erfaring, men med litt lengre utdanning enn menn. Det er en klar endring de siste 10 årene.

Om lag 75 % av medlemmene av villreinnemndene og fylkesmennene mener villreinnemndene har gjort en svært bra eller bra jobb. Medlemmene av villreinutvalgene er ikke fullt så positive. Endringer i svarkategorier gjør en sammenligning med undersø-

kelsen for 10 år siden usikker, men det kan synes som at dagens medlemmer av villrein-nemndene er omtrent like tilfreds med hvordan nemndene samla har løst sine oppgaver som det medlemmene var for 10 år siden. Dagens medlemmer av villreinutvalgene er kanskje mer tilfreds med nemnda nå enn medlemmene var for 10 år siden. Over 60 % av medlemmene av nemndene, og 40 % av medlemmene i utvalgene, synes de har fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i de enkelte villreinområder. Dette er omtrent det samme som for 10 år siden.

Spørsmål om ivaretagelse av arealer viser at medlemmene av nemnda nå i større grad enn for 10 år siden synes de har lyktes i sin forvaltningsoppgave. Medlemmene i utvalgene mener ikke det samme. Sammenligning av måloppnåelse mht bestandsplan viser at respondentene nå er mer tilfreds på de fleste delmål enn for ti år siden. Dette kan skyldes organisatoriske faktorer, erfaringer innen forvaltningen generelt, men også en bedre kunnskap, registreringer og bedre modeller for villreinforvaltning basert på forskning.

Ved oppnevning av medlemmer til nemndene legger kommunene vekt på at representanten har god kjennskap til leveområdet og bestanden, men også at det skal forslås en mann og en kvinne. De fleste medlemmene av nemndene har ikke opplevd interessekonflikt ved å delta i nemnda.

40 % av medlemmene uteble fra ett eller flere møter i samla nemnd. De som ikke er villreinjegere er oftere borte fra møter enn villreinjegere. Kvinner synes oftere borte enn menn og årsaken er kollisjoner med andre gjøremål. Medlemmene synes at de generelt har god nok kunnskap innen de fleste felt, kanskje med unntak av regional arealplanlegging. Likevel ønsker flere også mer kunnskap. Vel halvparten av medlemmene har hatt kontakt med villreinsenter nord eller sør. De tema som da har vært mest fokusert er villreinens arealbruk og kartleggingsprosjekt, og medlemmene har fått nyttig kunnskap om dette. Blant de som ikke har hatt kontakt med sentrene begrunnes dette ofte med at kontakten skjer via andre, som for eksempel sekretærene. Noen ser ikke behov for kontakt. Manglende kontakt skyldes ikke at det er vanskelig å få kontakt med sentrene eller at de ikke har relevant kunnskap.

Alle nemndene har lønnet sekretær, men stillingsbrøken er ulik: i 6 av nemndene utgjorde utgifter til sekretær mindre enn 25 % av nemndas samla utgifter. Det er ulike modeller mht hvor sekretariatene er lokalisert. Det er ikke spesielt behov for å styrke sekretariatets kompetanse innen villreinbiologi, plan- og bygningslov eller egen økonomi og administrasjon. Derimot kan det være mer behov innen Lov om naturmangfold og Fjelloven. Flere fylkesmannsembeter trekker fram små stillingsbrøker og manglende fagmiljø for sekretærene som en svakhet.

I gjennomsnitt har de samla nemndene 2-3 møter per år, og møtene varer i gjennomsnitt 4 timer. Det er utstrakt bruk av e-post. Samla tid for et vanlig medlem til forarbeid,

reisetid og deltakelse på et vanlig møte er 11 timer og 45 minutter. Ledere bruker ofte mye mer tid, særlig til forarbeid. Syv av nemndene har arbeidsutvalg, som minst består av sekretær, leder og nestleder.

Omlang $\frac{3}{4}$ av medlemmene i villreinnemndene mener dagens "ansvarlige" fylkesmann er den mest relevante. Det samme mener fylkesmennene. Det er klart hvem som er nemndas kontakt i embetet. Ansvarlig fylkesmann inviteres på alle møter og deltar minst en gang per år på ett møte i samla nemnd. Nemnda har god kontakt med fylkesmannen, herunder i økonomiske spørsmål. Det er mindre kontakt med andre fylkesmenn enn den "ansvarlige". Det er lite kontakt med fylkeskommunen, unntaket er i forbindelse med regionale planer.

Det settes årlig opp et budsjett for villreinnemnda, og de største postene er utgifter til samla møter, sekretariat og driften. Alle nemndene klarte å løse sine oppgaver innen budsjetttrammene i 2010. Det var i 2010 tilstrekkelig med midler til driften av nemndene. Noen nemnder (4) brukte ikke opp alle midlene. To av disse oppgir at de ikke kjenner nemndas økonomiske rammer og en oppgir at det er dårlig kommunikasjon med fylkesmannen når det gjelder økonomi. Det er ønskelig å kunne overføre midler fra ett år til et annet. Medlemmene er svært godt fornøyd med dagens godtgjørelse per time for møter og at det kan beregnes 6 timer per møte. De er mindre tilfredse med mulighet til å oppgi tid til møteforberedelser og godtgjørelsen for slike forberedelser. På grunnlag av funnene bør det vurderes om nemnda skal få større kontroll med egen økonomi. Det er ulik praksis for informasjon om mulighet til å søke tilskuddsmidler, men vel halvparten annonserer midlene. De som oftest søker om midler, og som oftest får midler, er villreinutvalgene. Registrering av villrein, tiltak innen bestandsforvaltning og registrering av villreinenes arealbruk er de tema det oftest søkes støtte til, og som det gis midler til. En viktig bakgrunn for tildeling er at tiltaket skal være nyttig. Under halvparten av nemndene synes å basere seg på bestemte retningslinjer eller forankrer bruken av midlene i overordna retningslinjer. Nemndene er i ulik grad involvert i annonsering, vurdering og innvilgning av tilskuddsmidler.

Hovedtrekket er at alle respondentgrupper mener dagens inndeling i villreinnemnder er god nok. Det kan likevel være grunn til å se nærmere på Fjellheimen-Nordfjella, Snøhetta-Knutshø og Rondane-Sølnkletten. Problematikk om utveksling av villrein mellom villreinområder og nemndsområder er framfor alt et spørsmål som bør besvares ved registreringer. De som påpeker slike utvekslinger viser til Hardangervidda og Nordfjella-Fjellheimen. Det kan være behov for endringer i forvaltningsgrenser eller modeller og tiltak som bedrer forvaltning på tvers av grenser.

Respondentene mener at dagens inndeling i sekretariater er god nok. For å øke attraktiviteten på stillinger kan det være aktuelt å samle ansvaret for flere nemnder i færre sekretariater og at disse stillingene legges til et fagmiljø. På den annen side kan en tenke

seg at det er en fordel med nærhet mellom området, sekretariatet og de som skal betjenes av sekretariatet.

1 Villreinnemndene i det norske forvaltningssystemet for villrein

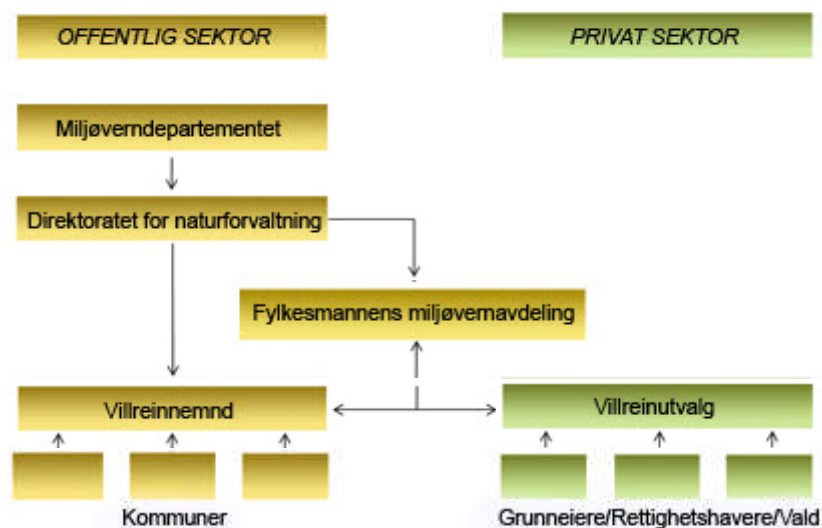
1.1 Hovedtrekk i forvaltningssystemet for villrein i Norge

Villreinutvalg (privat sektor) – villreinnemnd (offentlig sektor)

Figur 1.1. viser dagens forvaltningssystem for villrein. Dette er delt i en privat og en offentlig sektor. "Grunnenheten" innen villreinforvaltningen er villreinområdene. Dette er de fjellområdene der det lever en villreinstamme. Ingen eier villreinen, men de som forvalter eller eier arealene den bruker kan få tillatelse til å skyte et visst antall dyr per år. Disse eierne eller forvalterne omtales ofte som "rettighetshavere".

Figur 1.1. Forvaltningssystemet for villrein.

Kilde: <http://www.villrein.no/Forvaltning/tabid/5005/Default.aspx>

Innen et villreinområde kan det være forskjellige typer rettighetshavere. Dette kan være allmenninger, særlig statsallmenninger, sameier, enkeltpersoner eller bedrifter som eier arealer. De ulike villreinområdene har forskjellige kombinasjoner av rettighetshavere, men i de større villreinområdene er det ofte en forholdsvis stor andel statsallmenninger.

Dette gjelder særlig villreinområdene i de nordlige strøk av Østlandet, men også Hardangervidda og Setesdalen.

Rettighetshaverne i et villreinområde er ofte organisert i villreinutvalg eller villreinlag. Disse har ansvaret for den løpende forvaltningen av villreinbestanden og kan høste av den ved salg eller egen bruk av jaktkort. Den enkelte stammes leveområde berører oftest flere kommuner og i mange tilfeller flere fylker, hvilket betyr at det bør skje en koordinering på tvers av grenser. Det gjelder både forvaltningen av bestanden og de arealene den er avhengig av for å overleve på lang sikt. Villreinen er således en fellesressurs, hvilket gir forvaltningen de utfordringer som er karakteristisk for denne typen ressurser (Ostrom 1990; Bråtå 2001).

Forvaltningssystemet for villreinbestanden er endret over tid. Fra 1960 og tidlig 1970-tall bestod forvaltningssystemet i hovedsak av villreinutvalg og den sentrale myndighet for jakt- og viltforvaltning. Det ble etter hvert Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk – senere Direktoratet for naturforvaltning (DN). Det manglet imidlertid en offentlig aktør for det enkelte villreinområde, en aktør som hadde ansvar på tvers av kommune- og fylkesgrenser. I 1988 ble dette introdusert i form av villreinnemndene. Disse ble innført bl.a. fordi en ønsket å knytte den regionale forvaltningen av villrein til resten av det offentlige forvaltningssystemet i Norge. Det kunne så i sin tur gi mulighet for planstyring og delegering.

Villreinnemnda er en offentlig nemnd hvor medlemmer og varamedlemmer er oppnevnt av DN. DNs oppnevning skjer på grunnlag av forslag fra hver kommune som har areal innenfor området til en villreinnemnd. Etter 15.9.2007¹ skal det foreslås en kvinne og en mann fra hver kommune for hver av de aktuelle villreinnemnder. Nemnda er underlagt DNs instruksjonsmyndighet, og nemndas oppgaver er gitt i direktoratets forskrifter. Fylkesmannens miljøvernavdeling skal gi råd og veiledning og faglig bistand overfor villreinnemnda, og er ansvarlig for nemndas økonomi og regnskap. Hver av villreinnemndene har en fylkesmann som har et særlig ansvar for å følge opp den aktuelle nemnda, en såkalt ”ansvarlig” fylkesmann.

Da villreinnemndene ble innført i 1988 ble det opprettet en nemnd for hvert villreinområde. Etter forskriftsendring av 15.9.2007 nr.1061 er flere av disse nemndene samlet i 9 større eller mindre nemndsområder² slik at områdene for de ulike nemndene i dag består av 1, 2, 3 eller 5 villreinområder, se figur 1.2. Bak denne inndelingen ligger det praktiske forvaltningsmessige hensyn og vurderinger av kontakt og vandringer mellom villreinen i ulike villreinområder. Vi gjengir i vedlegg retningslinjene for de endrede be-

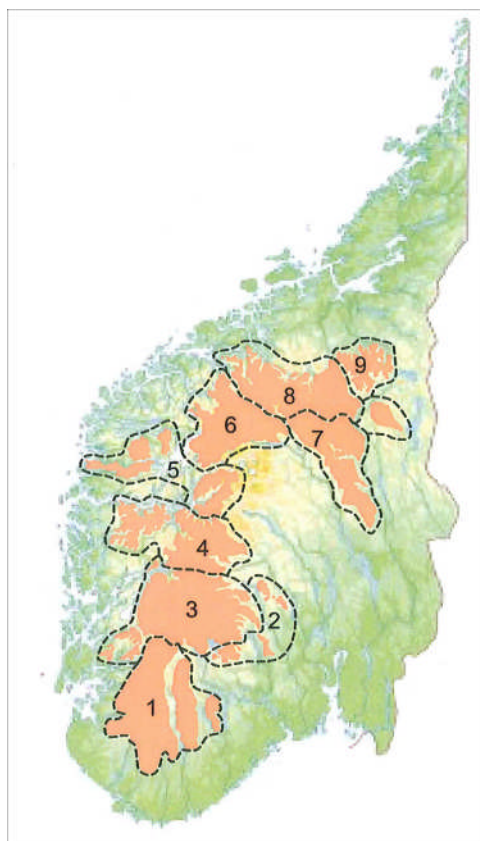
¹ Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever, endret 15.9.2007 nr. 1061.

² I tillegg til de 9 vanlige nemndsområdene er Tolga østfjell gjerne omhandlet som nemndsområde.

stemmelser i forskrift 2. april 2002 om forvaltning av hjortevilt og bever. Disse retningslinjene har vært sentrale for den mer detaljerte utforming av undersøkelsen.

Figur 1.2. Inndelingen i villreinnemnder i 2011.

Kilde: <http://www.villrein.no/Nemndene/tabid/5257/Default.aspx>

1. Villreinnemnda for Setesdalsområdet. Omfatter villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei og Våmur – Roan.
2. Villreinnemnda for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell
3. Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. Omfatter Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya.
4. Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen
5. Villreinnemnda for Sogn og Fjordane. Omfatter villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen.
6. Villreinnemnda for Ottadalen
7. Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten
8. Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
9. Villreinnemnda for Forollhogna

Tolga kommune er villreinnemnd for Tolga Østfjell villreinområde

Forvaltning av villreinbestanden

Villreinutvalgene har ansvaret for den løpende og langsiktige forvaltningen av villreinbestanden i det enkelte villreinområde. Deres løpende forvaltning består av bl.a. innhenting av kunnskap om villreinbestandene og arealene, for eksempel beiteforholdene, salg av jaktkort, organisering av jakttoppsyn med mer. De utarbeider en langsiktig plan for bestanden (bestandsplan) og søker med bakgrunn i denne om årlige kvoter på felling av villrein.

Villreinnemndene sitt ansvar for det enkelte villreinområde består i å sette rammer for prosessen ved utarbeiding av bestandsplan og å godkjenne slike planer. De skal også fastsette den årlige fellingskvoten for villrein for det enkelte villreinområde. Ved eventuelle klager på behandling av bestandsplaner er DN ankeinstans.

Ved endringen i 2007 ble § 14a om Bestandsplan endret til følgende tekst:

§ 14a. Bestandsplan for villrein

Villreinnemnda skal stimulere og legge til rette for at jaktrettshaverne utarbeider en helhetlig bestandsplan for hvert villreinområde.

Villreinnemnda kan godkjenne en flerårig, maksimalt 5-årig, bestandsplan for villreinområdet. Bestandsplanen skal for hele planperioden inneholde målsettinger for bestandsstørrelse og -utvikling, årlig avskytningsplan fordelt på alder og kjønn, oversikt over hvilke bestandsdata som skal samles inn og hvilke tiltak som er planlagt gjennomført.

Når godkjent bestandsplan for villreinområdet foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote sammen med en vurdering av bestandsutviklingen. Vald som har gitt skriftlig tilslutning til den godkjente bestandsplanen kan få tildelt den årlige fellingstillatelsen som valgfrie dyr. Øvrige vald tildeles fellingstillatelse etter § 15.

Ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, eller ved vesentlige, uforutsette endringer i bestanden i løpet av planperioden, kan villreinnemnda beslutte at ny bestandsplan må utarbeides. Dagens arbeidsoppgaver for villreinnemndene

Forvaltning av arealene - arealplanlegging

Forvaltningen av beitet skjer ved at en søker å tilpasse villreinbestanden til de ulike beiteene i de enkelte villreinområder. Spørsmål om ulike typer arealbruk er regulert via Naturmangfoldloven³ (særlig verneområder) og Plan- og bygningsloven (PBL). Plan- og bygningsloven regulerer kommunal- og regionalplanlegging, og villreinnemndene behandler enkeltsaker og planer som berører deres villreinområder. Villreinnemnda har ikke rett til å gi innsigelse, men kan be fylkesmannen eller fylkeskommunen i det berørte fylket om å legge ned innsigelse til planer.

Fylkeskommunen har ansvaret for den regionale planlegging i hvert fylke, hvilket i mange tilfeller berører villreinens leveområder. Dette har ført til at det er utarbeidet eller under utarbeidelse regionale planer for en rekke fjellområder der villrein er hovedtema for planarbeidet. Plan- og bygningsloven ble i 2009 endret slik at det eneste kravet til regional planlegging nå er at det skal utarbeides en regional planstrategi. Det vil si at en innen et fylke, med fylkeskommunen som ansvarlig aktør, via en prosess skal bli enige om hovedtema for den framtidige planlegging og hvilke typer planer som skal utarbeides for disse hovedtema. Endringen av loven i 2009 medførte at det på kommunalt nivå ble innført krav om en kommunal planstrategi. Miljøverndepartementet er klageinstans i forbindelse med arealplanlegging.

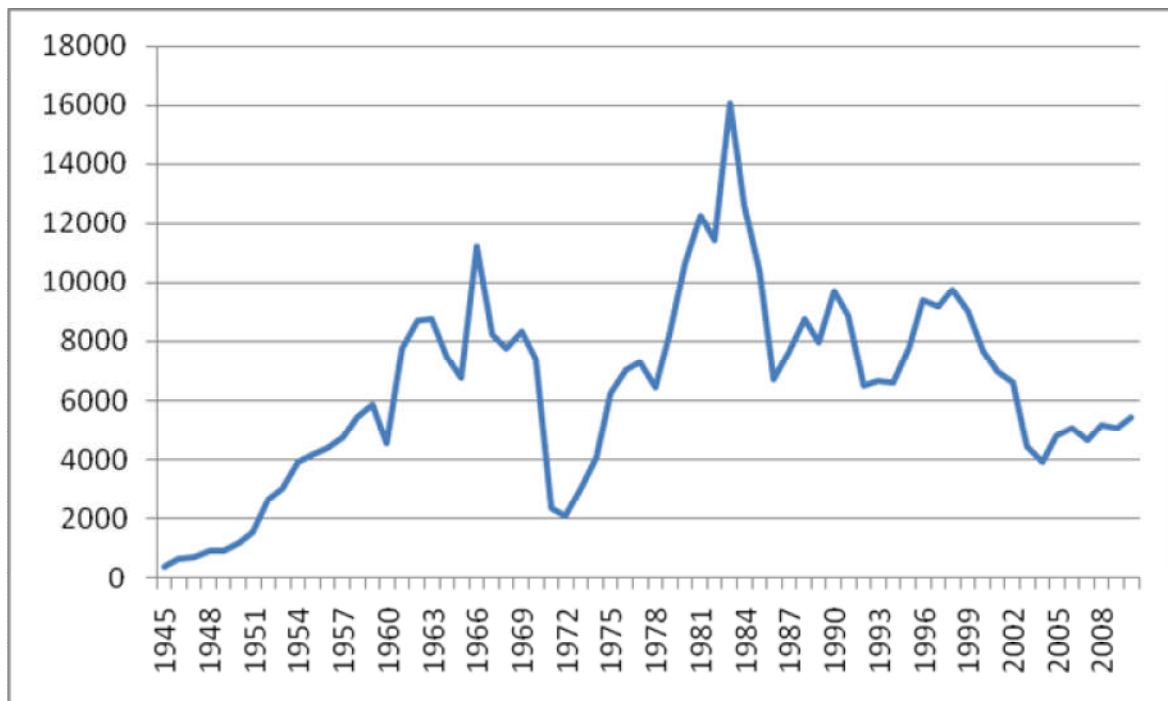
³ Lov 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold

1.2 Antall felte villrein i Norge

Registreringene av årlig antall felte villrein startet i 1889. Disse viser store svingninger over tid (Bråtå 2001). Figur 1.3. viser årlig antall felte villrein fra 1945, og viser store svingninger i etterkrigstida fram til i dag. Dette reflekterer store svingninger i den totale bestand, hvilket særlig skyldes svingningene på Hardangervidda. Etter en nyere bunn, på litt under 4000 felte villrein i 2004, viser figuren en økning i antallet felte villrein per år.

Figur 1.3. Antall registrerte felte villrein 1945-2010.

Kilde: SSB

2 Metode og gjennomføring av undersøkelse

2.1 Mål og problemstillinger

Målet med undersøkelsen er å belyse villreinnemndenes funksjonalitet og struktur siden omorganiseringen i 2007. På bakgrunn av utlysningen og diskusjoner med oppdragsgiver er det formulert et sett med *problemstillinger* (spørsmål) med utgangspunkt i en del hovedtema:

Oppnevning

- Foreslo kommunene likeverdige kandidater, både mannlige og kvinnelige som begge var innstilt på å gjøre en jobb i ei villreinnemnd?
- Foreslo kommunene kandidater som satt i kommunestyre eller i politisk organ med ansvar for vilt og/eller arealforvaltning?
- Har kommunene foreslått representanter som ofte kommer ut for interessekonflikt i forhold til andre roller (inhabilitet)?

Nemndsmedlemmenes funksjon

- Har kommunene forventet at kandidatene de foreslo skulle fronte kommunens interesser i nemndene?
- Har noen av nemndenes medlemmer i større grad enn andre uteblitt fra møter?
- Har mange nemndsmedlemmer ofte kommet i interessekonflikt (inhabilitet) som følge av private interesser?
- Føler nemndsmedlemmene selv at de samla sett har hatt den nødvendige kunnskap og innsikt til å utfylle den funksjonen de har blitt satt til å ha?
- Hvor mange av nemndsmedlemmene har deltatt i fagsamling for villreinnemndene?

Sekretariatet

- Har nemnda felles sekretær med andre eller eget sekretariat?
- Er sekretariatet en enkeltperson, bedrift eller offentlig institusjon (kompetansesentre, fylkesmenn, kommuner osv)?
- Hvor stor stillingsandel har arbeidet i sekretariatet utgjort?

- Hvor stor andel av budsjettet har sekretariatet utgjort?
- Er det behov for å styrke kompetansen på villreinbiologi?
- Har sekretariatet i samarbeid med fylkesmannen tilstrekkelig kompetanse på økonomistyring og administrasjon?
- Er det behov for å styrke kompetansen på Plan- og bygningslov?

Villreinnemndsmøtene

- Hvor ofte har nemndene hatt møte?
- Hvor lange har møtene vært og hvor mye forarbeid har de krevd av medlemmene?
- Hvilke temaer har blitt tatt på møtene?
- Har nemnda oppnevnt arbeidsutvalg eller er alle medlemmene innkalt til alle møter?

Samarbeidet med fylkesmennene

- Hvilken samarbeidsform har en valgt, har for eksempel hovedansvarlig fylkesmann vært invitert og deltatt i møtene?
- Hvordan har fylkesmennenes oppfølging av villreinnemndenes økonomi skjedd?
- Har fylkesmannen bistått villreinnemnda med oppsett av årlig budsjett?
- Har alle berørte fylkesmenn vært representert på ett eller flere møter årlig?
- Har fylkesmennene rutiner for gjensidig informasjon om plansaker i villreinområdet/områdene som nemnda administrerer?

Økonomi

- Har villreinnemnda satt opp et budsjett for hvert år?
- Hva er grunnlaget for nemndas evt. budsjettarbeid (møtefrekvens, aktiviteter planlagte/akutte)?
- Har det vært tilstrekkelig med midler til drift av nemnda?
- Hvis tildelte midler ikke har gått med, hva er grunnen til dette?
- Har nemnda oppfylt sin rolle innenfor budsjettrammene?
- Hvis ikke, hva er årsakene?
- Hvordan har annonsering og fordeling av tiltaksmidler skjedd?
- Hvem har søkt og hvem har fått tildeling av midler til hvilke tiltak?
- Hvordan har nemndene fulgt opp bruken av tiltaksmidlene?

Struktur

- Nemnd for ett eller flere områder?
- Fordeler og ulemper ved dagens organisering?
- Har ett eller flere av områdene nemnda dekker utveksling av rein med nabovillreinområder?

- Er dette/disse organisert under samme nemnd?
- Hvis ikke, hvordan samordner man bestands- og arealforvaltningsmessige spørsmål?
- Ønsker en justering av nemnd- og eller sekretariatsstruktur?
- Hvilke områder ønsker man i så fall å ha felles nemnd og eller sekretariat med?
- Er annen organisering av nemnd ønskelig?
- Er annen organisering av sekretariat ønskelig?

Supplerende hovedtema

- Hvilken kontakt har aktørene med villreinsentrene og hvilket utbytte har de av dette?
- Spørsmål om ulike sider ved bestandsplanen
- Kommunal- og regionalplanlegging, herunder kommunale- og regionaleplanstrategier
- Grunnleggende persondata

Østlandsforskning (Bråtå 2005) gjennomførte på starten av 2000-tallet en undersøkelse av bl.a. villreinnemndene. Det var ønskelig at en så langt som mulig tilpasset spørsmål og svaralternativer i denne undersøkelsen til undersøkelsen fra starten på 2000-tallet slik at det var mulig å fange opp endringer over tid i forvaltningen og resultater av forvaltningen.

2.2 Elektroniske spørreskjema til ulike aktører

Oppdragsgiver ønsket at undersøkelsen omfattet villreinnemnder (medlemmer og varamedlemmer), villreinutvalg, kommuner, fylkesmannsembeter og fylkeskommuner.

I tråd med dette ble det gjennomført spørreundersøkelser. Det ble utformet spørreskjema tilpasset de ulike aktørene, men likevel slik at spørsmålene er felles i forhold til sentrale problemstillinger. Ved bruk av programmet Opinio ble det sendt spørreskjema til medlemmer og varamedlemmer i villreinnemnder, medlemmer og sekretærer i villreinutvalg og kommunene. For å samle inn rene faktaopplysninger ble det tatt direkte kontakt med sekretærene i villreinnemndene, som ble intervjuet på telefon etter en felles guide.

Det ble utviklet egne spørreskjema tilpasset fylkesmannsembeter og fylkeskommuner, og representanter for disse fikk tilsendt en e-post om undersøkelsen samt et spørreskjema. Skjemaet ble besvart ved at en av våre forskere kontaktet de aktuelle respondenter i disse embetene på telefon og registrerte deres svar direkte i databasen. Spørsmålsguider og spørreskjema til alle gruppene respondenter er gjengitt i vedlegg.

Ved utsending av spørreskjema ble den potensielle respondent som ikke hadde svart 2 dager før fristens utløp minnet om undersøkelsen. Dersom en person ikke hadde svart ved fristens utløp ble det gitt en påminnelse. Undersøkelsene ble gjennomført fra andre halvdel av mai og ut i juni 2011.

2.3 Utvalg og innkomne svar

Villreinnemndene – fokus på faste medlemmer

I utgangspunktet ønsket vi å få synspunktene til medlemmer, varamedlemmer og sekretærer. For å få tak i e-postadresser ble det brukt en rekke kilder, særlig kontakt til sekretærene for villreinnemndene, som sendte oss oppdaterte lister over medlemmer og varamedlemmer. Disse ble supplert med andre kilder dersom det var nødvendig.

Vi fikk forholdsvis mange e-poster fra varamedlemmer om at de visste lite og ikke kunne besvare undersøkelsen. Det kom også forholdsvis få svar. Dette er samme tendens som ved undersøkelsen som ble gjennomført på starten av 2000-tallet (Bråtå 2005). Der var antall svar og kvalitet på responsen så svak at vi valgte å ikke analysere svarene fra varamedlemmene. Med den samme tendens her ble det relativt raskt besluttet å konsentrere analysene om bare medlemmer i villreinnemndene, hvilket også er de som har mest kunnskap om villreinnemndas arbeid. Svarprosent for medlemmer av villreinnemndene i forhold til bruttoutvalg er 47 %, jf tabell 2.1.

Tabell 2.1. Oversikt over utsendte spørreskjema og innkomne svar fra medlemmene av villreinnemndene. Absolutte tall.

	Antall
Antall faste medlemmer	113
- medlemmer uten e-post/ukjent e-post/tekniske problem	9
Bruttoutvalg	104
Innkomne svar	49

Villreinutvalgene

For medlemmene av villreinutvalgene ble det etter hvert klart at også her måtte en konsentrere seg om medlemmer, dels fordi det ikke er varamedlemmer og fordi disse erfaringsmessig har lav svarprosent og har dårligere kvalitet på svarene. Ved å konsentrere oss om medlemmene i utvalgene/villreinlagene har en samme gruppe som i 2005 undersøkelsen, hvilket gir et godt sammenligningsgrunnlag.

E-postadresser til medlemmene ble innhentet ved gjennomgang av villrein.no og andre kilder på internett samt kontakt med sekretærer og ledere. På tross av dette manglet det

noen e-postadresser. Svarprosenten for medlemmer og sekretærer av villreinutvalgene i forhold til bruttoutvalget er på 65 %, se tabell 2.2.

Tabell 2.2. Oversikt over utsendte spørreskjema og innkomne svar fra medlemmene og sekretærene av villreinnemndene. Absolutte tall.

	Antall
Utsendte e-poster til medlemmer og sekretærer	133
- feil ved e-poster	4
Bruttoutvalg	129
Innkomne svar	84

Kommunene

Både villreinnemndene og utvalgene v/sekretær og leder ble bedt om å oppgi kontaktinformasjon (navn, adresse og e-post) til rette vedkommende i kommune, fylkeskommune og fylkesmann. I tillegg ble det for kommuner hvor direkte kontaktperson manglet sendt direkte henvendelse til kommuner ved rådmann/postmottak hvor en redegjorde kort for oppdraget og ba om kontaktinformasjon til riktig saksbehandler. Svarprosenten for kommunene i forhold til bruttoutvalget er 58 %, jf tabell 2.3.

Tabell 2.3. Oversikt over utsendte spørreskjema og innkomne svar fra kommunene. Absolutte tall.

	Antall
Antall kommuner	86
- feil ved e-poster	2
Bruttoutvalg	84
Innkomne svar	49

Sekretariatene for villreinnemndene

Alle sekretærene for villreinnemndene ble kontaktet og intervjuet over telefon. For en villreinnemnd var det skifte av sekretær ved årsskiftet 2010/2011. Etter avtale mellom den nye og gamle sekretær svarte den tidligere sekretæren på vår undersøkelse.

Fylkesmannsembetene

Nemndsområdene dekker 11 fylker. Til alle fylkesmannsembetene ble det sendt en e-post hvor en redegjorde kort for oppdraget og ba om kontaktinformasjon til riktig saksbehandler. I de tilfeller en ikke fikk tilbake informasjon, ble det gjort søk på hjemmesiden til fylkesmannen med mål om å finne riktig person. Alle ble kontaktet pr telefon, før spørreskjema ble sendt og tid for telefonintervju ble avtalt. Respondentens svar ble lagt direkte inn i databasen. Det er innhentet ni besvarelser. Syv av disse har et hovedansvar for oppfølging av en villreinnemnd.

Nemndene som berører disse fylkene berører også andre fylker. Det blir få observasjoner per nemndsområde når besvarelsene fra fylkesmannen ses for seg. Siden flere fylker omfattes av flere nemndsområder er antall observasjoner pr spørsmål varierende.

Flere spørsmål er rettet mot embeter med hovedansvar for en nemnd. Det innebærer at hver besvarelse er knyttet til et spesielt sekretariat og ikke vurdert generelt.

Fylkeskommunene

Nemndsområdene dekker elleve fylker. Til alle fylkeskommunene ble det sendt en e-post hvor en redegjorde kort for oppdraget og ba om kontaktinformasjon til riktig saksbehandler. I de tilfeller en ikke fikk tilbake informasjon, ble det gjort søk på hjemmesiden til fylkeskommunene med mål om å finne riktig person. Alle ble kontaktet pr telefon, før spørreskjema ble sendt og tid for telefonintervju avtalt. Respondentens svar ble lagt direkte inn i databasen. Det er innhentet 10 besvarelser av elleve mulige.

Nemndene som berører disse fylkene berører også andre fylker. Det innebærer at svarene som er innhentet omfatter alle villreinnemndene. Det blir imidlertid få observasjoner pr nemndsområde når besvarelsene fra fylkeskommunene ses for seg. Siden flere fylker omfattes av flere nemndsområder er antall observasjoner pr spørsmål varierende.

2.4 Vurderinger av datagrunnlaget

Representativitet

Vi kan måle representativt i vårt utvalg i forhold til det totale antall menn og kvinner i villreinnemndene når det gjelder *kjønn*. Ifølge våre adresselister består medlemmene av villreinnemndene i 2008-2011 av 63 menn og 50 kvinner, hvilket vil si at 55,7 % er menn og 44,2 % er kvinner. Blant respondentene er 58,7 % menn og 41,3 % kvinner. Materialet er dermed representativt ut fra parameteren kjønn.

Det er en vesentlig lavere svarprosent fra medlemmene av villreinnemndene i forhold til medlemmene av villreinutvalgene. I undersøkelsen på starten av 2000-tallet var svarprosentene ganske like, på 68 %. Grunnen til færre svar fra villreinnemndene kan ha sammenheng med at det elektroniske spørreskjemaet var vesentlig lengre og mer komplisert enn skjemaet til medlemmene av utvalgene. Grunnen til et lengre skjema er at det er nemndene som er i fokus i denne undersøkelsen, hvilket fører til at vi ønsker å spørre dem om en lang rekke forhold. Skjemaet til medlemmene av utvalgene hadde nok også en bedre teknisk utforming.

3 Villreinnemndene – organisering og funksjon

3.1 Hvordan har nemndene løst sine oppgaver?

Hvordan har villreinnemndene samla sett løst sine oppgaver i 2008-2010

Vi ser her på hvordan den aktuelle nemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010. Tabell 3.1. viser at 3/4 av medlemmene av nemnda mener nemndene har gjort en bra eller svært bra jobb. Medlemmene av utvalgene er ikke fullt så positive som medlemmene av nemndene når det gjelder nemndenes rolle.

Tabell 3.1. Hvordan har villreinnemnda samla sett løst sine oppgaver i perioden 2008-2010? *Vurderinger fra medlemmer av nemnder og utvalg.* Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Villreinnemnd	14	61	16	8	0	0	49
Villreinutvalg	13	43	27	5	1	11	79

Det er aktuelt å se på hvilke vurderinger som gjøres av villreinnemndas sitt arbeid for nemndsområdet som helhet og for det enkelte villreinområde som inngår i nemndas område. Av tabell 3.2. fremgår medlemmer av utvalgenes vurderinger. Resultatet presentert i tabellen tyder ikke på forskjeller mellom de vurderinger som gjøres for hele nemndsområdet og det enkelte villreinområde.

Tabell 3.2. Hvordan har villreinnemnda samla sett løst sine oppgaver for hele villreinnemndsområdet og for det enkelte berørte villreinområde? Synspunkt fra medlemmer av utvalgene. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Hele nemndsområde	13	43	27	5	1	11	79
Det enkelte villreinområde	17	44	21	9	3	6	79

Fylkeskommunene klarer i liten utstrekning å vurdere i hvilken grad de enkelte villrein-nemnder som berører fylket samla har løst sine oppgaver i perioden 2008-10. Av 21 observasjoner er det 17 ”vet ikke” og 4 ”bra”. Ser en i forhold til den enkelte besvarelse er det en respondent som har svart ”bra” for de tre nemndene som berører fylket. I et annet fylke, som berøres av 2 nemnder, svarer respondenten fra fylkekommunen henholdsvis ”bra” og ”vet ikke” for de to nemndene. De åtte andre respondentene svarer ”vet ikke” uavhengig av antall nemnder som berører fylket.

Blant respondentene fra *fylkesmennene* er det en som mener nemnda samla sett har løst sine oppgaver for perioden 2008-10 svært bra, fire som mener de har gjort en bra jobb mens to mener de samla sett har gjort en middels jobb.

Vurderinger av hvordan villreinnemndene samla sett har løst sine oppgaver i 2008-2010 i forhold til noen bakgrunnsvariabler

Tabell 3.3. tyder i retning av at kvinnelige medlemmer av nemndene er mer fornøyd enn mannlige medlemmer mht hvordan nemnda har løst sine oppgaver.

Tabell 3.3. Mannlige og kvinnelige medlemmer av *villreinnemndene* sin vurdering av hvordan nemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Menn	7	67	15	11	0	0	27
Kvinner	26	58	16	0	0	0	19

Tabell 3.4. viser at det er relativt liten forskjell i oppfatningen av hvordan nemnda har løst sine oppgaver når den ser dette i forhold til om respondenten var del av villreinforvaltningen i perioden 2004-2007.

Tabell 3.4. Hvordan har villreinnemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010? Svar fra medlemmer av *nemndene*, etter om de var medlem i villreinforvaltningen i 2004-07 eller ikke. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Villreinforvalter 2004-07	17	63	13	8	0	0	24
Ikke villreinforvalter 2004-07	12	60	20	8	0	0	25

Tabell 3.5. kan tyde på at de medlemmene som ikke har jaktet villrein er mer positive enn de som har jaktet villrein mht samla måloppnåelse.

Tabell 3.5. Hvordan villreinnemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010? Svar fra medlemmer av *nemndene*, etter om de har jaktet villrein. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Jaktet villrein	13	57	20	10	0	0	30
Ikke jaktet villrein	19	75	6	0	0	0	16

Dersom en ser videre på medlemmer med jakterfaring, kan tabell 3.6. tyde på at de som har lang jakterfaring er mer tilfreds med hvordan nemnda samla sett har løst sine oppgaver.

Tabell 3.6. Hvordan har villreinnemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010. Svar fra medlemmer av *nemndene*, etter hvor mange sesonger respondenten har jaktet villrein. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Jaktet 1-10 år	10	40	40	10	0	0	10
Jaktet mer enn 11 år	12	71	6	12	0	0	17

7 respondenter som har jaktet 31 år eller mer synes alle at nemnda samla sett har løst sine oppgaver ”bra”.

Sammenligning av hvordan villreinnemndene samla har løst sine oppgaver i 2008-2010 og 2000-2002.

Det er interessant å undersøke hvordan medlemmene av nemndene og utvalgene mener at villreinnemndene løste sine oppgaver i 2008-2010 i forhold til i 2000-2002. Endring av skalaen for perioden 2008-2010 i forhold til den forrige medfører at det er vanskelig å gjennomføre en direkte sammenligning mellom de to periodene. Deler av skalaen er imidlertid lik, og gir grunn til en viss sammenligning. I tabell 3.7 er resultatet fra forrige undersøkelse sammenstilt med resultatet fra denne undersøkelsen. Tabell 3.7 tyder på omtrent samme tilfredshet hos medlemmene av villreinnemndene for periodene 2000-2002 og 2008-2010. De samla svarene fra medlemmer i villreinutvalgene viser også omtrent samme tilfredshet som for 10 år siden, kanskje litt mer tilfredshet nå.

Tabell 3.7. Hvordan har villreinnemnda samla sett løst sine oppgaver i perioden 2000-2002 og 2008-2010? Svar fra medlemmer av *villreinutvalg* og *villreinnemnd*. Prosent.

		Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig* / Litt bra**	Svært Dårlig* / Dårlig**	Vet ikke	N
2008-2010	Nemnd	14	61	16	8	0	0	49
	Utvalg	13	43	27	5	1	11	79
2000-2002	Nemnd	19	54	16	6	1	0	80
	Utvalg	9	48	16	13	11	4	86

Medlemmer av villreinnemnd og villreinutvalg. Kilde: Bråtå 2005:122.

*: Svaralternativ 2008-2010, **: Svaralternativ 2000-2002

For sammenligningens skyld er tall fra tabell 3.1. inkludert i tabell 3.7.

Tabell 3.8. viser hvordan villreinutvalgene mener villreinnemnda har løst sine oppgaver i 2000-2002 for *det enkelte villreinområde* sammenlignet med hvordan de har løst sine oppgaver for det enkelte villreinområde i 2008-2010. Ved å se på det enkelte område kan vi få en direkte sammenligning med 2000-2002 fordi villreinnemndene i den perioden omfattet bare ett villreinområde. Tabell 3.8. tyder på at medlemmene av villreinutvalgene mener villreinnemnda samla sett løser sine oppgaver like godt i inneværende periode som de gjorde på starten av 2000-tallet.

Tabell 3.8. Hvordan har villreinnemnda samla sett løst sine oppgaver for det enkelte villreinområde i 2000-2002 og i 2008-2010? Medlemmer av *utvalgene* sine vurderinger. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig* / Litt bra**	Svært dårlig* / dårlig**	Vet ikke	N
2008-2010*	17	44	21	9	3	6	79
2000-2002**	13	42	27	5	1	11	81

*: svaralternativ i for 2008-2010; **: svaralternativ for 2000-2002. Kilde: Bråtå 2005.

3.2 Samla tilfredshet i forhold til regioner og typer nemndsområder

Tilfredshet i region nord og region sør

Tabell 3.9. tyder på at medlemmene av villreinnemndene i nord er mer tilfreds med hvordan de har løst sine oppgaver enn de i region sør. Region sør omfatter nemndene Setesdalsområdet, Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell, Hardangerviddaområdet og Nordfjella og Fjellheimen. Region nord omfatter nemndene Sogn og

Fjordane, Ottadalen, Rondane og Sørnkleppen, Snøhetta og Knutshø, Forollhogna og Tolga østfjell. Av nemndene innenfor Region nord er det kun en villreinnemnd som består av tre eller flere villreinområder; Villreinnemnda for Sogn og Fjordane.

Tabell 3.9. Hvordan har villreinnemndene i henholdsvis *region nord og sør* løst sine oppgaver? Svar fra medlemmer av *villreinnemndene*. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Region Nord	17	74	4	4	0	0	23
Region Sør	12	50	27	12	0	0	26

Tabell 3.10. tyder på at også medlemmene av villreinutvalgene i nord er mer tilfreds med sin nemnd enn medlemmene av villreinutvalgene i sør er med sine nemnder.

Tabell 3.10. Hvordan har villreinnemndene i henholdsvis Region Nord og Sør løst sine oppgaver for nemndsområdet? Svar fra *villreinutvalgene*. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Region Nord	15	46	23	5	3	8	39
Region Sør	10	40	30	5	0	15	40

Tilfredshet i forhold til antall villreinområder forvaltet av en nemnd

Tabell 3.11. gir på grunn av få svar ikke særlig grunnlag for å si noe om de nemndene som forvalter bare ett villreinområde, men 5 av 6 av disse synes at deres nemnd har løst sine oppgaver bra. En sammenligning av tilfredshet mellom nemnder som forvalter to kontra tre eller flere villreinområder tyder på mindre tilfredshet med nemnda når det er tre eller flere områder.

Tabell 3.11. Hvordan har villreinnemndene i områder med henholdsvis 1, 2 eller 3 og flere villreinområder løst sine oppgaver i 2008-2010? Svar fra medlemmene *villreinnemndene*. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Ett villreinområde	0	83	0	17	0	0	6
To villreinområder	20	67	7	7	0	0	15
Tre eller flere	14	54	25	7	0	0	28

Tabell 3.12. viser at når en villreinnemnd omfatter bare ett villreinområde, så mener nær 70 % av medlemmene av villreinutvalgene at villreinnemnda har løst sine oppgaver svært bra eller bra. Det er likevel et relativt lite antall respondenter bak disse svarene.

Når det gjelder tilfredshet med hvordan man har løst oppgavene der det er 2 kontra 3 eller flere villreinområder innen et nemndsområde viser tabellen ingen forskjell. Sammenlignes ett kontra 2 eller 3 villreinområder per nemndsområde tyder tabell 3.12. på at medlemmene av utvalgene er mest tilfreds der det er ett villreinområde per nemndsområde.

Tabell 3.12. Hvordan har villreinnemndene i områder med henholdsvis 1, 2 eller 3 og flere villreinområder løst sine oppgaver i 2008-2010? Svar fra medlemmer av *villreinutvalgene*. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels bra	Dårlig	Svært Dårlig	Vet ikke	N
Ett villreinområde	31	38	15	0	0	15	13
To villreinområder	7	45	28	7	3	10	29
Tre eller flere villreinområder	11	43	30	5	0	11	37

Oppsummering av hvordan nemndene samla sett har løst sine oppgaver

Et gjennomgående trekk er at medlemmene av villreinnemndene er mer tilfreds med hvordan de samla sett har løst sine oppgaver enn det medlemmene fra villreinutvalgene er. 75 % av medlemmene av nemndene synes at deres nemnd har gjort en svært bra eller bra jobb. Endringer i svarkategoriene medfører at en sammenligning av tilfredshet i dag med tilfredshet på starten av årtusenet ikke er uproblematisk, men deler av skalaen er lik. Gitt denne usikkerheten tyder imidlertid en sammenligning på at medlemmene av nemndene og utvalgene synes villreinnemndene samla sett gjør jobben like godt i dag som for 10 år siden, før sammenslåinger av nemndene og kvotering av kvinner.

Medlemmer av utvalg og nemnder i region nord er mer tilfreds enn medlemmer av nemnder i region sør. Det ser ut til å være størst tilfredshet med nemnda der det bare er ett villreinområde per nemndsområde, men antallet respondenter for denne typen nemndsområder er lite. Ettersom alle nemnder med bare et villreinområde ligger i region nord, kan det bidra til å forklare tendensen til større tilfredshet i nord.

3.3 Er målene med villreinnemndene oppnådd?

Her tar vi utgangspunkt i mål som er avledet fra forskrift om villreinnemndene. Vi sammenligner hvordan medlemmene av nemndene og utvalgene vurderer dagens situasjon med svarene for perioden 2000-2002.

Samordna forvaltning av villreinen i det enkelte villreinområde

Dette spørsmålet ble reist i 2005 undersøkelsen, og ble også reist her. Det viser seg imidlertid at det kan være uklart, slik at det er grunn til å være skeptisk til svarene på dette punktet. Av tabell 3.13 fremgår det at medlemmene av villreinnemndene i større grad enn medlemmene av villreinutvalgene mener man har fått til en samordna forvaltning av villreinen i det enkelte villreinområdet for perioden 2008-2010.

Tabell 3.13. Har villreinnemnda fått til en samordna forvaltning av villreinen innen de enkelte villreinområder i 2008-2010? Svar fra medlemmer av *villreinutvalg* og *villreinnemnd*. Prosent.

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
Nemnd	21	49	16	8	3	2	122
Utvalg	9	33	28	11	13	6	79

N= 122 for villreinnemndene fordi medlemmer av nemnder kunne krysse av for flere områder dersom det var aktuelt

Tabell 3.14. viser at medlemmene av nemndene har omtrent de samme vurderingene av målene om en samordna forvaltning av villreinen i perioden 2000-2002 som i 2008-2010.

Tabell 3.14. Har villreinnemnda fått til en samordna forvaltning av villreinen i de enkelte villreinområder, perioden 2000-2002 og 2008-2010? Svar fra *villreinnemndene*.

Prosent

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
2000-2002	23	51	22	4	0	0	81
2008-2010	21	49	16	8	3	2	122

N= 122 for villreinnemndene fordi medlemmer av nemnder kunne krysse av for flere områder dersom det var aktuelt. Kilde 2000-2002: Bråtå 2005:123

Tabell 3.15. tyder på at medlemmene av villreinutvalgene nå synes at villreinnemnda i mindre grad har fått til en samordna forvaltning av villreinen i det enkelte villreinområde enn først på 2000-tallet.

Tabell 3.15. Har villreinnemnda fått til en samordna forvaltning av villreinen i de enkelte villreinområder, perioden 2000-2002 og 2008-2010? Svar fra *utvalgene*. Prosent

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
2000-2002	15	39	20	9	17	1	82
2008-2010	9	33	28	11	13	6	79

Kilde 2000-2002: Bråtå 2005:123.

Dersom svarene på dette spørsmålet fra medlemmene av utvalgene og nemndene brytes ned på villreinnemnder med henholdsvis 1, 2 og 3 eller flere villreinområdet per nemnd er det ingen klare tendenser i materialet. Unntaket er at der nemndsområdet består av 2 villreinområder synes så mye som 82 % av medlemmene av villreinnemndene at villreinforvaltningen er samordna i svært stor eller stor grad.

Om villreinnemnda har fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen

Som for det forrige spørsmålet ser vi i tabell 3.16. en tendens til at medlemmene av villreinutvalgene i mindre grad enn medlemmene av villreinnemndene synes nemnda har fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i det enkelte villreinområde.

Tabell 3.16. Har villreinnemnda fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen innen de enkelte villreinområder i 2008-2010? Svar fra medlemmer av *villreinnemnd og villreinutvalg*. Prosent.

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
Nemnd	17	46	20	7	5	4	122
Utvalg	9	36	27	6	14	6	77

N= 122 for villreinnemndene fordi medlemmer av nemnder kunne krysse av for flere områder dersom det var aktuelt

Tabell 3.17. viser at ca 60 % av medlemmene av nemndene i dag synes de har fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i de *enkelte villreinområder*. Dette er omtrent det samme som for 10 år siden.

Tabell 3.17. Har villreinnemnda fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i de enkelte villreinområder, perioden 2000-2002 og 2008-2010? Svar fra *villreinnemndene*. Prosent

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
2000-2002	9	50	34	3	1	4	80
2008-2010	17	46	20	7	5	4	122

N= 122 for villreinnemndene fordi medlemmer av nemnder kunne krysse av for flere områder dersom det var aktuelt. Kilde 2000-2002: Bråtå 2005:123

Tabell 3.18. viser at omkring 40 % medlemmene av villreinutvalgene mener villreinnemnda har fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i de enkelte villreinområdene. Dette er omtrent den samme andel som først på årtusenet, men er lavere enn den vurdering medlemmene av nemndene gir av sin egen rolle.

Tabell 3.18. Har villreinnemnda fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i de enkelte villreinområder, perioden 2000-2002 og 2008-2010? Svar fra *villreinutvalgene*. Prosent

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
2000-2002	10	31	27	14	14	5	81
2008-2010	9	36	27	6	14	6	77

Kilde 2000-2002: Bråtå 2005:123

Villreinnemndas bidrag til ivaretagelse av villreinens leveområder

Tabell 3.19. viser igjen forskjeller i oppfatningen sett fra nemndene og utvalgene. Medlemmene av villreinutvalgene synes i mindre grad enn medlemmene av villreinnemndene at nemnda har bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder for det enkelte villreinområde.

Tabell 3.19. I hvilken grad har villreinnemnda bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder for de enkelte villreinområder i 2008-2010? Svar fra medlemmer av *villreinutvalg* og *villreinnemnd*. Prosent.

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
Nemnd	20	51	16	4	4	6	127
Utvalg	9	32	26	14	12	6	77

N= 127 for villreinnemndene fordi medlemmer av nemnder kunne krysse av for flere områder dersom det var aktuelt.

Tabell 3.20. tyder på at medlemmene av villreinnemndene nå synes at nemnda i større grad bidrar til ivaretagelse av leveområdene enn medlemmene først på 2000-tallet synes.

Tabell 3.20. I hvilken grad har villreinnemnda bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder, perioden 2000-2002 og 2008-2010? Svar fra *villreinnemndene*. Prosent

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
2000-2002	10	33	41	11	3	3	81
2008-2010	20	51	16	4	4	6	127

N= 127 for villreinnemndene fordi medlemmer av nemnder kunne krysse av for flere områder dersom det var aktuelt. Kilde 2000-2002: Bråtå 2005:123

Tabell 3.21. viser at medlemmene i villreinutvalgene nå og først på 2000-tallet har omtrent samme vurdering av i hvor stor grad villreinnemndene har bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder. Det var mindre forskjell mellom nemndas og utvalgets oppfatning i 2000-2002.

Tabell 3.21. Har villreinnemnda bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder, perioden 2000-2002 og 2008-2010? Svar fra *villreinutvalgene* Prosent

	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke	N
2000-2002	7	35	31	12	11	4	82
2008-2010	9	32	26	14	12	6	77

Kilde 2000-2002: Bråtå 2005:123

Resultatet av sammenligningen tyder på at det er skjedd en endring i oppfatning av i hvilken grad nemnda bidrar til ivaretagelse av villreinens leveområder. Medlemmene av nemnda synes de i større grad bidrar, mens medlemmer av utvalget i noe mindre grad mener nemnda bidrar til ivaretagelse av villreinens leveområder. Det er liten endring av utvalgsmedlemmenes oppfatning når en sammenligner periodene 2000-2002 og 2008-2010.

Oppsummering av om nemndene har nådd sine mål

Generelt er medlemmene av villreinnemndene mer tilfreds med nemndenes resultat enn medlemmene av utvalgene er med dem. En sammenligning av hva som har skjedd det siste tiåret tyder på at villreinnemnda i mindre grad har fått til en samordna forvaltning av villreinen i det enkelte villreinområde. Dette spørsmålet er imidlertid uklart, slik at det er grunn til å være skeptisk til svarene på dette punktet.

Materialet viser at over 60 % av nemndenes medlemmer nå synes at nemnda har bidratt til en biologisk god forvaltning, mens færre medlemmer av utvalgene mener det samme. For begge er det omtrent samme oppfatning som for 10 år siden. I denne forbindelse er det viktig å være klar over at villreinutvalgene (rettighetshaverne) står for mye av bestandsforvaltningen gjennom bestandsplanene. Medlemmene av nemndene mener de i større grad enn for 10 år siden har bidratt til ivaretagelse av villreins leveområder, mens medlemmene av utvalgene ikke gir uttrykk for samme økte påvirkning fra nemndene.

3.4 Involvering og deltakelse i bestandsforvaltning

Nemndas involvering i bestandsforvaltning der det er 2 eller flere villreinområder

Vedleggstabell 1 oppsummerer svarene fra medlemmene av villreinnemndene og villreinutvalgene på spørsmål om hvordan nemndene eventuelt prioriterer innen bestandsforvaltning dersom nemndsområdet består av 2 eller flere villreinområder. Tabellen viser at der det er små og store områder prioriteres ikke de små framfor de store. Hovedtrekket fra medlemmer av utvalg og nemnder er at små og store områder prioriteres likt. Medlemmer av utvalget mener at Hardangervidda prioriteres framfor de små områdene i det nemndsområdet. Dette mener også nemndsmedlemmene, men ikke så klart. Tallene her er små.

Fem av respondentene fra *fylkesmannsembetene* har svart på spørsmålet om hvordan nemnda prioriterer mellom områdene når det gjelder bestandsforvaltning:

- Tre mener områdene er omtrent like store og at nemnda prioriterer disse likt. To av disse er nemnder som består av to villreinområder.
- En mener at nemnda prioriterer likt mellom store og små villreinområder.
- En mener store villreinområder prioriteres fremfor små innenfor den nemnda dette embetet er ansvarlig for.

Ingen mener at små områder prioriteres fremfor store innenfor et nemndsområde.

Rammer og godkjenning av bestandsplanen⁴

Tabellene 3.22. – 3.23. viser at medlemmene av nemndene og utvalgene vurderer rammene for prosessen med bestandsplanen som bra, og at medlemmene av nemndene er mer positive enn utvalgene. Fra kommunene, tabell 3.24., er det en stor andel ”vet ikke”, men dersom en ser bort fra den er også de bra fornøyd med rammene for prosessen. De samme tabellene viser at respondentene er bra fornøyd med godkjenningsprosessen for bestandsplanen, men også der er det stor andel ”vet ikke” fra kommunene. En stor andel ”vet ikke” fra kommunene på disse spørsmålene tyder på at spørsmål om

⁴ I spørreundersøkelsen var et alternativ 'Ikke ny bestandsplan i perioden'. Disse er holdt utenom her.

bestandsplaner er mer perifert for kommunene, eller at de som svarer har hatt liten befatning med bestandsplaner.

Tabell 3.22. Rammer og godkjenningssprosess for bestandsplanen. Svar fra medlemmer av villreinnemndene. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Vet ikke	N
Rammene for prosess med bestandsplan var	9	73	11	2	2	2	44
Godkjenningssprossen var	7	70	20	2	0	0	44

Tabell 3.23. Rammer og godkjenningssprosess for bestandsplanen. Svar fra medlemmer av villreinutvalgene. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Vet ikke	N
Rammene for prosess med bestandsplan var	14	45	28	5	2	8	65
Godkjenningssprossen var	13	56	19	2	2	8	62

Tabell 3.24. Kommunenes vurdering av rammer og godkjenningssprosess for bestandsplanen. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Vet ikke	N
Rammene for prosess med bestandsplan var	8	30	16		3	43	37
Godkjenningssprossen var	8	30	11		8	43	37

Fylkesmennene mener at rammene for prosessen med bestandsplan og godkjenningssprossen har vært bra.

Deltakelse i prosessen med bestandsplanen⁵

Tabell 3.25. viser at medlemmene i villreinutvalgene i stor grad var invitert med i prosessen ved utarbeidelse av bestandsplanen og at de deltok i den prosessen. Prosentvis færre medlemmer av utvalgene har i stor grad et eierforhold til bestandsplanen enn prosentandelen som i stor grad deltok i prosessen. Ettersom det er villreinutvalgene som utarbeider bestandsplanen er det noe bemerkelsesverdig at enkelte medlemmer mener de har vært invitert med i bare middels eller liten grad i den prosessen.

⁵ I spørreundersøkelsen var et alternativ 'Ikke aktuelt. Disse er holdt utenom her.

Tabell 3.25. I hvilken grad var medlemmer av *villreinutvalg* invitert med ved utarbeidelse av bestandsplanen og deltok i prosessen. Prosent.

	Svært stor grad	Stor grad	Middels	Liten grad	Svært liten grad	Vet ikke	N
Invitert med i prosessen	31	45	9	5	7	2	55
Deltok i prosessen	31	44	15	3	5	2	61
Eierforhold til bestandsplanen	27	40	22	7	3	2	60

Når det gjelder i hvilken grad kommunene var invitert med og deltok i prosessen, har vi på grunn av den høye andelen 'vet ikke' på spørsmål knyttet til rammer og godkjennelsesprosess jf. tabell 3.24 over, valgt å kun se på de som har avgitt en vurdering når det gjelder rammene for og godkjenningsprosessen. Det innebærer at antallet respondenter blir noe lavt. Resultatet fremgår av tabell 3.26.

Kommunene har ifølge respondentene i svært liten grad blitt invitert med, har i svært liten grad deltatt og har i svært liten grad et eierforhold til bestandsplanen. Dette kan synes noe motstridende til kommunenes vurdering av rammene for prosessen, men tolkningen kan være at de formelle sider ved prosessen er bra selv om kommunene er lite involvert. Forklaringen kan ligge i at bestandsplanlegging tradisjonelt har vært et tema for rettighetshavere, og at kommunen bare er aktuell som deltaker dersom de er grunneier i området. I utgangspunktet forutsettes kommunenes innspill til bestandsplanen dekket via kommunens medlem i villreinnemnda.

Tabell 3.26. I hvilken grad var *kommunene* invitert med ved utarbeidelse av bestandsplanen og deltok i prosessen. Prosent.

	Svært stor grad	Stor grad	Middels	Liten grad	Svært liten grad	Vet ikke	N
Invitert med i prosessen		14 %	10 %	14 %	52 %	10 %	21
Deltok i prosessen		15 %	10 %	20 %	45 %	10 %	20
Eierforhold til bestandsplanen		10 %	19 %	10 %	52 %	10 %	21

Tabellen tar utgangspunkt i bare de som har en mening i spørsmål 3.24. fordi ”vet ikke” andelen der er så høy.

Fylkeskommunen har i liten grad forholdt seg til villreinnemnda når det gjelder bestandsspørsmål. Kun en respondent oppgir at de forholder seg til villreinnemnda i slike spørsmål. Når det gjelder arealspørsmål oppgir åtte av ti fylkeskommuner at de forholder seg til villreinnemnda.

3.5 Oppnåelse av mål i bestandsplanen

Oppnåelse av mål i bestandsplanen 2008-2010

Tabell 3.27. viser at 55 - 60 % av medlemmene i villreinnemndene i svært stor eller stor grad mener en har nærmet seg målene for totalbestand, kjønns- og alderssammensetning og ivaretagelse av arealene i bestandsplanene. For kondisjonsutviklingen mener knapt 50 % at de målene er nådd. For andre mål er det mindre oppnåelse, men disse preges også av at de sjeldnere er mål i bestandsplaner.

Tabell 3.27. Medlemmene av *villreinnemndene* sine vurderinger av i hvilken grad ulike mål i *bestandsplanen* som gjaldt ved utgangen av 2008-2010 er oppnådd. Prosent.

Mål for	Svært stor	Stor	Midt	Litt	Ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke	N
Totalbestand	19	41	19	3	5	1	5	7	105
Antall villrein i ulike deler av området	12	31	18	6	10	0	18	6	102
Kjønns- og alderssammensetning i stammen	11	46	25	2	6	0	2	9	101
Sammensetning av stammen i ulike deler av villreinområdet	13	27	16	3	9	0	21	12	101
Kondisjonsutvikling	11	36	25	2	5	0	7	15	102
Ivaretagelse av areal i forhold til forstyrrelse/inngrep	7	48	23	3	7	2	5	6	102
Økonomisk utbytte av villreinjakta	3	23	9	5	2	0	22	37	102

Respondentene kunne svare for flere villreinområdet hvilket medfører at N blir større enn antall respondenter.

Medlemmene av villreinutvalgene, tabell 3.28 er også svært fornøyd med måloppnåelse for mål om totalbestand, kjønns- og alderssammensetning og kondisjon. For de to førstnevnte synes de mer tilfreds enn medlemmene av villreinnemndene. Medlemmene av utvalgene synes mindre tilfreds med hvordan *bestandsplanens* mål om ivaretagelse av areal er oppnådd enn medlemmene av nemndene er på det samme punktet. Det er vanskelig å forklare dette, men en mulighet kan være at medlemmene av villreinutvalgene i større grad enn medlemmene av nemndene legger vekt på at ivaretagelse av arealer er en forutsetning for bestanden.

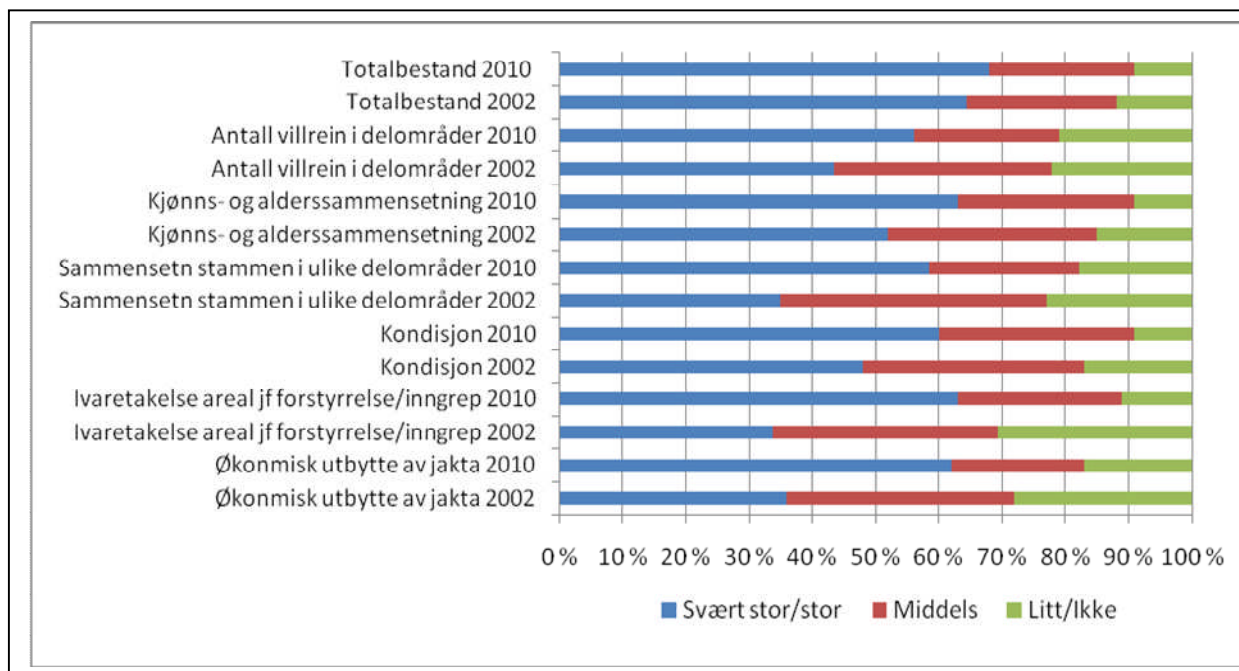
Tabell 3.28. Medlemmene i villreinutvalgene sine vurderinger av i hvilken grad ulike mål i *bestandsplanen* som gjaldt ved utgangen av 2008-2010 er oppnådd. Prosent.

Mål for	Svært stor	Stor	Midt	Litt	Ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke	N
Totalbestand	19	50	16	3	6	0	3	4	70
Antall villrein i ulike deler av området	4	36	15	7	10	0	18	9	67
Kjønns- og alderssammensetning i stammen	9	58	12	4	3	1	4	7	67
Sammensetning av stammen i ulike deler av villreinområdet	6	38	14	6	3	0	25	8	65
Kondisjonsutvikling	10	37	19	6	3	1	10	12	67
Ivaretagelse av areal i forhold til forstyrrelse/inngrep	7	33	33	6	4	1	7	7	67
Økonomisk utbytte av villreinjakta	3	25	25	3	1	0	27	15	67

Sammenligning av måloppnåelse for bestandsplanen i 2002 og i 2010

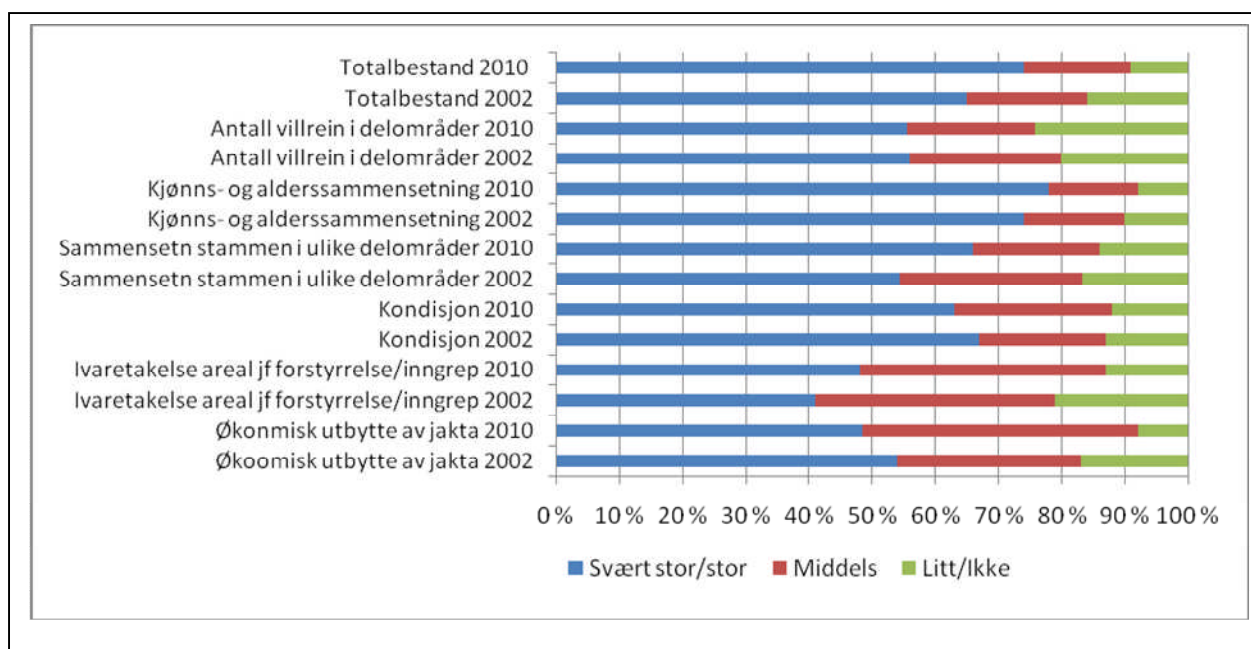
I figurene 3.1. og 3.2. presenteres de tallene i tabellene 3.27. og 3.28 som omhandler graderingen ”svært stor” – ”ikke nærmet seg”. Figur 3.1. viser at ifølge medlemmene av villreinnemndene nærmer en seg i 2010 i større grad enn i 2002 målene i den gjeldende bestandsplan. Dette gjelder alle aktuelle delmål, og tallene stemmer for sentrale parametre godt med de tall som er presentert fra medlemmene av villreinutvalgene, jf. figur 3.2.

Figur 3.1. Grad av måloppnåelse for bestandsplaner som gjaldt i 2002 og 2010. Svar fra medlemmer av *villreinnemndene*. Prosent.

Figur 3.2. tyder på at en ifølge medlemmene i villreinutvalgene i 2010 for en del viktige delmål i større grad har nærmet seg målene i bestandsplanen enn tilfellet var i 2002 med den da gjeldende bestandsplan. Dette gjelder særlig mål for sammensetning i ulike delområder, totalbestand, kjønns- og alderssammensetning, og ivaretakelse av areal i forhold til forstyrrelse og inngrep. For andre mål er det små forskjeller og motsatte tendenser, som kondisjon. De prosentvise forskjellene er imidlertid små.

Figur 3.2. Grad av måloppnåelse for bestandsplaner som gjaldt i 2002 og 2010. Svar fra medlemmer av *villreinutvalgene*. Prosent.

3.6 Arealplanlegging og arealforvaltning

Kjennskap til plan- og bygningsloven

Tabell 3.29 og tabell 3.30. tyder at medlemmene av villreinnemndene og utvalgene ifølge egne vurderinger har noe over middels god kjennskap til ulike sider av plan- og bygningsloven. Tabell 3.31. viser, ikke overraskende, at respondentene i kommunene har god kjennskap til de ulike sider av plan- og bygningsloven.

Tabell 3.29. Medlemmene i *villreinnemndene* sin kjennskap til plan- og bygningsloven.
Prosent

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig	N
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	23	40	32	4	0	47
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	6	43	38	13	0	47
Kjennskap til regionale planstrategier	7	30	48	15	0	46
Kjennskap til kommunale planstrategier	21	38	32	9	0	47

Tabell 3.30. Medlemmene i *villreinutvalgene* sin kjennskap til plan- og bygningsloven.
Prosent

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig	N
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	15	43	31	10	0	67
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	11	33	39	17	0	66
Kjennskap til regionale planstrategier	8	24	50	18	0	66
Kjennskap til kommunale planstrategier	14	42	31	12	2	65

Tabell 3.31. Respondentene i *kommunene* sin kjennskap til plan- og bygningsloven. Prosent.

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig	N
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	34	37	27	2	0	41
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	17	44	39	0	0	41
Kjennskap til regionale planstrategier	12	44	34	10	0	41
Kjennskap til kommunale planstrategier	25	45	25	5	0	40

Respondentene fra *fylkeskommunen* har svært god og god kjennskap til kommunal arealplanlegging, regional planlegging og regionale planstrategier. Når det gjelder kommunale planstrategier er det litt større spredning i resultatet. Kommentarer avgitt går på at dette er noe som kommer, men som enda ikke er på plass.

Respondentene fra *fylkesmannsembetene* mener de har svært god og god kjennskap til kommunal arealplanlegging og regional planlegging. Når det gjelder kjennskap til regionale og kommunale planstrategier er det større spredning, og fire av syv som mener de har middels til dårlig kjennskap til dette.

Ivaretagelse av arealene i de enkelte villreinområder

Tabell 3.32. viser at generelt er medlemmene av villreinutvalgene mer tilfreds med hvordan arealene i villreinområder ivaretas enn medlemmene i villreinnemndene er. Dette er et mer generelt spørsmål enn det som det er vist til tidligere, og som referer til bestandsplanens mål om "ivaretagelse av areal i forhold til forstyrrelse/inngrep". Forskjellen kan skyldes at det er andre referanser for målene i bestandsplanen enn for de mer generelle vurderingene.

Tabell 3.32. Hvordan ivaretas arealene i forhold til villreinen i de enkelte villreinområder? Svar fra medlemmer av *villreinutvalg* og *villreinnemnder*. Prosent.

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Vet ikke	N
Svar fra utvalgsmedlemmer	26	50	24	0	0	0	66
Svar fra nemndsmedlemmer	15	52	24	7	2	0	46

Hvem påvirker arealtilstanden i det enkelte nemndsområder og villreinområder?⁶

Medlemmene av villreinnemndene fremhever fylkesmannen og kommunen og i stor grad nemndene som aktører som i stor grad har påvirket arealtilstanden i deres *nemndsområde*, jf tabell 3.33.

Tabell 3.33. Medlemmene i *villreinnemndene* sitt syn på i hvilken grad ulike aktører har påvirket "arealtilstanden" i deres *nemndsområde*. Prosent.

	Svært stor	Stor	Middels	Liten	Svært liten	Vet ikke	N
Villreinnemnda	2	36	40	15	4	2	47
Villreinutvalget	0	26	40	17	6	11	47
Kommunen	4	45	34	9	6	2	47
Fylkesmannen	10	44	35	8	2	0	48
Fylkeskommunen	8	19	42	17	8	6	48
Grunneiere	0	37	39	20	4		46
Energisektoren	9	24	28	24	13	2	46
Vegsektoren	4	13	33	22	24	4	46
Statsskog	0	15	33	28	10	13	39

Medlemmene av villreinutvalgene mener at utvalget og grunneiere er de som i størst grad har påvirket arealtilstanden i villreinområdet. Villreinnemnda gis mindre betydning for utviklingen av arealtilstanden. jf tabell 3.34.

⁶ I spørreundersøkelsen var et alternativ 'Ikke aktuelt. Disse er holdt utenom her.

Tabell 3.34. Medlemmene av *villreinutvalgene* sitt syn på i hvilken grad ulike aktører har påvirket arealtilstanden i deres *villreinområde*. Prosent

	Svært stor	Stor	Middels	Liten	Svært liten	Vet ikke	N
Villreinnemnda	0	22	37	18	18	5	60
Villreinutvalget	18	36	33	3	7	3	61
Kommunen	0	21	26	26	22	6	63
Fylkesmannen	11	17	34	15	16	6	62
Fylkeskommunen	3	13	21	27	27	8	62
Grunneiere	13	35	27	15	6	3	62
Energisektoren	7	14	21	25	26	7	57
Vegsektoren	4	11	27	21	32	5	56
Statsskog	0	2	19	29	29	21	48

De kommunale respondentene vurderer at det først og fremst er fylkesmannen, grunneiere og kommunen som påvirker arealtilstanden i deres villreinområder, jf tabell 3.35. Av andre aktører nevnes turistnæringen og Direktoratet for naturforvaltning/Miljøverndepartementet gjennom verneplaner.

Tabell 3.35. *Kommunale* respondenter sitt syn på i hvilken grad ulike aktører har påvirket arealtilstanden i *de villreinområder som kommunen berører*. Prosent

	Svært stor	Stor	Middels	Liten	Svært liten	Vet ikke	N
Villreinnemnda	0	32	26	24	5	13	38
Villreinutvalget	0	21	34	16	11	18	38
Kommunen	13	28	38	10	3	8	39
Fylkesmannen	18	45	21	5	3	8	38
Fylkeskommunen	0	8	41	26	10	15	39
Grunneiere	13	33	33	13	0	8	39
Energisektoren	13	8	13	39	11	16	38
Vegsektoren	6	11	19	39	14	11	36
Statsskog	0	0	27	33	20	20	30

Representantene fra *fylkesmannsembetene* mener særlig kommunen og grunneiere har påvirket arealtilstanden i stor og svært stor grad. Villreinnemnda har i et område i stor

grad påvirket tilstanden, mens den i de øvrige områdene har påvirket denne i middels til liten grad. Fylkesmannen mener at de som embete har påvirket tilstanden i middels til stor grad, mens fylkeskommunen har påvirket i middels til liten grad. Fylkesmannsembetene nevner at i forbindelse med arealsaker har nemndene en utfordring både med hensyn til tid og arbeidsmengde.

Blant kommentarene fra fylkesmennene er at nemndas innflytelse innen arealsaker er svak fordi de ikke har noen myndighet. Det kan påvirke den grad av ansvar som nemnda tar i slike saker og dermed at de blir mindre aktive enn de ellers kunne ha vært. De kommer ifølge dem ofte sent inn i planprosessene.

Når det gjelder energi- og vegsektoren varierer dette mellom områdene. Embetene mener at Statsskog i liten grad har påvirket arealtilstanden. Av andre aktører som nevnes er DNT og reiseliv, turoperatører og arrangementer. Åpne anleggsveger og tillatelse til motorisert båttrafikk på magasiner er noe som påvirket et område i stor grad. Forsvaret og fjellstyret nevnes. Jernbanens påvirkning er usikker i og med at det ikke har vært endringer i banenettet.

Forskjell på nemnder som omfatter 1, 2 eller flere villreinområder?

Ifølge medlemmene i villreinnemndene og villreinutvalgene prioriterer villreinnemnda likt mht engasjement i arealplansaker når ei nemnd består av små og store villreinområder. Det er også klart at de ikke prioriterer små områder på bekostning av store områder innen nemndsområdet. Blant medlemmene i utvalgene mener et flertall (små tall) av respondentene fra nemndsområdet for Hardangervidda at det største området prioriteres. Medlemmene i nemndene vurderer det ikke slik, jf vedleggstabell 1.

Blant fylkesmannsembetene har representanter for 5 embeter svart på spørsmålet om hvordan nemnda forholder seg til kommunal og regional planlegging når nemndsområdet består av 2 eller flere villreinområder.

- Tre mener at områdene er omtrent like store og at nemnda prioriterer disse likt i slike saker. To av disse er nemnder som består av to villreinområder.
- En mener store villreinområder prioriteres fremfor små områder innenfor det nemndsområde dette embetet er ansvarlig for.
- Ingen mener at nemnda prioriterer likt når området består av store og små villreinområder.
- Ingen mener at små områder prioriteres fremfor store.

Fylkeskommunen forholder seg til villreinnemnda først og fremst i arealspørsmål

Fylkeskommunen forholder seg til villreinnemnda først og fremst når det gjelder arealspørsmål, ferdsel/forstyrrelser og informasjon/formidling, se tabell 3.36. Fylket som

oppgir at de forholder seg til villreinnemnda når det gjelder bestandsspørsmål oppgir også at de forholder seg til nemnda når det gjelder arealspørsmål og ferdsel/forstyrrelser. Fokuset på arealspørsmål sammenfaller med vurderingene fra villreinnemndas medlemmer, se kapittel 6.2.

Tabell 3.36. Kontakt mellom fylkeskommunen og villreinnemnda i ulike typer saker. Svar fra medlemmer av *fylkeskommunene*. Absolutte tall.

	Ja	Nei	Vet ikke
Bestandsspørsmål	1	9	
Arealsspørsmål	8	2	
Fylkeskommunen har hatt innsigelser til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda		9	1
Fylkeskommunen har kommentert arealplaner etter anbefaling fra villreinnemnda		8	2
Villreinnemnda har foreslått innsigelse, men uten at fylkeskommunen har reist det		7	3
Planer er blitt sendt til ny behandling i kommuner fra fylkeskommunen fordi nemnda ikke har fått denne til uttalelse		9	1
Informasjon/formidling	4	4	2
Ferdsel/forstyrrelser	6	2	2
Restaureringstiltak	2	5	3

I alle fylkene er det under gjennomføring et regionalt planarbeid, jf tabell 3.37. Felles for alle er at dette planarbeidet er kommet for kort til at det kan gjøres vurdering i forhold til hvordan denne planen vil fungere i praksis og i forhold til andre saker. I de tilfeller det er svart på disse spørsmålene, så er det svart ut i fra at det finnes eldre planer for hele eller deler av området.

Når det gjelder det pågående planarbeidet er nemndene i stor eller svært stor grad invitert med. Ett fylke sier at nemnda i svært liten grad er invitert med og i svært liten grad har deltatt aktivt i arbeidet med den regionale planen. Det bemerkes at denne oppfatningen ikke deles av andre fylker som berøres av samme nemnd/nemndsområde.

Villreinnemnda har i større grad hatt et ensidig fokus på villrein fremfor et bredt samfunnsmessig perspektiv på utfordringene. Fem av ni svarer at den regionale planen i stor grad gir et bredt samfunnsmessig perspektiv på utfordringene, mens to mener at dette skjer i middels grad og to mener at dette skjer i liten grad.

Fem av ni svarer at den regionale planen i svært stor og i stor grad først og fremst er en plan for å ivareta villreinens leveområder. Det er to som mener at dette er tilfelle i liten grad og i svært liten grad.

Tabell 3.37. Forholdet mellom fylkeskommunen og villreinnemnda i forbindelse med regionale planer. Svar fra fylkeskommunene. Absolutte tall.

	Svært stor grad	Stor grad	Middels grad	Liten grad	Svært liten grad	Planarbeidet kommet for kort	Vet ikke
VN ble bedt med i arbeidet med regional plan	6	3			1		
VN har deltatt aktivt i arbeidet med regional plan	3	5	1		1		
VN har hatt et ensidig fokus på villrein	1	5	1			1	2
VN har hatt et bredt samfunnsmessig perspektiv under planarbeidet		1	1	3	1	1	3
Regional plan gir et bredt samfunnsmessig perspektiv på utfordringene		6	2	2			
Regional plan er først og fremst en plan for å ivareta villreinens leveområder	1	4	3	1	1		
Regional plan er blitt brukt i forhold til annet senere planarbeid i regionen		1				8	1
Regional plan har ført til at villreinens leveområde ivaretas godt nok		2				7	1
Fylkeskom. bruker den regionale planen som grunnlag for innsigelser			1			9	
Fylkeskom. bruker den regionale planen som grunnlag for merknader til planer		1				9	
Fylkesmannen bruker den regionale planen som grunnlag for innsigelser						9	1
Fylkesmannen bruker den regionale planen som grunnlag for merknader						9	1
VN bruker den regionale planen som bakgrunn for kommentarer til plansaker						9	1
Andre bruker den regionale planen som grunnlag for kommentarer			1			9	

VN =villreinnemnda

4 Hvordan er villreinnemndene organisert?

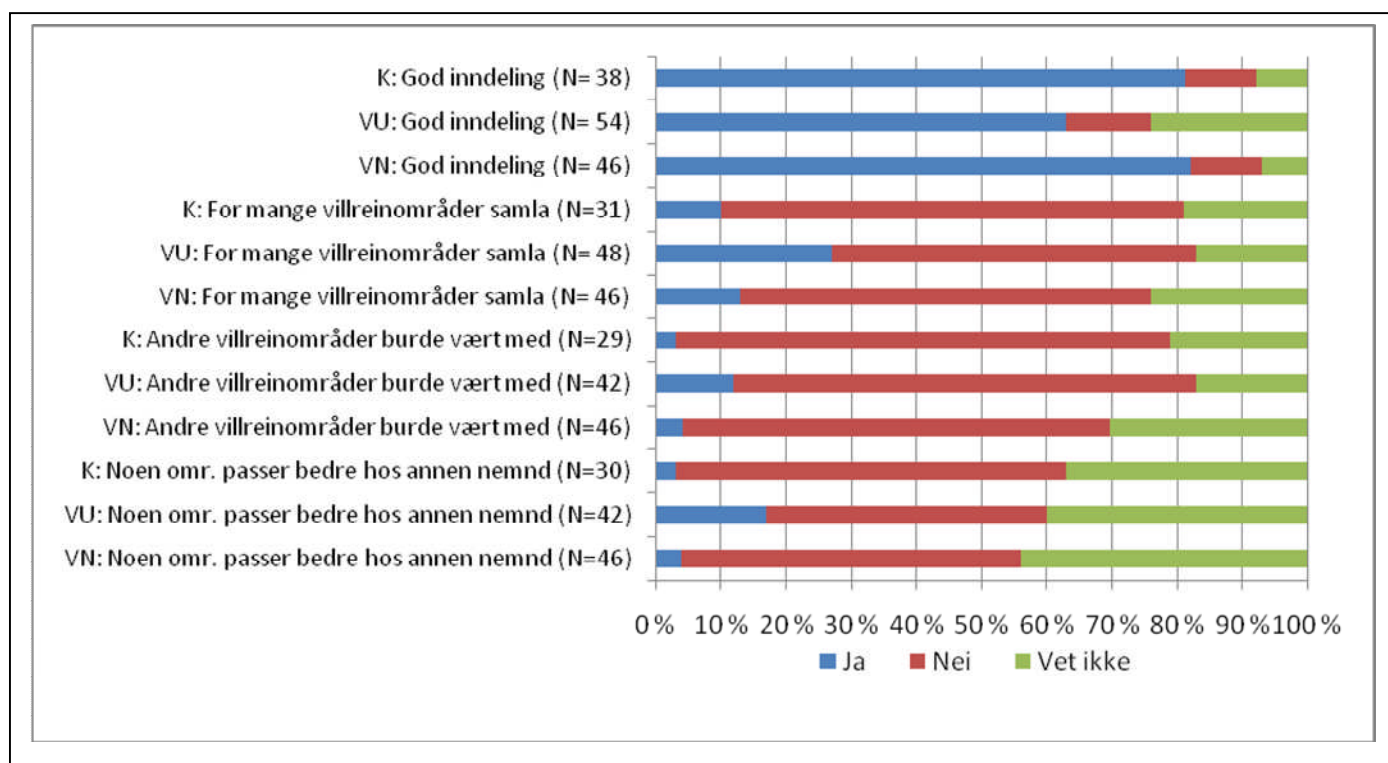
4.1 Inndeling i villreinnemnder og utveksling av villrein mellom områder

4.1.1 Dagens inndeling i villreinnemndsområder

Dagens inndeling i Villreinnemndsområder

Undersøkelsen viser klart at villreinnemndene, villreinutvalgene og kommunene mener at dagens inndeling i villreinnemnder generelt er god nok, jf figur 4.1.

Figur 4.1. Dagens inndeling av villreinnemndene. Vurderinger fra kommuner og medlemmer av villreinnemnder og villreinutvalg. Prosent.

Blant de som mener at inndelingen er god nok kan det likevel også være oppfatninger rundt mulige forbedringer av nemndsstrukturen. Dette framgår av figuren ved at andele-

ne med oppfatningen ”god inndeling” ikke samsvarer med andelene som har krysset av for nei på de andre delspørsmålene vist i figur 4.1. Det finnes også kommentarer som tar opp dette.

Tabellene 4.1 og 4.2. tyder på at det er mer tilfredshet med inndelingen av nemndene i region nord enn i region sør. Nemndsmedlemmene er mer tilfreds enn medlemmene av villreinutvalgene. Dette gjelder innenfor begge regionene.

Tabell 4.1. Er dagens inndeling av villreinnemndene god nok? Svar fra medlemmer av *nemndene*, etter region. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Region Nord	90	5	5	22
Region Sør	75	17	8	24

Tabell 4.2. Er dagens inndeling av villreinnemndene god nok? Svar fra medlemmer av *utvalgene*, etter region. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Region Nord	74	13	13	31
Region Sør	48	13	39	23

Syv av 10 *fylkeskommuner* mener dagens inndeling av villreinnemnder i deres del av landet er god nok, mens 3 har svart ”vet ikke”. Disse 3 har svart ”vet ikke” på alle delspørsmål for henholdsvis ”det er for mange villreinområder samla”, ”det burde vært med andre villreinområder” og ”noen villreinområder passer bedre hos en annen nemnd”. Det er ingen fra fylkeskommunene som har foreslått ny inndeling av villreinnemndene.

Alle *fylkesmannsembetene* mener at dagens inndeling av villreinnemnder i deres del av landet er god nok. Det er ingen som mener at det er for mange villreinområder samla og at det burde vært med andre villreinområder. Det er et embete som mener at noen villreinområder passer bedre hos en annen nemnd og dermed en annen ansvarlig fylkesmann.

Dagens inndeling i forhold til antall villreinområder per nemndsområde

Tabellene 4.3. og 4.4. viser at det er vanskelig å trekke noen entydig og samla konklusjon om tilfredshet med nemndsområder i forhold til om de inneholder 1, 2 eller 3 eller flere villreinområder. Tabellene viser at blant medlemmer av nemnder og utvalg er ingen av respondentene misfornøyd der det er kun ett villreinområde per nemndsområde.

de. Her er imidlertid tallene små, og andelen ”vet ikke” er høy blant medlemmer av utvalgene.

Tabell 4.3. Er dagens inndeling av villreinnemndene god nok? Svar fra *medlemmer av nemndene*, etter om det er 1, 2, 3 eller flere villreinområder per nemnd. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Ett villreinområde	100	0	0	6
To villreinområder	69	31	0	13
Tre eller flere villreinområde	85	4	11	27

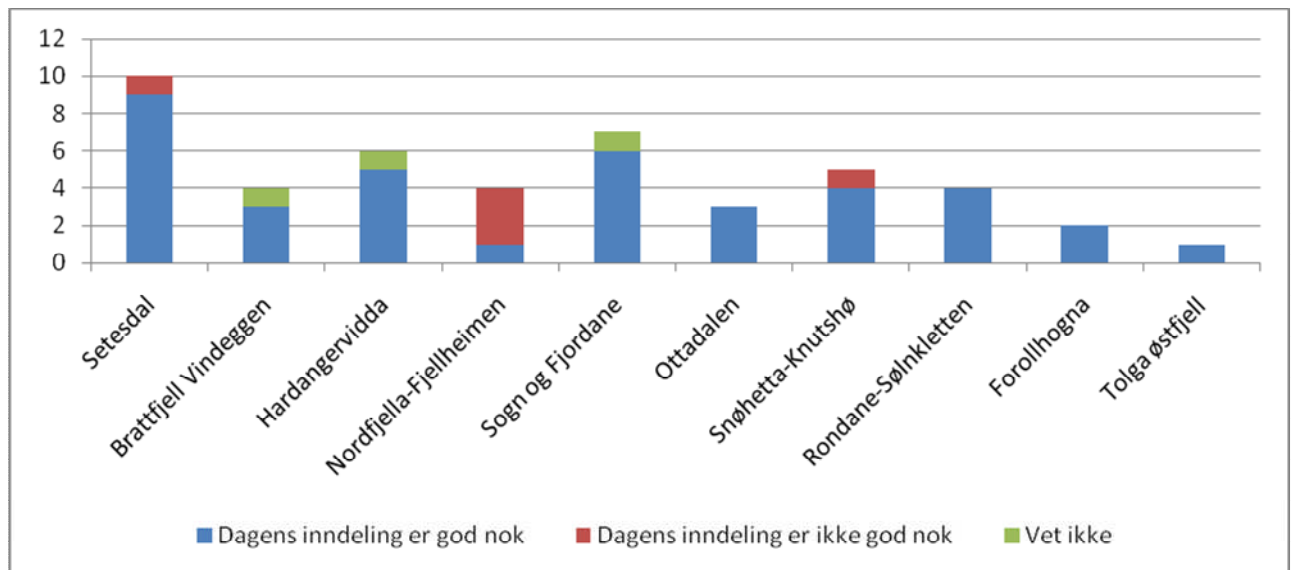
Tabell 4.4. Er dagens inndeling av villreinnemndene god nok? Svar fra *medlemmer av utvalgene*, etter om det er 1, 2, 3 eller flere villreinområder per nemnd. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Ett villreinområde	58	0	42	12
To villreinområder	71	29	0	21
Tre eller flere villreinområde	57	5	38	21

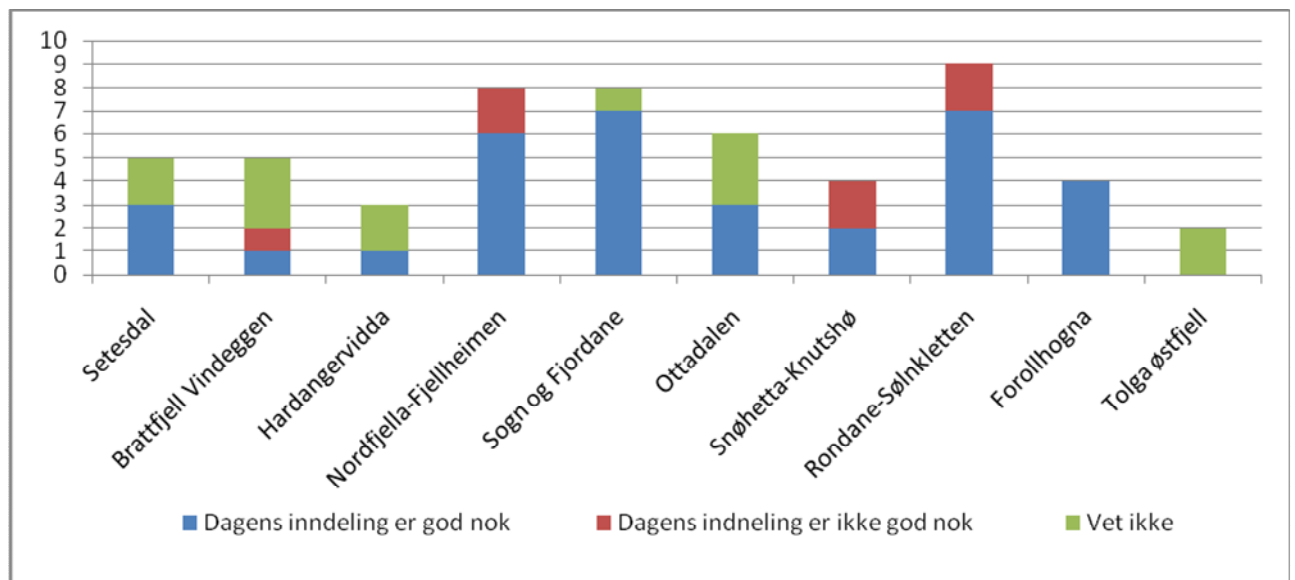
Tilfredshet med inndelingen i nemndsområder – tall fra de enkelte nemndsområder

Figurene 4.2. og 4.3. viser hvor tilfredse medlemmer av henholdsvis villreinnemnder og villreinutvalg er med dagens inndeling i villreinnemndsområder. Figur 4.4., som er de samla tallene for villreinnemnder og villreinutvalg på dette spørsmålet støtter opp under bildet om en generell tilfredshet med dagens inndeling. Det er likevel mindre tilfredshet med inndelingen i Nordfjella-Fjellheimen, Snøhetta-Knutshø og dels Rondane-Sølnkletten. Det er derfor grunn til å se nærmere på inndelingen der.

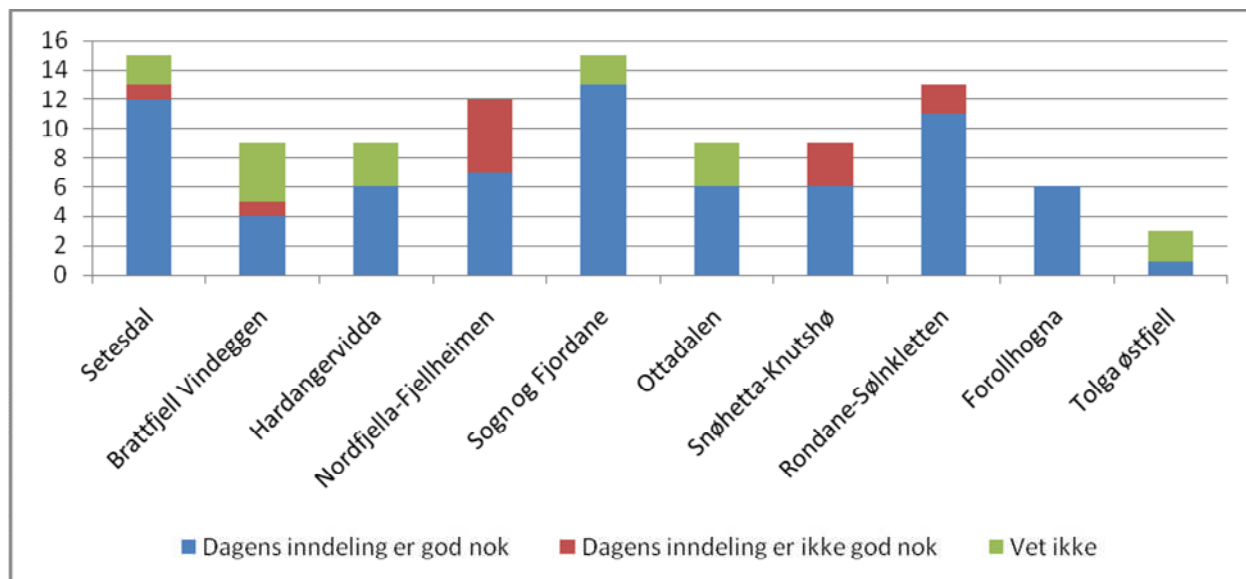
Figur 4.2. Medlemmer av villreinnemnder og deres tilfredshet med dagens inndeling i nemndsområder. Absolutte tall.

Figur 4.3. Medlemmer av villreinutvalg og deres tilfredshet med dagens inndeling i nemndsområder. Absolutte tall.

Figur 4.4. Tilfredshet med dagens inndeling av villreinnemndsområdene. Samla svar fra medlemmer av villreinnemnder og villreinutvalg. *Absolutte tall.*

4.1.2 Utveksling av villrein mellom nemndsområder og villreinområder

Utteksling av villrein mellom nemndsområder og mellom villreinområder

Tabell 4.5 viser at ca 20 % av respondentene (6 personer) sier at det er stor eller middels utveksling av villrein mellom deres nemndsområde og andre nemndsområder. 5 av disse er knyttet til nemndsområdene Hardangervidda og Nordfjella-Fjellheimen. Få svar på dette spørsmålet medfører at det ikke er relevant å gå videre på oppfølgende spørsmål om samordning mellom nemndsområdene.

For nemndsområder med 2 eller flere villreinområder har vi også spurt om utveksling av villrein mellom villreinområdene. Tabell 4.5. tyder på liten eller ingen utveksling av rein mellom villreinområder innen det enkelte nemndsområde. De 5 som har svart at det er utveksling av villrein i *middels* grad tilhører Setesdalsområdet (2), Hardangerviddaområdet (1) og Nordfjella-Fjellheimen (2). Ingen respondent har svart at det er stor utveksling av villrein mellom villreinområder innen deres nemndsområde.

Dersom det er utveksling av villrein mellom villreinområder innen et nemndsområde har vi spurt om det skjer en samordning i forvaltningen av områdene. Blant respondentene er det besvarer fra Setesdalsområdet om at det "i for liten grad" skjer en samordning av bestandsforvaltningen mellom villreinområdene der. Fra Setesdalsområdet og Nordfjella-Fjellheimen er det også respondenter som mener at det "i for liten grad" er en samordna vurdering av forslag om enkelttiltak. Det er derfor grunn til å se nærmere på disse momentene i de nevnte villreinnemndsområdene.

Tabell 4.5. Grad av utveksling av villrein mellom nemndsområder og mellom villreinområder innen nemndsområdene i 2008-2010. Svar fra medlemmer av *villreinnemnd*. Prosent.

	Stor	Middels	Liten	Nei	Ikke aktuelt	Vet ikke	N
Grad av utveksling mellom nemndsområder	3	16	28	25	3	25	32
Grad av utveksling mellom villreinområder innen nemndsområdet	0	14	28	47	0	11	36

Utteksling av rein mellom villreinområder – svar fra medlemmer av utvalgene

I denne bolken ser vi på hva medlemmer av utvalgene svarte på spørsmål om utveksling av villrein mellom deres villreinområde og andre villreinområder. Dette kan være villreinområder som ligger i samme nemndområdene og det kan være villreinområder som ligger i ulike nemndsområder. Tabell 4.6 viser at 26 % sier at det var stor eller middels utveksling av villrein mellom deres villreinområde og andre villreinområder. Omlag halvparten sier at det ikke var slik utveksling. Respondentene viser til at slik utveksling særlig gjaldt mellom Hardangervidda og Nordfjella.

Tabell 4.6. Grad av utveksling av villrein mellom det enkelte medlem av *villreinutvalget* sitt område og andre villreinområder i 2008-2010. Prosent.

	Stor	Middels	Liten	Nei	Ikke aktuelt	Vet ikke	N
Grad av utveksling mellom ditt villreinområde og andre villreinområder	5	21	21	46	2	5	61

Dersom en ser nærmere på svarene fra de respondentene innen villreinutvalgene som har svart at det er utveksling av villrein i stor eller middels grad mellom villreinområder (jf tabell 4.6.) så tyder svarene i tabell 4.7. på at forvaltningen i 60-75 % av tilfellene i ”for liten grad” eller ”ikke” tok hensyn til denne utvekslingen i forbindelse med forvaltning av bestander og arealer.

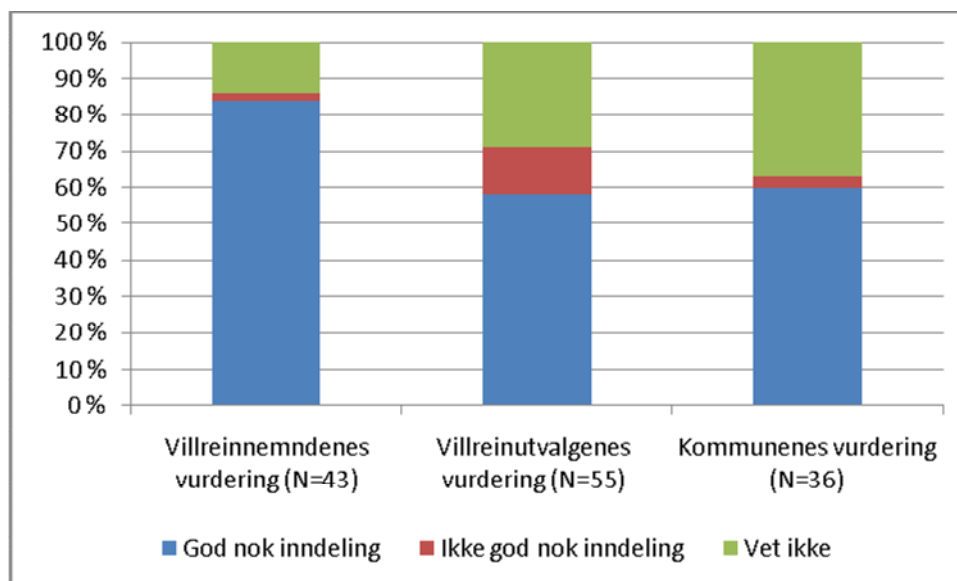
Tabell 4.7. Tok en ved forvaltningen hensyn til slik utveksling av villrein? Svar fra medlemmer av *villreinutvalgene*. Prosent.

	Stor nok	Middels	For liten	Nei	Ikke behov	Vet ikke	N
Samordning av bestandsforvaltning mellom områdene	6	25	31	31		6	16
Samordna vurdering av spørsmål ved arealplanlegging	13	6	44	31		6	16
Samordna forslag om vurdering av enkeltvedtak	13	6	44	25		13	16

4.2 Dagens inndeling i sekretariater

Figur 4.5 viser at medlemmene av villreinnemndene synes at dagens inndeling av sekretariatene er god nok. Svarene fra villreinutvalgene og kommunene har en større andel ”vet ikke”. Det er imidlertid relativt få av kommunene og medlemmene av villreinutvalgene som ikke synes at dagens inndeling er god nok.

Figur 4.5. Villreinnemndenes, villreinutvalgenes og kommunenes vurdering av dagens inndeling i sekretariater. Prosent.

Tre av 10 *fylkeskommuner* mener at dagens inndeling i sekretariater for villreinnemndene i sin del av landet er god nok. Resten har ingen mening.

Syv *fylkesmannsembeter* mener at dagens inndeling av sekretariater for villreinnemndene i sin del av landet er god nok. En mener at dagens inndeling ikke er god nok og et embete har ikke tatt stilling (vet ikke). Flere embeter trekker fram små stillingsbrøker og manglende fagmiljø som en generell svakhet eller ulempe ved sekretariatene. Se forøvrig kapittel 7.2.

4.3 Arbeidsutvalg

Hyppighet av arbeidsutvalg

Samtaler med sekretariatene for villreinnemndene viser at 7 av nemndene har etablert et arbeidsutvalg. Av de tre nemndene som ikke har etablert et arbeidsutvalg er to av disse nemnder med kun ett villreinområde og de ser ikke behov for arbeidsutvalg fordi områdene er så små og oversiktlige. Den tredje nemnda uten arbeidsutvalg består av to villreinområder, men har ikke arbeidsutvalg fordi de ønsker at alle skal delta i saksbehandlingen.

Sammensetning av arbeidsutvalg

Sammensetningen av arbeidsutvalget (AU) varierer:

- En nemnd har oppgitt at AU kun består av leder, nestleder og sekretær.
- To har oppgitt at sammensetningen er fleksibel, dvs. leder, nestleder og sekretær er faste, men i tillegg er aktuell kommune representert.
- En har samme sammensetning som den forrige, men den kommunale representanten er fast.
- En annen har oppgitt at AU i tillegg til leder, nestleder og sekretær også består av representanter fra ulike kommuner og representanter fra ulike villreinområder.
- To nemnder har oppgitt at AU består av henholdsvis representanter fra ulike villreinområder (a) og representanter fra ulike villreinområder og representanter fra ulike kommuner (b).

Hyppighet på møter i arbeidsutvalg og kontakt i arbeidsutvalget

Det er kun to arbeidsutvalg som hadde møter i løpet av 2010. Setesdalsområdet hadde et møte i arbeidsutvalget, mens Brattefjell-Vindeggen området hadde fire møter. Alle møtene hadde en varighet på 1 til 2 timer.

Det er kun 3 av de 7 nemndene med arbeidsutvalg som har gjennomført telefonmøter i 2010. Hardangerviddaområdet har gjennomført 1 telefonmøte, Ottadalen 2 møter og Rondane-Sølnkletten 5 møter. Alle møtene hadde varighet inntil en 1 time. Møtefre-

kvensen må ses i sammenheng med annen form for kommunikasjon. Mange av sekretærene oppgir e-post som en viktig kommunikasjonsform.

Hvilke saker tas vanligvis bare opp i arbeidsutvalget?

Tabell 4.8. viser at sakene som oftest tas opp i arbeidsutvalget er løpende saker og driften av nemnda, samt enkeltsaker innen arealspørsmål. Ved intervjuene med sekretærene ble det kommentert at det bare var saker som krevde rask saksbehandling som ble tatt opp i arbeidsutvalget. En sekretær nevnte også at selv om saker behandles i arbeidsutvalget så sendes sakene til alle medlemmene i nemnda. De kan så gi innspill til sekretæren før saken behandles i arbeidsutvalget.

Tabell 4.8. Tema som vanligvis bare behandles i arbeidsutvalget. Svar fra sekretærene i villreinnemndene. Absolutte tall.

	Svært ofte	Ofte	Sjelden	Svært sjelden	Aldri	Ikke aktuelt	Vet ikke
Bestandsplan				1	4		
Årlig fellingskvote				1	4		
Vurderinger av årets jakt				1	4		
Uttalelser til kommunale arealplaner		1		1			
Uttalelser i forbindelse med regionale planer				1	4		
Enkeltsaker innen arealspørsmål	1	2	2	1			
Behov for kunnskap		2		1	2		
Nemndas økonomi, organisering, adm.		2		1	2		
Løpende drift generelt	2		2	1	2		
Forberede saker til full nemnd	1	3			2		

4.4 Sekretariater

Omfanget av sekretariater

Alle villreinnemndene har en lønnet sekretær, men det ene sekretariatet er lagt til fylkesmannen i Hedmark og vedkommende er lønnet over embetets budsjett. Til sammenligning oppga 81 % av respondentene fra villreinnemndene i undersøkelsen fra tidlig på 2000-tallet at deres nemnd hadde en lønnet sekretær (Bråtå 2005:117). Det foreligger nå en ordning som legger til rette for at villreinnemndene i ulike grad kan kjøpe sekretærtjenester fra forskjellige tilbydere.

To personer var sekretær for to villreinnemnder i 2010. Samme person var sekretær for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell og Hardangerviddaområdet i

2010. Fra 2011 er det ny sekretær for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell. Nordfjella og Fjellheimen villreinnemnd og Sogn og Fjordane villreinnemnd har samme sekretær.

Organisering av sekretariatene

Det er valgt ulike løsninger for sekretariatene:

- Sekretariatet for 3 nemnder er lagt til en kommune eller regionråd.
- Sekretariatet for 2 nemnder er det lagt til en privat bedrift med flere ansatte.
- Sekretariatet for 2 andre nemnder er lagt til annet kompetansesenter.
- En nemnd har sekretariatet lagt til en forsknings- eller utdanningsinstitusjon.
- En annen nemnd har lagt sekretariatet til fylkesmannsembetet.
- Den siste har valgt en stiftelse.

Hvor mange månedsverk utgjør sekretariatet?

Stillingen som sekretær for nemnda utgjorde i 2010 følgende antall månedsverk:

- I 3 nemnder utgjorde sekretariatet inntil ett månedsverk i 2010.
- For 2 nemnder utgjorde sekretærjobben fra 1 til 2 månedsverk.
- I 4 nemnder utgjorde sekretariatet mellom 2 og 3 månedsverk i 2010.
- For det sekretariatet som er lagt til fylkesmannen er antall månedsverk ikke kjent.

Undersøkelsen fra starten av 2000-tallet (Bråtå 2005:117) viser at 63 % av sekretærene hadde ett månedsverk, mens 80 % hadde 1 eller 2 månedsverk. Dette tyder på at sekretærene nå har en større stillingsbrøk enn på starten av 2000-tallet, men til gjengjeld er også antallet villreinområder økt for de fleste sekretariatene.

Sekretariatet som andel av nemndas utgifter

Sekretariatene utgjorde følgende andel av nemndas totale utgifter:

- For 6 av nemndene utgjorde utgiftene til sekretariat mindre enn 25 % av nemndas utgifter.
- For 1 nemnd utgjorde sekretariatet mellom 25 og 49 % av samlede utgifter i nemnda.
- For 3 nemnder vet man ikke hvor stor andel av nemndas utgifter sekretariatet utgjorde i 2010 fordi økonomien skjøttes av fylkesmannen.

4.5 Hvem er medlemmer i villreinnemndene?

Kjønn, alder og utdanning

Ifølge våre adresselister består medlemmene av villreinnemndene i 2008-2011 av 63 menn og 50 kvinner, hvilket vil si at 55,7 % er menn og 44,2 % er kvinner. Blant res-

pondentene er 58,7 % menn og 41,3 % kvinner. Materialet er dermed representativt ut fra parameteren kjønn.

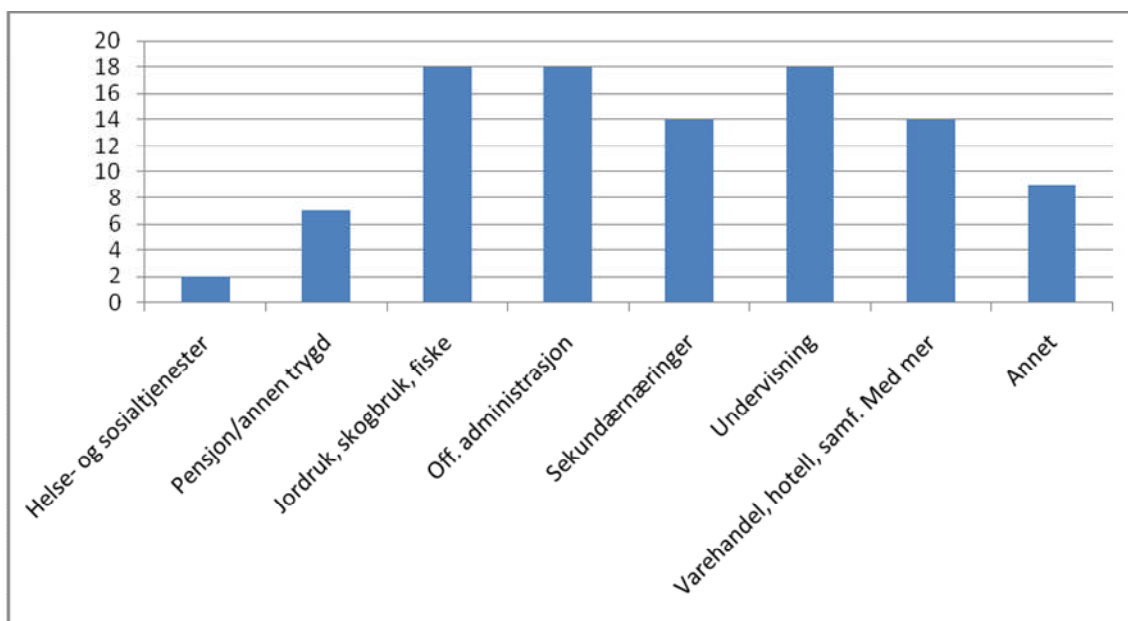
Når det gjelder medlemmene i perioden 2000-2002 så viser nye kjøringer av det materialet at det var 10,7 % kvinner i villreinnemndene og 1 % kvinner i villreinutvalgene. Ut fra dette er det en klar økning i andelen kvinnelige medlemmer i villreinnemndene, altså har en innfridd intensjonene ved endringen i forskriften.

Den gjennomsnittlige alderen for medlemmene i villreinnemndene er 55 år. Gjennomsnittsalderen for kvinnene er 51 år, mens den er 58 år for mennene. Gjennomsnittlig lengde på utdanning for medlemmer i perioden 2008-2011 er 14,6 år, hvilket vil si at de har litt mer utdanning enn videregående skole. Gjennomsnittlig lengde på utdanning for medlemmer i perioden 2000-2002 var 11,8 år, hvilket vil si en økning i lengden på utdanningen (Bråtå 2005:116). Dette skyldes særlig en økning i lengden på utdanning hos kvinner. I materialet først på årtusenet hadde menn en gjennomsnittlig utdanning på 13, 7 år, mens kvinner hadde 12,3 år. Nå er dette snudd til en gjennomsnittlig lengde på 16 år hos kvinner og 13,6 år hos menn.

Hovedinntektskilde

Figur 4.6. viser at medlemmene i villreinnemndene samla sett har sine inntekter fra mange sektorer i samfunnet, men særlig fra jordbruk med mer, offentlig administrasjon og undervisning.

Figur 4.6. Medlemmene i *villreinnemndene* viktigste inntektskilde, mer enn 50 % av inntekten. Etter sektor. Prosent.

N=44.

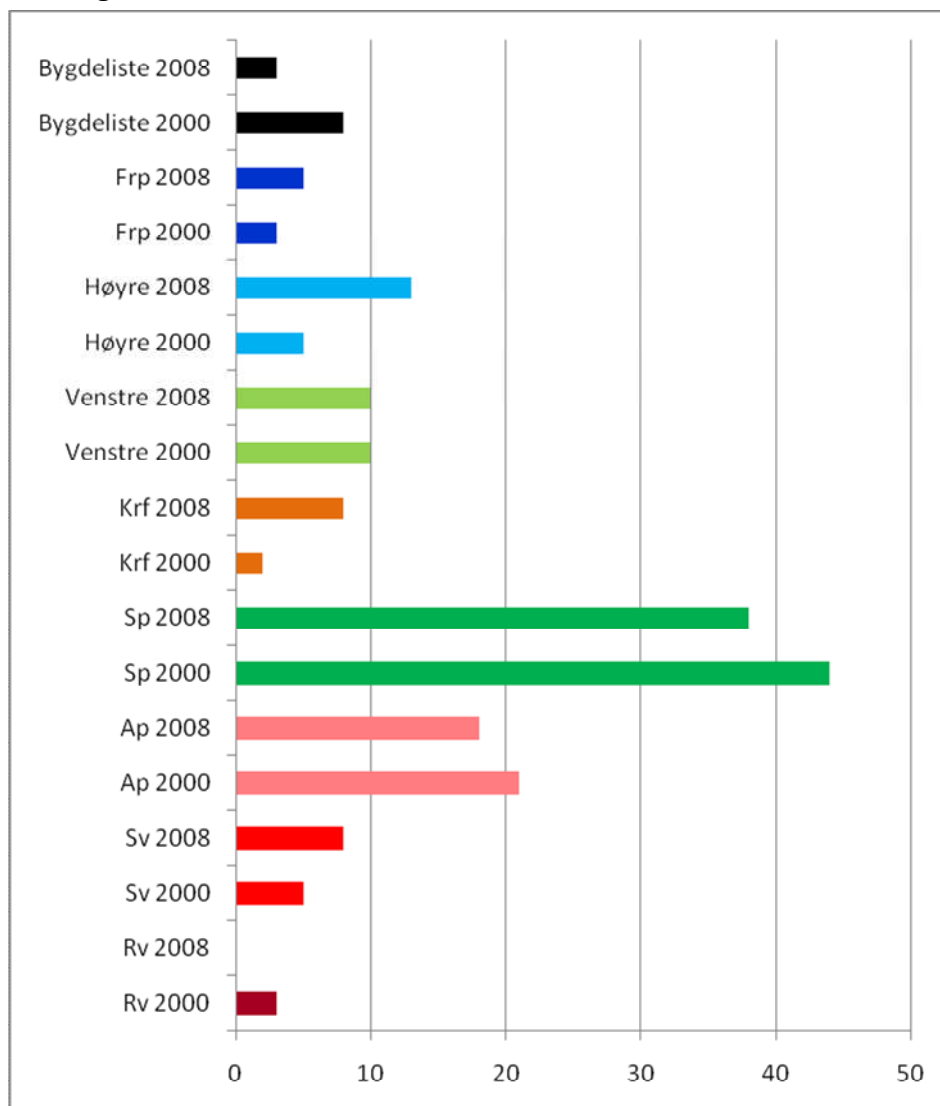
Rettighetshaver

Blant medlemmene av villreinnemndene var 33 % (N=46) i perioden 2008-2011 rettighetshavere med areal i villreinområdet. Dette er eksakt den samme andelen som i perioden 2000-2002 (Bråtå 2005:117).

Partipolitisk bakgrunn og hovedkilde til lønnsinntekt?

Figur 4.7. viser medlemmenes partipolitisk erfaring i 2000-2003 og i 2008-2011. De mest markerte prosentvise endringene i forhold til 2000-2003 er økningen i andelen respondenter med bakgrunn i Høyre og Kristelig Folkeparti.

Figur 4.7. Partipolitisk erfaring hos medlemmene av villreinnemnda i periodene 2000-2003 og 2008-2011. Prosent.

2000-2003; N= 63. 2008-2011; N= 40.

Erfaring med villreinjakt og villreinforvaltning

Spørreundersøkelsen viser at 65 % av medlemmene (N=46) i villreinnemndene i 2008-2011 jakter eller har jaktet villrein. Blant medlemmene i villreinutvalgene er det 97 % (N=62) som jakter eller har jaktet villrein. Blant medlemmene i villreinnemndene i perioden 2000-2003 hadde 85 % jaktet, mens tilsvarende tall for medlemmene av utvalgene da var 93 %. Det tyder på at nedgangen i andel med jakterfaring på villrein reflekterer en reell nedgang innen denne gruppen og ikke skyldes mer generelle endringer i jakt på villrein. Dette kan knyttes til en større andel kvinner blant medlemmene i nemndene (Bråtå 2005:116).

Dette går da også fram av materialet, som viser at det blant kvinnene er 21 % (N=19) som jakter eller har jaktet villrein mens tilsvarende andel blant menn er 96 % (N=27). De av nemndsmedlemmene som har jaktet har i gjennomsnitt 19 sesonger på villreinjakt, hvilket er det samme som i 2000-2002. Gjennomsnittet er 6 sesonger for kvinner og 21 sesonger hos menn.

Når det gjelder tidligere erfaring med villreinforvaltning, så hadde 49 % av medlemmene (N=46) en posisjon innen villreinforvaltningen i perioden 2004-2007. Når det gjelder samla *erfaring fra villreinforvaltning*⁷ så er gjennomsnittet for medlemmene i villreinnemndene 9 år (N=49). I perioden 2000-2002 var det tilsvarende gjennomsnitt 8,8 år (Bråtå 2005:116). Det er imidlertid klare forskjeller på menn og kvinner sin erfaring fra slik forvaltning. I 2008-2010 hadde mennene gjennomsnittlig ca 13 år med erfaring fra villreinforvaltning (N=27), mens kvinnelige medlemmer av villreinnemndene hadde 5 ½ år (N=17). Det er større spredning i erfaringene hos menn enn hos kvinner.

Grovt sett består dermed nemndene av eldre menn med lang jakt- og forvaltningserfaring og kvinner som er noe yngre, men som har kortere slik erfaring. Til gjengjeld har kvinnene lengre utdanning enn mennene.

4.6 Kommunens bakgrunn og vurderinger ved oppnevning til villreinnemnda

Kommunenes forslag om menn og kvinner til de berørte villreinnemndene

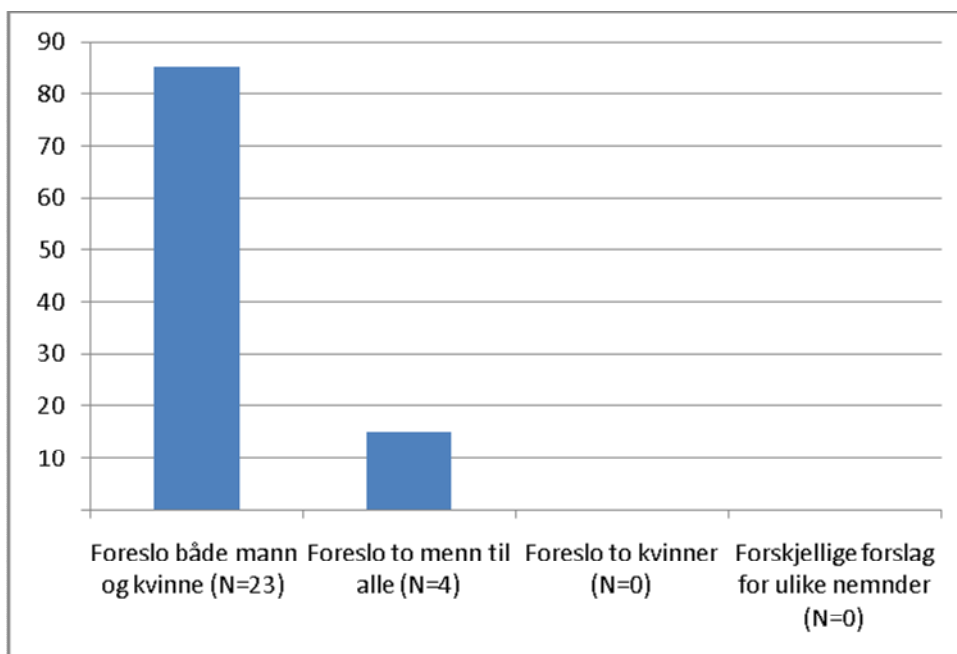
I brev av 17.9.2007 fra Direktoratet for Naturforvaltning bes kommunene oversende forslag til en mannlig og en kvinnelig kandidat til hver villreinnemnd der de skal være representert. Kandidatene som foreslås bør sitte i kommunestyret eller i politisk organ med ansvar for vilt og/eller arealforvaltning i kommunen. I denne delen av undersøkelsen

⁷ Med erfaring fra villreinforvaltning menes samla antall år som respondenten har vært medlem/varamedlem/sekretær av villreinnemnd og/eller villreinutvalg/villreinlag).

sen har vi sette nærmere på bakgrunnen for kommunenes oppnevning av kandidater. Generelt preges kommuneundersøkelsen av en relativt større andel ”vet ikke” svar enn undersøkelsene til medlemmer av villreinnemnder og villreinutvalg.

I undersøkelsen til kommunene ble det spurt om kommunen foreslo en mann og en kvinne til nemndene i denne perioden. Av de som har returnert undersøkelsen er det 25 % (14 respondenter) som har svart ”vet ikke”. Det er også 16 % (8 respondenter) som ikke har besvart spørsmålet. Dersom en ser bort fra disse to gruppene viser figur 4.8. at 85 % av kommunene foreslo en mann og en kvinne til hver av de nemndene som berører kommunen. 15 % foreslo to menn (4 respondenter). Lang reisevei til møter er oppgitt som en årsak for at to menn ble foreslått, egnethet en annen.

Figur 4.8. I hvilken grad *kommunene* foreslo en mann og en kvinne til hver av de berørte nemndene. Prosent.

Dersom en går videre og ser på de som foreslo både mann og kvinne, så finner en følgende tall:

- 4 av 23 respondenter (17 %) har ikke spesifisert hvordan forslagene mht fordeling av mann og kvinne ble gjort, dvs. de vet ikke om det ble foretatt en prioritering mellom kandidatene (kjønnene).
- 30 % (7 respondenter) oppgir at mann og kvinne ble foreslått uten prioritering.
- 30 % (7 respondenter) oppgir at mann ble foreslått som medlem og kvinne som varamedlem.
- 9 % (2 respondenter) oppgir at kvinne ble foreslått som medlem og mann som varamedlem.

- 13 % (3 respondenter) har oppgitt at mann og kvinne ble foreslått uten prioritering og at mann ble foreslått som medlem og kvinne som varamedlem.

”Egnethet” og interesse dersom det ble foreslått en mann og en kvinne

De som foreslo mann og kvinne har svart følgende om de foreslåttes egnethet:

- 7 respondenter (30 %) har ikke vurdert kandidatenes *egnethet*, det vil si at de har svart ’vet ikke’ eller ikke har besvart spørsmålet.
- 39 % (9 respondenter) oppgir at både den mannlige og kvinnelige kandidatene i svært stor og stor grad var like godt egna.
- 22 % (5 respondenter) oppgir at den mannlige kandidaten i svært stor og stor grad var best egna.
- 4 % (1 respondent) oppgir at den kvinnelige kandidaten i stor grad var best egna.
- 4 % (1 respondent) svarer i svært liten grad på alle tre delspørsmålene knyttet til egnethet.

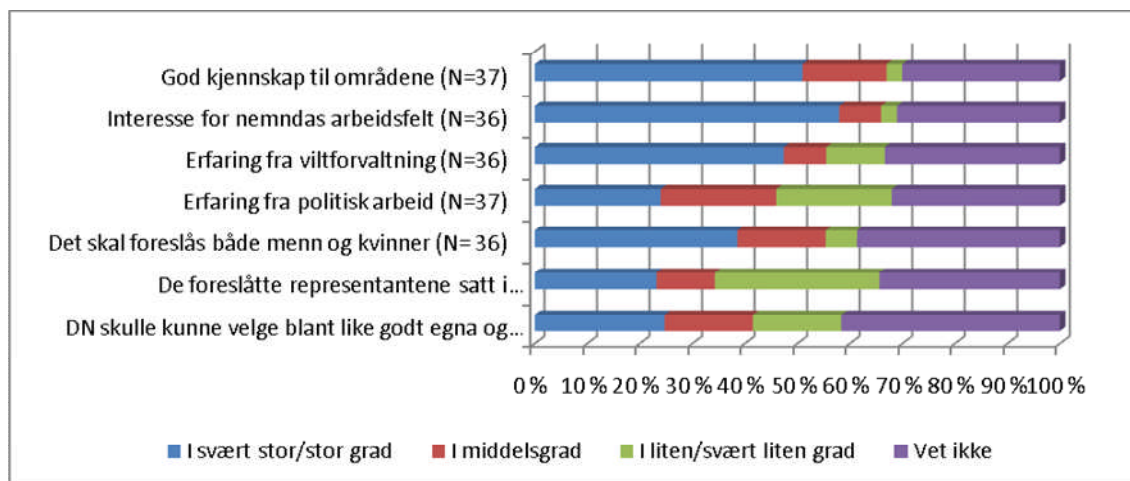
De som foreslo mann og kvinne har svart følgende om de foreslåtte kandidatenes *interesse* for å sitte i villreinnemnda:

- 22 % (5 respondenter) har svart ”vet ikke” eller har ikke besvart spørsmålet.
- 43 % (10 respondenter) mener at alle i svært stor eller stor grad var like interesserte å sitte i nemnda.
- 26 % (6 respondenter) mener at den mannlige kandidaten i svært stor eller stor grad var mest interessert i å sitte i nemnda.
- 4 % (1 respondent) mener at den kvinnelige kandidaten var mest interessert i å sitte i nemnda.
- 4 % (1 respondent) oppgir at kandidatene i liten og svært liten grad var interesserte i å sitte i villreinnemnda

Vektlegging av ”formelle krav” kontra ”interesse og kunnskap”

Figur 4.9. viser hva kommunene svarte på en del spørsmål om hva som ble vektlagt ved utvelgelsen av medlemmer til nemndene. Grovt sett kan spørsmålene deles i 2 hovedgrupper. Den ene er relatert til formelle krav mens den andre gruppen (de 3 første spørsmålene) er relatert til bakgrunn og lokal kunnskap som er viktig for å forvalte villreinen. Figuren viser at kommunene legger mest vekt på at nemndas medlemmer skal ha interesse for nemndas arbeidsfelt, god kjennskap til områdene og erfaring fra viltforvaltning, altså det en kan kalle ”villreinfaglig” kunnskap. Dette sammenfaller med medlemmenes omfattende jakterfaring, som er like lang nå som i 2000-2002. Kommunene synes å legge litt mindre vekt på at det skal foreslås både menn og kvinner. Valgene ser ut til å skulle tilfredsstille god innsikt og representasjon av begge kjønn.

Figur 4.9. Kommunens vektlegging av ulike sider ved de personer som velges til villreinnemndene. Prosent.

Fylkesmannsembetene ble gitt anledning til å komme med synspunkt på dagens organisering av nemndene generelt. Fire av 7 kommentarer er knyttet til retningslinjen fra DN om at kandidatene bør sitte i kommunestyre eller i politisk organ med ansvar for vilt og eller arealforvaltning i kommunen. Ifølge kommentarene er det en fordel at kandidatene er politisk oppnevnt fordi det gir større "tyngde". Fylkesmennene mener at nemndsmedlemmene tidligere i større grad var forankret i et fagmiljø og at engasjementet var større, men at de valgte medlemmene hadde mindre gjennomslagkraft. Dette siste er nå endret ifølge fylkesmannsembetene.

Fylkesmennene oppfatter også at nemndsmedlemmene nå er mer lojale mot egne kommuner og deres interesser når villreinsaker i "egen" kommune behandles. Vi har ikke klart å avdekke dette gjennom spørreundersøkelsene til nemnder, utvalg og kommuner. Vi har derfor ikke materiale som kan bekrefte eller avkrefte disse synspunktene fra fylkesmennene.

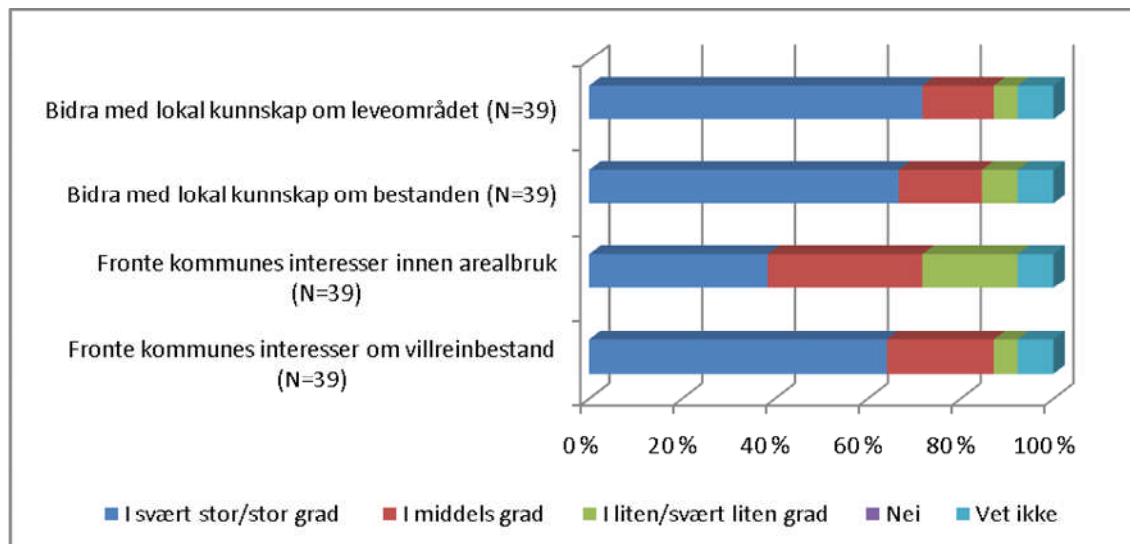
Kommunenes forventning til sine medlemmer i villreinnemnda

Figur 4.10. tyder på at kommunene forventer at medlemmene bidrar med lokal kunnskap om leveområdet, om bestanden og at de fronter kommunens interesser innen villreinbestanden. Dette viser samsvar med forrige spørsmål. Kommunen forventer imidlertid i mindre grad at deres representanter fronter kommunens interesser innen arealbruk. Det kan tyde på at de forventer at deres representanter bidrar til det helhetlige bildet innen arealforvaltning.

Når det gjelder det faktiske virke i nemndene er det rimelig å tolke de refererte svarene fra en del fylkesmenn til at nemndsmedlemmer ved den faktiske utøvelse i nemndene forsvarer kommunens interesser når det gjelder arealbruk. Dette kan tyde på et misfor-

hold mellom intensjon og faktisk utøvelse, men også at situasjonen kan vurderes forskjellig fra ulike ståsteder innen forvaltningen.

Figur 4.10. *Kommunenes forventning til sine medlemmer i villreinnemnda. Prosent.*

5 Hvordan fungerer villreinnemnda?

5.1 Antall og varighet på møtene i villreinnemnda

Antall møter i samla nemnd i 2010, og varigheten på møtene

Intervjuene med sekretærene viser at 5 av nemndene gjennomførte to møter i samlet nemnd i 2010. Fire av nemndene gjennomførte tre møter. En nemnd hadde 4 møter i 2010.

Varigheten på møtene varierer fra 2 til 6 timer i gjennomsnitt. Enkelte av sekretærene oppgir at det i forbindelse med møtene gjennomføres fag-/temasamling, slik at samlet nemnd er sammen utover selve møtet på møtedagen. Antall møter i samla nemnd ser ikke ut til å ha sammenheng med antall villreinområder i nemnda. Det gjennomsnittlige møtet i ei samla nemnd varer i 4 timer.

Tema som tas opp på møter i samla nemnd

Tabell 5.1. viser at man på møtene i den samla nemnda tar opp en lang rekke saker, både innen egen organisering, behov for kunnskap, bestandsforvaltning, arealplaner og enkeltsaker innen arealspørsmål. Den sistnevnte typen saker er også hyppige der det er arbeidsutvalg. Det er interessant å sammenholde dette med ulike respondentgruppers vurdering av hvilken påvirkning villreinnemnda har på arealtilstanden i villreinområdene. Villreinnemnda vurderes der ikke som av de viktigste.

Tabell 5.1. Hvilke tema tas opp på møtene i den samla nemnda. Intervjuer med *sekretærene i villreinnemndene*.

	Svært ofte	Ofte	Sjelden	Svært sjelden	Aldri	Ikke aktuelt	Vet ikke
Bestandsplan	1	5	3	1			
Årlig fellingskvote	1	7	2				
Vurderinger av årets jakt		8	2				
Uttalelser til kommunale arealplaner	3	4	2	1			
Uttalelser i forbindelse med regionale planer		2	5	1		2	
Enkeltsaker innen areal-spørsmål	3	6	1				
Behov for kunnskap	2	5	3				
Nemndas økonomi, organisering, adm.		6	4				
Annet		3	3				

5.2 Generelt om kontakt mellom medlemmer av villreinnemndene

Tabell 5.2. viser at e-post brukes ofte eller svært ofte blant medlemmene av villreinnemndene, særlig utsending av saker på e-post. Det er derimot mindre løpende telefonkontakt. Uformelle møter og bruk av sosiale medier er sjeldent.

Tabell 5.2. Medlemmene av *nemndene* sin kontakt via e-post og andre kontaktmåter. Prosent.

	Svært ofte	Ofte	Sjelden	Svært sjelden	Aldri	Ikke aktuelt	Vet ikke	N
Regelmessig e-post	17	43	24	7	7	2		42
Saker sendes via e-post	37	49	14					43
Saker diskuteres via e-post	17	48	19	7	10			42
E-post vanligst mellom medl av au.	21	12	9	15	3	12	27	33
E-post vanligst mellom leder/ sekretariat og medl. berørt kommune	19	49	5	5	3		19	37
Løpende telefonkontakt	11	19	24	16	22		8	37
Uformelle møter	3	3	23	23	31	6	11	35
Sosiale medier	3	3	14	8	5	8	17	36

Omfanget av telefonmøter ble også kartlagt ved intervjuer med sekretærene for villreinnemndene. Denne kartleggingen viste at det bare var ei nemnd, Ottadalen, som hadde benyttet telefonmøte. I 2010 hadde de ett telefonmøte i samla nemnd og møtet varte en time. I samtale med sekretærene fremgår at det er flere uformelle telefonsamtaler gjennom året.

Materialet tyder imidlertid på at det har vært flere telefonmøter fordi 11 respondenter (24 %) har deltatt på slike møter i 2010. De som i tillegg til Ottadalen særlig avholder telefonmøter er villreinnemnda for Hardangerviddaområdet.

Intervjuer med *sekretærene* viser at mellom møtene i samla nemnd avklares mye av sakene per e-post medlemmene imellom. Dette sammenfaller med tendensen som framkommer i tabell 5.2.

5.3 Forarbeid og reisetid til møter samt godtgjørelse

Forarbeid og reisetid

Tabell 5.3 viser gjennomsnittlig tid brukt til forarbeid og reise i 2010. Tabellen viser klart at ledere bruker mye mer tid enn vanlige medlemmer.

Tabell 5.3. Gjennomsnittlig tid brukt til forarbeid og reise i 2010. Svar fra medlemmer av villreinnemndene. Absolutte tall ¹.

	Alle medlemmer, uten leder		Alle medlemmer, inklusivt leder	
	Gjennomsnitt	N	Gjennomsnitt	N
Tid til forarbeid per møte i samla nemnd	3 t 30 min	35	5 t 15 min	25
Tid til forarbeid per møte i arbeidsutvalg	3 t 15 min	6	7 t	10
Tid til forarbeid per møte om saker behandla utenom vanlige møter	2 t	12	12 t	17
Reisetid t/r per møte til samla møter i nemnda	4 t 15 min	32	4 t 15 min	38
Reisetid t/r per møte i arbeidsutvalg	2 t 15 min	3	2 t 15 min	4
Reisetid t/r til møter i forbindelse med saker behandla utenom vanlige møter	2 t 30 min	4	8 t 30 min	6

¹ I tabellen er respondenter som har oppgitt 0 holdt utenfor fordi 0 tid til for eksempel reise virker usannsynlig. På grunn av at ledere legger ned mye mer arbeid enn vanlige medlemmer er det ønskelig å presentere både det "typiske" bildet og for alle medlemmer, inkludert ledere. Alle tider avrundet til nærmeste kvarter.

Hvor mye tid bruker et "gjennomsnittlig medlem" i forbindelse med møter i samla nemnd, inklusive forberedelser?

Tabell 5.4. viser at et "vanlig medlem" av villreinnemnda bruker ca 11 timer og 45 minutter samla til forarbeid, reisetid fram og tilbake samt tid til gjennomføring av møte.

Tabell 5.4. Gjennomsnittlig "totaltid" brukt til møte i samla nemnd for "vanlige" medlemmer av villreinnemndene. Svar fra medlemmer av villreinnemndene.

	Tid medgrått til aktivitet, gjennomsnitt
Forarbeid	3 timer 30 min
Reisetid t/r per møte	4 timer 15 min
Gjennomføring av møte	4 timer
Totalt	11 timer 45 min

Økonomisk godtgjørelse for å delta i nemnda

Tabell 5.5. viser at medlemmene av villreinnemndene er tilfreds med godtgjørelsen per time for å delta i møter i nemnda. 75 % av medlemmene synes at beregning av 6 timer per møte er dekkende eller bedre. Det er mindre tilfredshet med mulighet til å oppgi tid til møteforberedelser og godtgjørelsen for slike forberedelser. På disse to punktene er det imidlertid en stor andel ”vet ikke”.

Tabell 5.5. Økonomisk godtgjørelse for å delta i nemnda. Fra medlemmer av *villreinnemndene*. Prosent.

	Veldig god	God	Dekkende	Dårlig	Veldig dårlig	Vet ikke	N
Godtgjørelsen per time for møte er	2	37	51	9			43
Beregning av 6 timer per møte er	2	18	55	18	2	5	44
Mulighet til å oppgi tid til møteforberedelser er	3	18	25	23		33	40
Godtgjørelsen for møteforberedelse er		15	23	23	8	33	40

5.4 Uteblivelse fra vanlige møter og eventuelle årsaker

Uteblivelse fra møter i villreinnemnda

Tabell 5.6. viser at så mange som 40 % av medlemmene i 2010 uteble fra ett eller flere møter i den samla nemnda.

Tabell 5.6. Medlemmene av *villreinnemndene* sin uteblivelse fra møter i samla nemnd i 2010. Prosent.

	Ja	Nei	N
Uteblitt fra ett eller flere møter i 2010	41	59	44

Tabell 5.7. tyder på at en større andel kvinner enn menn uteble fra ett eller flere møter i den samla villreinnemnda i 2010.

Tabell 5.7. Medlemmenes uteblivelse fra møter i 2010, etter kjønn. Prosent.

	Mann (N=25)	Kvinne (N=19)
Uteblitt fra ett eller flere møter i 2010	36 %	47 %
Ikke uteblitt fra ett eller flere møter i 2010	64 %	53 %
Sum	100 %	100 %

Tabell 5.8. viser at de som ikke er villreinjegere i større grad enn jegere uteble fra ett eller flere møter i villreinnemnda i 2010. Dette kan skyldes at villreinjegere er mer interessert i å delta på møtene i nemnda.

Tabell 5.8. Medlemmenes uteblivelse fra møter i 2010, etter om de jakter eller har jaktet villrein. Prosent.

	Villreinjeger (N=28)	Ikke villreinjeger (N=16)
Uteblitt fra ett eller flere møter i 2010	29 %	63
Ikke uteblitt fra ett eller flere møter i 2010	71 %	38
Sum	100 %	100 %

Årsaker til uteblivelse fra møter i villreinnemnda i 2010

Tabell 5.9. viser at den hyppigste grunnen til fravær fra ett eller flere møter i 2010 var at møtet i villreinnemnda kolliderte med andre gjøremål.

Tabell 5.9. Årsaker til medlemmenes fravær fra ett eller flere møter i 2010. Antall og prosent.

	Antall	%
Sykdom, dødsfall og uforutsette hendelser	3	15 %
Dårlig vær/stengte veger	0	0 %
For lang reiseavstand	2	10 %
Har kollidert med andre gjøremål	12	60 %
Har vært lite interessert	0	0 %
Synes sakene er for lite relevante	1	5 %
Synes sakene er for vanskelige	0	0 %
Det har vært for sterke interessekonflikter lokalt	0	0 %
Det har vært for sterke interessekonflikter for meg	0	0 %
Andre årsaker	2	10 %
Sum	20	100 %

Bakgrunnsdata viser at kvinner i større grad enn menn uteblir fra møter fordi det kolliderer med andre gjøremål. De som *ikke* er villreinjegere er også oftere borte fra møter på grunn av kollisjon med andre gjøremål enn de som er villreinjegere.

Oppmøtet fra varamedlemmer når medlemmer uteblir fra møter

Tabell 5.10. tyder på at dersom et medlem ikke møtte så møtte varamedlem i halvparten av tilfellene. Det tyder på at i en del tilfeller er ikke villreinnemnda fulltallig fordi varamedlem ikke møter isteden for ordinært medlem.

Tabell 5.10. Oppmøte av varamedlemmer ved møter i 2010. Svar fra medlemmer av villreinnemndene. Prosent.

	Ja	Nei	N
Varamedlem møtte i stedet for medlem	48	52	21

5.5 Interessekonflikter ved å delta i nemnda

Få opplevde interessekonflikter

Tabell 5.11. viser at de aller fleste ikke har opplevd interessekonflikt i forbindelse med at de sitter som medlem av nemnda.

Tabell 5.11. Interessekonflikt ved å være medlem av villreinnemnda. Medlemmer av villreinnemndene. Prosent.

	Ja	Nei	N
Opplevd interessekonflikt	16	84	45

I den grad interessekonflikt – knyttet til ulike offentlige roller

I forbindelse med interessekonflikt har vi undersøkt om eventuelle interessekonflikter kan knyttes til spesielle inntektskilder eller partier. Blant de 7 som opplevde en interessekonflikt hadde 3 sin hovedinntekt fra undervisning og de var medlemmer av Venstre. Ved spørsmål om innholdet i interessekonflikt har 6 av 9 opplyst at interessekonflikten er knyttet til at "kommunen har en interessekonflikt med forvaltningen av arealene som helhet". Tre av disse var medlemmer av Venstre. Hovedtrekket er at få av medlemmene opplever interessekonflikter. I den grad det er interessekonflikter er det knyttet til at politisk valgte personer skal forvalte ulike interesser, både kommunale og regionale. Vi ser ikke at medlemmer har private interesser som kolliderer med deres rolle som medlemmer av villreinnemndene.

I en kommentar tidligere i rapporten kommer det fram at fylkesmennene mener de kommunale representantene i nemndene nå i større grad enn tidligere er lojale mot sine

kommuner. De tall som her er referert sier ikke noe om dette fordi en ikke går nærmere inn på hvordan de kommunale respondentene håndterer denne interessekonflikten.

Ugild

Av 28 som svarte på spørsmålet om de hadde vært ugild hadde 27 ikke vært ugilde, altså ikke inhabile i forbindelse med saker. En person har regnet seg som ugild, og vedkommende møtte ikke i møte sammen med varamedlem

6 Villreinnemnda sin økonomi

6.1 Budsjett og budsjettering

Oppsetting av budsjett og bakgrunn for budsjett

Spørreundersøkelsen til villreinnemndene viser at 34 medlemmer av nemndene (79 %) sier at deres nemnd setter opp et budsjett, mens 6 medlemmer (14 %) sier at det ikke settes opp et budsjett. Tre medlemmer vet ikke om det settes opp et budsjett.

Tabell 6.1. viser at mange ulike aktiviteter danner grunnlag for oppsettelse av budsjett. Det som særlig danner grunnlag for budsjettet er antatte antall møter i samla nemnd, utgifter til sekretær og driftutgifter.

Tabell 6.1. Elementer som danner grunnlag for oppsetting av villreinnemndas budsjett. Svar fra medlemmer av *villreinnemndene*. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Antatt antall møter i samla nemnd	92	6	3	36
Antatt antall telefonmøter	46	23	31	35
Antatte utgifter til sekretær	97	3		36
Antatte driftsutgifter	94	3	3	36
Antatt tid og kostnad til arbeid med bestandsplan	40	23	37	35
Antatt tid og kostnad til arbeid med fellingskvoter	43	26	31	35
Antatt tid og kostnad til arbeid med arealplanlegging	49	20	31	35
Antatt tid og kostnad til fordeling av tiltaksmidler	37	20	43	35
Fagsamlinger/kompetansehevingstiltak	51	14	32	35
Annet	29	6	65	17

Alle 7 fylkesmannsembetene oppgir at nemnda setter opp et årlig budsjett. Antall møter i samla nemnd, utgifter til sekretær, driftsutgifter og fagsamlinger/kompetansehevings-tiltak er ifølge dem de viktigste elementene i budsjettet. Tid og kostnad til arbeid med

bestandsplan, fellingskvoter og arealplanlegging er ikke element i budsjettet, men inngår i møter, sekretær og drift da dette er nemndas arbeidsoppgaver.

Tre av 10 *sekretærer* oppgir at de ikke vet hvor stor andel sekretærstillingen utgjør av nemndas samla utgifter. Grunnen til dette er at det er fylkesmannen som har det økonomiske ansvar for nemnda.

Tabell 6.2. tyder på at den vanligste årsaken til at det ikke settes opp et budsjett er at saker uansett må gjennomføres. Det gjelder særlig bestandsforvaltning, men også arealplanlegging. Blant kommentarene under "annet" er at fylkesmannen skjøtter økonomien og at budsjettet gjennomgås på årsmøtet.

Tabell 6.2. Årsaker til at nemnda ikke setter opp årlig budsjett. Svar fra medlemmer av villreinnemndene. Absolutte tall.

	Ja	Nei	Vet ikke
Har ikke behov for et årlig budsjett	2		2
Pålagte saker innen bestandsforvaltning må gjennomføres uansett	5		1
Uansett må nemnda delta i arealplanlegging	3		
Har fått for liten opplæring i budsjettering	1	1	1
Har fått liten veiledning i budsjettering	1	2	
Har for liten kompetanse til budsjettering		2	1
Annet	2		

Seks av ti *sekretærer* oppgir at 'nemndas økonomi, organisering og administrasjon' er et tema som ofte tas opp på møter i samla nemnd, de andre oppgir at dette sjelden er tema på møtene i samla nemnd.

6.2 Dagens økonomiske rammer for driften av nemnda

Tilstrekkelig med penger til driften av nemnda?

Tabell 6.3. tyder på at det er tilstrekkelig med penger til driften av villreinnemnda. Dette inntrykket forsterkes av at alle medlemmene (N=41) svarte at nemnda i 2010 klarte å utføre sine oppgaver innen budsjetttrammene.

Tabell 6.3. Medlemmene av *villreinnemndene* sin vurdering av om det i 2010 var tilstrekkelig med midler til drift av nemnda. Prosent.

Ja	Nei	Vet ikke	N
70	12	19	43

Alle *fylkesmannsembetene* mener det var tilstrekkelig med midler til drift av nemnda i 2010. Tre av syv nemnder brukte i 2010 opp midlene.

Villreinnemndene fikk i 2010 mer midler enn i de foregående år. Tabell 6.4. viser da også at medlemmene i villreinnemndene i 2010 mener det er blitt mer midler til driften av nemnda i forhold til i 2008-2009. Dette synes å være en reell økning som ikke er ”spist opp” av flere eller andre oppgaver som er tillagt nemnda. Det er vanskelig å se entydige trekk ut fra dette mht hvordan mer midler har gitt mulighet til å utføre forskjellige oppgaver fordi det er en stor andel ”vet ikke”.

Tabell 6.4. Villreinnemndenes økonomiske rammer i 2010 i forhold til 2008-2009. Svar fra medlemmer av nemndene. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Det er blitt mer midler til driften av nemnda	44	29	26	34
Det har i praksis blitt mindre midler til drift av nemnda fordi andre/nye oppgaver for nemnda krever mer innsats	14	44	42	36
Det er blitt mulig å øke innsatsen innen bestandsforvaltning	22	31	47	36
Det er blitt mulig å øke arbeidet med regionale planer	31	25	44	36
Det er blitt mulig å øke arbeidet med kommunale planer	19	28	53	36
Det er blitt mulig å holde flere samla møter	25	36	39	36
Det er blitt mulig å drive mer med kunnskapsspredning	33	22	44	36
Det er blitt mulig å kurse medlemmene mer	22	25	53	36
Det er blitt mulig å øke sekretærens stillingsbrøk	32	26	42	38

Alle *fylkesmannsembetene* mener at de økonomiske rammene for 2010 i forhold til 2008-09 har ført til at det er mer midler til drift av nemnda, mulig å øke innsatsen innen bestandsforvaltning, og øke arbeidet med kommunale og regionale planer. Seks av syv mener at det vil bli mulig å avholde flere møter i samla nemnd, mens 5 mener det er mulig å øke stillingsbrøken til sekretæren. Fire mener det er mulig å arbeide mer med kunnskapsspredning og å kurse medlemmene mer.

Bruker nemnda opp midlene og er det ønskelig å kunne overføre midler?

Materialet fra medlemmene av villreinnemndene viser at 32 % (N=44) mener nemnda klarte å bruke opp de tildelte midlene. 30 % sier at nemnda ikke klarte det, mens 39 % ikke vet om nemnda klarte å bruke opp de tildelte midlene.

Spørsmålene om årsaker til at nemnda ikke klarte å bruke opp pengene er preget av så få svar på hvert delspørsmål (N varierer mellom 8 og 10) at det har lite hensikt å presentere en tabell. De to årsakene som likevel peker seg litt ut er at nemnda fikk overskudd fordi aktiviteten ble redusert av frykt for å bruke for mye, og at de klarte å spare penger ved å møtes sjeldnere. Det siste punktet synes sannsynlig fordi antall møter i samla nemnd, jf tabell 6.1., trolig er av de elementene i nemndas aktivitet som er mest kostnadskreven.

Ifølge *fylkesmannsembetene* klarte ikke fire av nemndene å bruke opp midlene i 2010. Det er ulike årsaker til dette, og de varierer nemndene imellom.

93 % av medlemmene av nemndene synes det er ønskelig å kunne overføre midler fra ett år til et annet år. Fem av *fylkesmannsembetene* mener det er ønskelig at nemnda kan overføre midler mellom år. Ett embete mener at det ikke er ønskelig og ett har ikke tatt stilling til spørsmålet (vet ikke). Alle mener at nemnda i 2010 klarte å utføre sine oppgaver innenfor budsjettammen.

En sammenfatning tyder på at i enkelte nemnder brukte de opp de aktuelle midlene i 2010 og klarte å gjennomføre sine oppgaver innen disse rammene. I den andre gruppen fikk en også gjort jobben sin, men uten at de tildelte midlene ble brukt fullt ut. På den annen side kjenner ikke 3 av 10 nemnder sine rammer, hvilket gjør det vanskelig å disponere midlene.

6.3 Fordeling av tilskuddsmidler

Data om fordelingen av tilskuddsmidler er basert på intervjuer med sekretærene i villreinnemndene.

Annonsering av tiltaksmidler i 2010

Annonsering av tiltaksmidler varierer mellom nemndene.

- Ett nemndsområde vet ikke hvordan tiltaksmidlene annonseres og oppgir som grunn at dette er Fylkesmannens ansvar.

- Ett annet har ikke besvart fordi de ikke har annonsert. Grunnen som oppgis er at de ikke vet hvilke midler som disponeres. Også for dette området er det Fylkesmannen som følger opp dette.
- En annen nemnd annonserer ikke fordi tiltaksmidler overføres villreinutvalget for å styrke økonomien der.
- En nemnd oppgir andre måter; e-post til villreinutvalg, fjellstyrer, rettighetshavere, kommunene, NINA og villreinsenteret nord hvor det bes om at de bekjentgjør muligheten for å søke tiltaksmidler.
- Det er kun tre nemnder som benytter flere annonseringsformer, hvorav særlig to går bredt ut. Den ene av disse er villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten.

Søkere av tilskuddsmidler i 2010 og tildeling i 2010

Tabell 6.5. viser at det er mange ulike søkere til tiltaksmidlene og at det også er mange ulike som får tildelt slike midler. Den som helt klart søker hyppigst, og som alltid får slike midler, er villreinutvalg/villreinlag.

Tabell 6.5. Søkere om tiltaksmidler og tildeling av slike midler. Data fra sekretærene i villreinnemndene. Absolutte tall.

	Søkte tiltaksmid- ler	Fikk tiltaksmidler
Fjellstyrer	2	1
Andre rettighetshavere enn fjellstyrer	1	
Villreinutvalg/lag	10	10
NINA	3	2
Andre FoU-institusjoner	1	1
Skoler	1	1
Frivillige lag og foreninger	1	
Enkeltpersoner med ideer om prosjekt	1	
Villreinsenteret nord eller sør		1
Andre	1	1

Typer tiltak som er omsøkt og som fikk bevilgning

Tabell 6.6. viser at det oftest søkes om tilskuddsmidler til bruk innen bestandsforvaltning, registrering av villrein og registreringer av villreinens arealbruk. Dette er også den typen tiltak som oftest får tildelt midler.

Tabell 6.6. Typer tiltak som ble omsøkt og som fikk tilskuddsmidler. Data fra sekretærene i villreinnemndene. Absolutte tall.

Tiltak knyttet til	Frekvens søknad	Frekvens innvilget
Bestandsforvaltning	6	5
Regionale planer		
Registrering av villrein	7	7
Registrering av villreinens arealbruk	3	4
Vegetasjonsstudier		
Registrering av kulturminner etter villrein	1	
Annen FoU	1	1
Øke verdiskaping fra villrein og -fjell		
Undervisning ved skoler	1	1
Annet	4	3

Grunnlag for tildeling av midler

Tabell 6.7. viser at noen nemnder har utviklet egne retningslinjer eller at de bruker retningslinjer fra DN om bruken av midlene. Andre grunnlag for tildeling av midler er at tilskuddet skal være nytting, og dette gjelder særlig innen bestands- eller arealforvaltning. I hvilken grad det gis tilskudd til andre nyttige formål varierer med hva som kommer av søknader og den vurderingen av nytteverdi som da foretas.

Tabell 6.7. Grunnlag for tildeling av tilskuddsmidler. Data fra sekretærene av villreinnemndene. Absolutte tall.

	Frekvens
Retningslinjer fra DN	3
Retningslinjer utviklet av nemnda	3
Nyttig innen bestandsforvaltning	7
Nyttig i forhold til arealforvaltning	5
Nyttig for å spre kunnskap om villrein og -fjell	2
Nyttig i forhold til verdiskaping i bygdene	
Oppfølging av VISA-rapporten	3
Oppfølging av regional plan	2
Annet	1

Oppfølging av tildelte midler

Alle nemndene krever faglig rapportering i forbindelse med innvilgelse av tiltaksmidler. Åtte av ti nemnder krever økonomisk rapportering, mens kun to krever dokumentasjon av at brukere er involvert. Andre krav er spesifisert som; Deltakelse i styringsgruppe av prosjektet.

7 Kunnskap og kunnskapsbehov

7.1 Medlemmene i villreinnemndene sitt kunnskapsbehov

Tabell 7.1. tyder på at medlemmene av nemndene mener de har tilstrekkelig med kunnskap inn de fleste felt, men at de er minst tilfreds med sin kunnskap om regional arealplanlegging. Dette kan derfor være et felt der det er behov for å styrke medlemmenes kunnskap.

Tabell 7.1. Medlemmene i nemnda sin oppfatning av om de har tilstrekkelig med kunnskap innen ulike felt. Prosent.

	Svært stor	Stor	Middels	Liten	Svært liten	Nei	Vet ikke	N
Bestandsforvaltning	9	50	34	7				44
Kommunal arealplanl.	18	39	32	12				44
Regional arealplanl.	7	27	48	16	2			44
Nemndas budsjettarbeid	11	39	39	11				44
Vurderinger av ferdsel/forstyrrelser	14	64	16	7				44
Byggesaker	5	55	32	7	2			44
Informasjon/formidling	2	41	45	7	2		2	44

Ønsker om mer kunnskap?

Medlemmene i villreinnemndene ble spurt om de ønsker mer kunnskap, og i et åpent felt bedt om å angi hva de ønsker mer kunnskap om. 73 % (N= 45) ønsker mer kunnskap for å kunne utføre sin rolle i nemnda. Det uttrykkes behov for kunnskap innen en rekke ulike felt, og enkelte skriver at de ønsker seg oppdatering om det meste. Ett felt som en del nevner er ulike sider av areal- og regionalplanlegging⁸. Kunnskap om bestandene/bestandsforvaltning og ferdsel/forstyrrelser nevnes også. Det samme gjelder villreinens biologi. Noen nevner spesielt hvordan en skal håndtere saker som involverer

⁸ Dette er også et felt der de ifølge tabell 7.1. har mindre med kunnskap enn innen andre tema. Regional arealplanlegging kan derfor peke seg ut som et tema for videre kunnskapsheving.

flere villreinområder, dels ved at reinen trekker og dels ved at sakene berører flere nemnder. Dette er spesifikt nevnt for Hardangervidda- og Nordfjellaområdene.

Deltakelse på fagsamlinger

Tabell 7.2. viser at omtrent halvparten av medlemmene har deltatt på fagsamlinger innen ulike felt. Unntaket er byggesaker og informasjon/formidling, der vel ¼ har deltatt på slike samlinger. Det kan være mange årsaker til at medlemmene ikke har deltatt, men en årsak kan være manglende tilbud om å delta på samlinger: Mellom 1/5 og ¼ av medlemmene har ikke hatt tilbud om å delta på forskjellige samlinger. Vi har her ikke sett nærmere på dette er knyttet til spesielle nemnder.

Tabell 7.2. Medlemmene av *villreinnemnda* sin deltakelse på fagsamlinger. Prosent.

	Ja	Nei	Ikke vært slike	N
Bestandsforvaltning	50	28	23	40
Arealplanlegging/regional planlegging	45	34	21	38
Nemndas funksjon og oppgaver	46	41	13	39
Vurderinger av ferdsel/forstyrrelser	44	33	23	39
Byggesaker	25	48	28	40
Informasjon/formidling	27	46	27	37
Andre	7	62	31	29

7.2 Behov for å styrke kompetanse i sekretariatet

Tabell 7.3. viser at det er en stor og til dels svært stor andel av medlemmene av villreinnemndene som ikke vet om det er behov for å styrke kompetansen i sekretariatet på en del felter. Det synes ifølge medlemmene ikke å være et spesielt behov for å styrke kompetansen på villreinbiologi, ulike sider av plan- og bygningsloven eller økonostyring og administrasjon. Grunnen til at de ikke ser behov for å styrke kompetansen innen økonostyring og administrasjon kan være at fylkesmannen har et ansvar for veiledning på dette punktet. Det synes å være behov for å styrke kompetansen innen bruk av naturmangfoldlov, fjellov, reiseliv, informasjon/formidling og kunnskap om ferdsel/forstyrrelser. Det kan være grunn til å spørre hvorfor det er så stor andel ”vet ikke” på disse spørsmålene. Kan det for eksempel skyldes at de ikke har kjennskap til sekretærens kompetanse eller at de selv ikke har den nødvendige kompetanse innen enkelte felter?

Tabell 7.3. Behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemnda? Svar fra medlemmer av *villreinnemndene*. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Villreinbiologi	16	53	30	43
Økonomistyring og administrasjon	5	65	30	43
Arealplanlegging generelt	18	49	33	45
Kunnskap om plan- og bygningsloven	16	48	36	44
Bruk av naturmangfoldlov/fjellov	27	44	29	45
Kommunal planlegging	13	44	42	45
Regional planlegging	16	37	48	44
Reiseliv og turisme	24	40	36	45
Verdiskaping mer generelt	20	36	44	45
Informasjon/formidling	23	45	32	44
Ferdse/forstyrrelser	23	53	23	43
Annet	0	39	61	28

Tabell 7.4. viser en relativt høy andel ”vet ikke” også hos medlemmene av villreinutvalgene, men de ser jevnt over behov for å styrke kompetansen i villreinnemndas sekretariat på de fleste felter. Det inkluderer villreinbiologi og ulike sider av plan- og bygningsloven. Medlemmene av utvalgene ser ikke behov for å styrke kompetansen innen økonomistyring og administrasjon. Som nevnt over kan det ha sammenheng med fylkesmannens rolle på dette punktet.

Tabell 7.4. Behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemnda? Svar fra medlemmer av *villreinutvalgene*. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Villreinbiologi	32	44	25	64
Økonomistyring og administrasjon	14	50	36	64
Arealplanlegging generelt	22	42	36	64
Kunnskap om plan- og bygningsloven	30	34	36	64
Bruk av naturmangfoldlov/fjellov	33	41	27	64
Kommunal planlegging	34	30	36	64
Regional planlegging	33	30	37	63
Reiseliv og turisme	41	28	32	64
Verdiskaping mer generelt	43	25	32	63
Informasjon/formidling	39	34	27	64
Ferdse/forstyrrelser	38	42	20	64
Annet	3	24	74	38

Det som karakteriserer svarene fra de kommunale respondentene er først og fremst en meget høy andel ”vet ikke”, jf tabell 7.5. Ellers er det påfallende at de, som de andre, ikke ser behov for å styrke sekretariatet innen økonomistyring og administrasjon. Ut over dette ser de behov for styrking av kompetansen innen bl.a. plan- og bygningslov og annet arealrelatert lovverk.

Tabell 7.5. Behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemnda? Svar fra kommunene. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Villreinbiologi	23	31	46	39
Økonomistyring og administrasjon	8	33	59	39
Arealplanlegging generelt	23	38	38	39
Kunnskap om plan- og bygningsloven	23	36	41	39
Bruk av naturmangfoldlov/fjellov	32	26	42	39
Kommunal planlegging	28	28	44	39
Regional planlegging	26	28	46	39
Reiseliv og turisme	20	30	50	40
Verdiskaping mer generelt	25	20	55	40
Informasjon/formidling	33	28	40	40
Ferdse/forstyrrelser	36	23	41	39
Annet	12	16	72	25

De fleste *fylkeskommunene* oppgir at de ikke vet om det er behov for å styrke kompetansen i sekretariatene i villreinnemndene. Dette begrunnes ut fra at de har liten kjennskap til villreinnemndene og sekretariatene. Det er 7 fylker som kun oppgir ”vet ikke”.

Det varierer i hvilken grad *fylkesmannsembetene* mener det er behov for å styrke kompetansen i sekretariatet. Alle seks fylkesmenn mener det er behov for å styrke kompetansen når det gjelder bruk av naturmangfoldsloven, fjellov m.fl. Tre av seks mener det er behov for å styrke kompetansen når det gjelder arealplanlegging generelt og kunnskap om plan- og bygningsloven.

Fire av embetene trekker fram de små stillingsbrøkene og de manglende fagmiljøene omkring sekretærene som en ulempe. Disse embetene ønsker seg at sekretærfunksjonen for flere nemnder slås sammen slik at det blir heltidsstillinger og at de så legges til et fagmiljø.

7.3 Kontakt med Villreinsenter nord eller sør

7.3.1 Medlemmene av villreinnemndene; kontakt og nytte

Medlemmene av villreinnemndene sin kontakt med villreinsentrene

Tabell 7.6. viser at vel 60 % av medlemmene i nemndene i sør har hatt kontakt sitt villreinsenter, mens ca 40 % i nord har hatt kontakt med sitt senter.

Tabell 7.6. Kontakt med villreinsenter nord eller sør i perioden 2008-2010. Svar fra medlemmer av *villreinnemndene* i den aktuelle regionen. Prosent.

	Ja	Nei	N
Kontakt i region nord	41	59	22
Kontakt i region sør	63	38	24

Tema ved kontakt med villreinsentrene og grad av nytte ved slik kontakt

Tabell 7.7. viser at medlemmene ved kontakten har berørt flere tema, og at villreinens arealbruk er det som er viet mest oppmerksomhet. Det ser ut til at en i sør i større grad enn i nord har lagt vekt på at medlemmene skal få mer kunnskap om villreinbiologi. Høyfjellsbiologi og kunnskap om næringsutvikling/verdiskaping har knapt vært berørt.

Tabell 7.7. Tema ved kontakt med villreinsenter nord eller sør. Svar fra medlemmer av *villreinnemndene*. Prosent.

	Region Sør	Region Nord
Få mer kunnskap om villreinbiologi	21	6
Få mer kunnskap om villrein og kulturminner	13	22
Få mer kunnskap om bestandsforvaltning	17	11
Få mer kunnskap om høgfjellsøkologi generelt	0	6
Villreinens arealbruk/kartleggingsprosjekt	38	28
Få mer kunnskap om næringsutvikling/verdiskaping	0	11
Annet	13	17
N	24	18

Tabell 7.8. viser at de i særlig grad fikk nyttig kunnskap om det tema som var det mest sentrale for dem, nemlig villreinens arealbruk/kartleggingsprosjekt. Brukerne fikk også nyttig kunnskap om villrein og kulturminner og bestandsforvaltning. Derimot var erfaringene mer delte når det gjaldt utbytte av kontakten i forbindelse med villreinbiologi, høgfjellsøkologi generelt samt næringsutvikling.

Tabell 7.8. I hvilken grad fikk medlemmene av *villreinnemnda* fikk nyttig kunnskap om de aktuelle tema? Absolutte tall.

	Svært stor/stor	Middels	I liten/ svært lite grad	Nei	Vet ikke	N
Villreinbiologi	5	1	3	1	0	10
Villrein og kulturminner	6	2	2	1	0	11
Bestandsforvaltning	7	1	2	1	1	12
Høyfjellsøkologi generelt	5	0	3	1	0	9
Villreinens arealbruk	11	2	1	1	0	15
Næringsutvikling	0	2	3	1	0	6
Annet	1	0	0	0	0	1

Årsaker til at medlemmene i nemndene ikke hadde kontakt med et villreinsenter

Tabell 7.9. viser at hovedårsakene til at medlemmene av nemndene ikke har direkte kontakt er at kontakten går via andre, særlig sekretærene. Bakgrunnsdata viser at dette i større grad er tilfellet i region nord enn i region sør. Det er også viktig å få med at 1/5 ikke ser behov for kontakt. Det kan skyldes at de allerede vet mye om ulike tema eller at de får kunnskap via andre. Manglende kontakt skyldes *ikke* at det er vanskelig å få kontakt med villreinsenteret eller at de har for lite relevant kunnskap.

Tabell 7.9. Årsaker til at medlemmene av *villreinnemndene* ikke hadde kontakt. Prosent.

Årsak	Årsak til ikke direkte kontakt (N=39)
Sekretæren ivaretar kontakt	46
Leder/arbeidsutvalg ivaretar kontakt	26
Ikke behov for kontakt	21
Vanskelig å få kontakt med villreinsenteret	0
De har for lite relevant kunnskap	0
Manglende initiativ fra meg	5
Andre årsaker	3

7.3.2 Medlemmene av villreinutvalgene; kontakt og nytte

Kontakt med villreinsentrene

Tabell 7.10. viser at vel 50 % av medlemmene av villreinutvalgene hadde kontakt med villreinsenteret i sin region i perioden 2008-2010.

Tabell 7.10. Kontakt med villreinsenter nord eller sør i perioden 2008-2010. Svar fra medlemmer av *villreinutvalgene* i den aktuelle regionen. Prosent.

	Ja	Nei	Husker ikke	N
Kontakt i region nord	58	39	3	31
Kontakt i region sør	50	50	0	28

Tema ved villreinutvalgenes kontakt med villreinsentrene og grad av nytte ved slik kontakt

Tabell 7.11. viser at medlemmene i villreinutvalgene ved kontakten med villreinsenteret har berørt mange tema. På samme måte som for medlemmene av villreinnemndene er villreinens arealbruk viet mest oppmerksomhet. Høyfjellsbiologi, bestandsforvaltning og kunnskap om næringsutvikling/verdiskaping har knapt vært berørt.

Tabell 7.11. Tema ved kontakt med villreinsenter nord eller sør i perioden 2008-2010. Svar fra medlemmer av *villreinutvalgene*. Prosent.

Tema for kontakt	Villreinsenter nord og sør (N=55)
Få mer kunnskap om villreinbiologi	15
Få mer kunnskap om villrein og kulturminner	13
Få mer kunnskap om bestandsforvaltning	7
Få mer kunnskap om høgfjellsøkologi generelt	4
Villreinens arealbruk/kartleggingsprosjekt	38
Få mer kunnskap om næringsutvikling/verdiskapning	2
Annet	22

Tabell 7.12. viser at medlemmene av villreinutvalgene, slik som medlemmene av villreinnemndene, i særlig grad fikk nyttig kunnskap om det mest sentrale temaet, nemlig villreinens arealbruk/kartleggingsprosjekt.

Tabell 7.12. I hvilken grad fikk medlemmene av *villreinutvalgene* nyttig kunnskap om de aktuelle tema. *Absolutte tall.*

	Svært stor/stor	Middels	I liten/ svært lite grad	Nei	Vet ikke	N
Villreinbiologi	5	8	5	6	3	27
Villrein og kulturminner	5	9	6	4	4	28
Bestandsforvaltning	3	7	8	5	3	26
Høyfjellsøkologi generelt	2	9	8	4	3	26
Villreinens arealbruk	13	8	7	3	1	32
Næringsutvikling	1	4	11	6	4	26
Annet	3				2	5

Årsaker til at medlemmene i villreinutvalgene ikke hadde kontakt med et villreinsenter

Tabell 7.13. viser at hovedårsakene til at medlemmene av utvalgene ikke har direkte kontakt er at kontakten går via leder/arbeidsutvalg og sekretæren. Nesten 30 % har heller ikke behov for kontakt, men det kan også skyldes at andre i utvalget har kontakt med senteret. Mangel på kunnskap i villreinsentrene eller at det er vanskelig å få kontakt med dem er *ikke* grunn til manglende kontakt.

Tabell 7.13. Årsaker til at medlemmene av *villreinutvalgene* ikke hadde kontakt med villreinsenter nord eller sør Prosent.

Årsak	Årsak til ikke direkte kontakt
Sekretæren ivaretar kontakt	19
Leder/arbeidsutvalg ivaretar kontakt	30
Ikke behov for kontakt	28
Vanskelig å få kontakt med villreinsenteret	2
De har for lite relevant kunnskap	4
Manglende initiativ fra meg	16
Andre årsaker	2
N	57

8 Samarbeid med fylkesmannsembete og fylkeskommune

8.1 Samarbeid med fylkesmannsembetene

8.1.1 Samarbeid med ansvarlig fylkesmannsembete

Tabell 8.1. viser at 73 % av medlemmene i nemndene mener at dagens ansvarlige fylkesmann er den mest relevante for deres nemnd, mens 7 % svarer at dette ikke er tilfellet. Bakgrunnsdata viser at "nei" andelen ikke er knyttet til noen spesiell nemnd.

Alle respondentene fra *fylkesmannsembetene* mener at dagens inndeling i hvilke fylkesmannsembeter som har et spesielt ansvar for oppfølging av en villreinnemnd er god nok. Syv av de 9 som ble intervjuet er fra fylkesmannsembeter som har et hovedansvar for oppfølging av en villreinnemnd. Av de 7 er det en representant som mener at den andre nemnda som berører fylket er mer relevant.

Tabell 8.1. Medlemmene av *villreinnemndene* sin vurdering av om den ansvarlige fylkesmann er den mest relevante for deres nemnd. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Om ansvarlig fylkesmann den mest relevante	73	7	21	44

Tabell 8.2. viser at det er klart hvem som er nemndas kontakt hos ansvarlig fylkesmann. Tabellen viser også at ansvarlig fylkesmann i stor grad inviteres med på møter i samla nemnd og deltar årlig på ett eller flere møter i samla nemnd. Nemndas medlemmer møter ansvarlig fylkesmann sjeldnere i andre sammenhenger.

Tabell 8.2. Nærmere om møter mellom ansvarlig fylkesmann og villreinnemnda. Svar fra medlemmer av villreinnemnda. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Klart hvem som er nemndas kontakt hos fm	86	9	5	43
Ansvarlig fm <u>invitert</u> årlig til <u>alle</u> møte i samla n.	77	9	14	43
Ansvarlig fm <u>deltar</u> årlig på <u>alle</u> slike møter i samla n.	64	27	9	44
Ansvarlig fm <u>inviteres</u> årlig på <u>ett eller flere møter</u> i samla n.	79	14	8	37
Ansvarlig fm <u>deltar</u> årlig på <u>ett eller flere møter</u> i samla n.	74	19	8	38
Ansvarlig fm møtes årlig i andre sammenhenger der n deltar	44	22	34	41

fm: fylkesmann, n.; nemnd

Når det gjelder samarbeid med villreinnemnda oppgir alle syv *fylkesmannsembetene* at de inviteres årlig til alle møtene i samla nemnd. Fem av embetene deltar årlig på alle slike møter i samla nemnd. De to embetene som ikke deltar på alle møter, deltar årlig på ett eller flere møter i samla nemnd. De som har oppgitt at de deltar årlig på alle møter i samla nemnd oppgir også at de årlig møter nemnda eller medlemmer av nemnda i andre sammenhenger.

Tema for samarbeid med ansvarlig fylkesmann

Tabell 8.3. viser at arealspørsmål er sentralt ved kontakten mellom villreinnemndene og ansvarlig fylkesmann, men at kontakten også gjelder bestandsspørsmål. Mye av kontakten har også dreid seg om ferdsel og forstyrrelser. I noe over 1/3 av de gangene det har vært kontakt, har fylkesmannen etter anbefaling fra villreinnemnda hatt innsigelse eller kommentarer til arealplaner. Det er i liten grad slik at nemnda forslår innsigelse, men uten at fylkesmannen har reist det.

Tabell 8.3. Medlemmene av *villreinnemndene* (N) sin vurdering av hvilke tema samarbeidet med ansvarlig fylkesmann (Fm) dreier seg om. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Bestandsspørsmål	61	17	22	41
Arealsspørsmål	76	5	20	41
Fm har hatt innsigelse til arealplan etter forslag fra n.	38	35	28	40
Fm har kommentert arealplan etter anbefaling fra n.	40	20	40	40
N. har foreslått innsigelse, men uten at Fm har reist det.	18	41	41	39
Plan til ny behandl i kommune etter forslag fra Fm fordi N ikke har fått den til uttalelse	29	29	42	38
Informasjon/formidling	49	18	33	39
Ferdse/forstyrrelser	67	10	23	39
Restaureringstiltak	32	21	47	38

Data fra intervjuene med *fylkesmannsembetene* viser at fylkesmannen samarbeider med villreinnemnda når det gjelder bestands- og arealspørsmål. "Ansvarlig" fylkesmann har ofte kommentert arealplaner etter anbefaling fra villreinnemnda. Det er mer uklart i hvilken grad fylkesmannen har reist innsigelse på bakgrunn av forslag fra nemnda. Tre embeter sier at planer er blitt sendt til ny behandling i kommuner fra fylkesmannen fordi nemnda ikke har fått den til uttalelse. To av embetene sier det er samarbeid med nemnda om informasjon/formidling, 4 når det gjelder ferdsel/forstyrrelser og ett når det gjelder restaureringstiltak.

Kontakt med ansvarlig fylkesmann i forbindelse med økonomisørsmål

Tabell 8.4. viser at ansvarlig fylkesmann i svært stor til middels grad har hatt kontakt med nemnda i forbindelse med økonomisørsmål. Det er relativt få som mener at det har vært liten eller ingen kontakt.

Tabell 8.4. Medlemmene av *nemnda* sin vurdering av i hvilken grad *nemnda* har hatt kontakt med ansvarlig fylkesmann i forbindelse med økonomispørsmål. Prosent.

	Svært stor	Stor	Middels	Liten	Svært liten	Aldri	Vet ikke	N
Fm bistår ved oppsetting av nemndas årlige budsjett	26	30	14	7		9	14	43
Fm orientert sekretær og leder om økonomi spørsmål	28	33	9	5		5	21	43
Fm har orientert nemndas medl. om økonomiske spørsmål	23	30	16	5	5	9	12	43

Medlemmene sin nytte av samarbeidet med ansvarlig fylkesmann

Vel ¼ av respondentene svarer ”vet ikke” på de fleste spørsmål, jf tabell 8.5. Det er påfallende at ¼ av respondentene har hatt liten nytte av kontakten i forbindelse med bestandsspørsmål. Ut over dette mener omkring 50 % av medlemmene at de har hatt svært stor og stor nytte av samarbeidet, dog med unntak av tema som næringsutvikling, informasjon og restaureringstiltak. Det er likevel noe usikkert hvor omfattende kontakten har vært med fylkesmann om de ulike tema, men dersom en sammenligner med tabell 8.3. så er det et visst sammenfall mellom hva en har hatt samarbeid om og utbyttet av det, som vist i tabellen nedenfor.

Tabell 8.5. Medlemmene i *villreinnemnda* sin vurdering av i hvilken grad de har hatt nytte av samarbeidet med ansvarlig fylkesmann i ulike saker. Prosent.

	Svært stor	Stor	Middels	Liten	Svært liten	Aldri	Vet ikke	N
Bestandsspørsmål	14	21	21	12	10		21	42
Arealsspørsmål	17	33	17	12	5		17	42
Enkeltsaker mht inn-grep	17	31	12	14	5		21	42
Verneplaner	21	31	17	2	2	2	24	42
Oppsetting av budsjett	20	27	17	5	2	2	27	41
Andre økonomiske spørsmål	19	29	12	5	5	2	29	42
Formalia ved saksbe-handling	14	31	17	12	2		24	42
Villrein/villreinfjell som kilde til næringsutvik-ling	14	14	17	19	7	5	24	42
Informasjon/formidling	12	27	17	15	2	2	25	41
Ferdse/forstyrrelser	21	33	17	7	2	2	17	42
Restaureringstiltak	12	22	22	17	2	5	29	41

8.1.2 Andre fylkesmenn

Tabell 8.6. viser at 60 % av medlemmene mener deres nemndsområde er berørt av andre fylkesmannsembeter enn det ansvarlig.

Tabell 8.6. Medlemmene av *villreinnemndene* sin vurdering av om deres nemndsområde er berørt av andre fylkesmannsembeter. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Berøres nemndsområdet av andre fylkesmanns-embeter	61	25	14	44

Fylkesmannsembetene sier at 6 av 7 fylker berøres av andre villreinnemnder enn den de er ansvarlig for. Når det gjelder samarbeid med andre nemnder som berører fylket er det særlig forskjell når det gjelder bestandsspørsmål. Det er kun ett "ansvarlig" embete som når det gjelder bestandsspørsmål samarbeider med en annen nemnd enn den de er "ansvarlig" for. Når det gjelder arealsspørsmål er det seks som oppgir at de samarbeider med andre nemnder.

Tabell 8.7. viser en forholdsvis høy andel ”vet ikke”, og at den gjennomgående er høyere enn for kontakt med ansvarlig fylkesmann. Det tyder på at de øvrige fylkesmenn er mer perifere enn den ”ansvarlige”. Likevel vet 50 % hvem som er kontakt hos disse andre fylkesmennene, og halvparten mener at alle aktuelle fylkesmenn har vært samla på ett eller flere årlige møter om arealspørsmål. Det er få tilfeller der villreinnemnda har foreslått innsigelse og at denne fylkesmannen så ikke reiser innsigelse. Et problem ved disse dataene er at vi ikke vet i hvor mange saker det kan være aktuelt eller relevant å ha kontakt med de ulike fylkesmannsembetene.

Tabell 8.7. Medlemmene av *villreinnemndene* sin vurdering av kontakten med andre fylkesmenn enn den hovedansvarlige. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Klart hvem som er kontakt hos disse fylkesmennene	52	21	28	29
Alle fm, enkeltvis eller samla, vært representert på ett eller flere årlige møter om arealspørsmål	47	36	18	28
Kontakt med en el. Flere av disse fm om arealspørsmål	39	18	43	28
Kontakt med en eller flere av disse fylkesmennene om andre enkeltsaker	50	7	43	28
En eller flere av andre fm har hatt forslag til innsigelse etter forslag fra villreinnemnda	21	25	54	28
En eller flere av disse andre fm har kommentert arealplaner etter anbefaling fra villreinnemnda	25	21	54	28
N. har foreslått innsigelse, uten at aktuell fm har reist det	7	36	57	28
Kontakt med en eller flere av disse fylkesmennene i forbindelse med verneplaner	44	19	37	27

fm: fylkesmann; N: Villreinnemnda.

Respondenter fra to fylkesmannsembeter svarer at de har reist innsigelse etter forslag fra villreinnemnda i nemndsområder som de ikke har et spesielt ansvar for. Tilsvarende er ikke tilfelle i forhold til nemnda de er ansvarlige for. Fire embeter oppgir å ha kommentert arealplaner etter anbefaling fra nemnda for områder som fylkesmennene ikke har et spesielt ansvar for.

8.2 Samarbeid med fylkeskommune

Den store andelen ”vet ikke” i tabell 8.8. tyder på at fylkeskommunen er relativt perifer for villreinnemndene. Likevel har det vært noe kontakt i forbindelse med arealplaner, særlig regionale planer. Dette kommer også fram i kapittel 3. Fylkeskommunen har i svært liten grad hatt innsigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda. Flere fylkeskommuner trekker fram at det er en ”arbeidsdeling” mellom fylkeskommunen og fylkesmannen når det gjelder villrein.

Tabell 8.8. Medlemmene i *villreinnemnda* sin vurdering av samarbeidet med fylkeskommunen i planspørsmål. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	N
Fast saksbehandler for viltrelaterte spørsmål i FK	30	19	51	37
Kontakt i forbindelse med kommunal arealplanlegging	42	22	36	36
Kontakt i forbindelse med regionale planer	51	8	41	37
Kontakt i forbindelse med verneplaner	41	16	43	37
Fk reist innsigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda	16	24	60	37
Fk har kommentert forslag til arealplaner etter anbefaling fra nemnda	14	22	64	36
N har foreslått innsigelse, men uten at FK har reist det	8	31	61	36
N er invitert med i arbeidet med regional planstrategi	36	25	39	36

Fk: Fylkeskommune, n:villreinnemnda

9 Oppsummering

Sammensetningen av villreinnemndene

Villreinnemndene består i dag av 55,7 % menn og 44,2 % kvinner. Det er en markert økning i andelen kvinner fra først på 2000-tallet, da den var på 10,7 %. Det er altså en økt kvinneandel, på over 40 %, i tråd med forskriften.

Gjennomsnittsalderen på medlemmene i nemndene er 55 år, mens den er 51 år hos kvinner og 58 år hos menn. Gjennomsnittlig lengde på utdanning er 14,6 år, mot 11,8 år blant medlemmene for 10 år siden. Kvinnenes skolegang er gjennomsnittlig 16 år mens mennenes er 13,6 år. Samla sett har medlemmene sin hovedinntektskilde fra et bredt spekter av yrker. 33 % av dagens nemndsmedlemmer er rettighetshavere med areal i et villreinområde. Det er samme andel som for 10 år siden. Når et gjelder partipolitisk bakgrunn er den mest markerte endringen de siste 10 år en økning i andelen med bakgrunn i Kristelig Folkeparti og Høyre.

I forhold til for 10 år siden er det i dag en markert mindre andel medlemmer av villreinnemndene som jakter eller har jaktet villrein; 65 % i dag mot 85 % for 10 år siden. 21 % av kvinnene i nemndene har jaktet villrein, mens 96 % av mennene har jaktet. Blant medlemmene av villreinutvalgene er det omtrent samme andel i dag som for 10 år siden. De av kvinnene som hadde jaktet hadde i snitt jaktet 6 sesonger mens mennene hadde jaktet 21 sesonger i snitt. Nedgangen i andel jegere i villreinnemndene har sammenheng med en økt andel kvinner. De medlemmene av nemndene som er villreinjegere har like lang jakterfaring i dag som representantene hadde for 10 år siden.

Dagens medlemmer har i gjennomsnitt 9 år med erfaring fra forvaltning av villrein, hvilket er omtrent det samme som for 10 år siden. Det er imidlertid stor spredning i dag, der mennene i gjennomsnitt har 13 års erfaring og kvinnene 5,5 år.

Forenklet består dagens villreinnemnder av menn med forholdsvis høy gjennomsnittsalder, med lang jakt erfaring og erfaring fra forvaltning av villrein, og noe kortere utdanning enn kvinner. Kvinnene er yngre enn mennene, har lengre utdanning og mindre erfaring med villreinforvaltning og erfaring fra praktisk villreinjakt.

Generelt om villreinnemndene har lyktes

Omkring 75 % av medlemmene av villreinnemndene mener de har gjort en svært bra eller bra jobb. Fylkesmennene har omtrent samme oppfatning, mens medlemmene fra villreinutvalgene ikke er fullt så positive. Endringer i svarkategoriene gjør det usikkert å sammenligne med for 10 år siden, men det kan synes som tilfredsheten er omtrent som for 10 år siden. Det er også et trekk i materialet at medlemmer av utvalg og nemnder i region nord er mer tilfreds enn medlemmer i region sør. Det kan være en tendens til at de som har et nemndsområde med bare ett villreinområde er mer tilfreds enn der nemndsområdet består av 2 eller flere villreinområder. Tallene bak dette er imidlertid små, hvilket gir stor usikkerhet. Her kan det også være ulike forklaringer knyttet til områdenes historikk, sammensetning av rettighetshavere med mer.

Materialet viser at over 60 % av medlemmene av nemndene synes de har fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i de enkelte villreinområder. Dette er omtrent det samme som for 10 år siden. Det viktig å være klar over at villreinutvalgene (rettighetshaverne) står for mye av bestandsforvaltningen gjennom bestandsplanene. En sammenligning av hva medlemmene av nemndene mente om sitt bidrag til ivaretagelse av villreinens leveområder i dag og for 10 år siden viser at de nå i større grad mener de bidrar til ivaretagelse av villreinens leveområder. Dersom dette er korrekt kan det skyldes økt bruk av regionale planer for villreinområder. Medlemmene av utvalgene er mindre positive til nemndas rolle på dette punktet og har omtrent samme mening som utvalgsmedlemmene hadde for 10 år siden.

Medlemmer av utvalg og nemnder i 2010 mener i større grad enn medlemmene for 10 år siden at en nærmer seg målene til bestandsplanene som gjaldt på de to tidspunktene. På den annen side kan en spørre om endret sammensetning i gruppen som er medlemmer av nemndene påvirker oppfattelsen av måloppnåelse: Kvinner er generelt mer tilfreds med nemndene enn menn, men menn med lang jakterfaring er også mer tilfreds enn de med kortere. Sett i forhold til at medlemmene av villreinutvalgene, som ser ut til å være en stabil gruppe respondenter i forhold til ulike parametre, også vurderer måloppnåelsen i dag som høyere enn for 10 år siden, er det grunn til å anta at det faktisk er en høyere måloppnåelse. Likevel, dette er en oppfatning av måloppnåelsen og det burde ideelt vært sammenlignet med andre data, som tellinger, jaktutbytte med mer.

Når det gjelder eventuell prioritering mellom små og store villreinområder innen et nemndsområde er hovedtrekket både innen bestands- og arealforvaltning at respondenterne mener små og store områder prioriteres likt. Knapt noen sier at små områder prioriteres, men det er et trekk at Hardangervidda prioriteres i forhold til de mindre områdene i det nemndsområdet.

Medlemmene av nemndene og utvalgene, samt fylkesmennene er tilfreds med rammene for utarbeiding av bestandsplanen og godkjenningsprosessen.

Medlemmene av villreinnemndene mener de har noe over middels god kjennskap til ulike sider av plan- og bygningsloven. Det er overraskende at så mange har så god kjennskap til regionale og kommunale planstrategier fordi dette er et svært nytt felt innen planleggingen, og der det ennå ikke er utarbeidet veiledningsmateriale. Når det gjelder oppfatninger av hvem som påvirker arealtilstanden i villreinområdene har respondentene ulike oppfatninger. Det er viktig å være klar over at dette er "oppfatninger" av påvirkning, og at den mer reelle klarlegging av dette er et tema for empiriske studier av faktisk planlegging. Likevel går kommunen, fylkesmannen og dels grunneiere igjen som de som mest påvirker arealtilstanden. Villreinnemnda gis ikke samme betydning som de nevnte. Dette siste samsvarer med den vurdering som fylkesmannsembeter gir av nemnda sin rolle. Det er en utfordring å få nemnda tidlig inn i planprosessene, og deres arbeid i forhold til løpende tidsfrister.

Kommunenes oppnevning av medlemmer til villreinnemndene

Mange kommuner har arealer som faller inn under området til flere villreinnemnder, og kommunene ble spurt om bakgrunn for oppnevningen til nemndene. Disse spørsmålene preges av at mange ikke vet eller har svart blankt. Ifølge undersøkelsen har de aller fleste kommunene (85 %) foreslått en mann og en kvinne til hver av de villreinnemndene som berører kommunen. Blant disse foreslo 30 % av kommunene menn og kvinner uprioritert og 30 % foreslo mann som hovedmedlem og kvinne som varamedlem.

Spørsmål om "egnethet" og "interesse" preges også av stor andel "vet ikke", og det er få svar bak de enkelte kategorier. Den mest avkryssa svarkategorien med hensyn til "egnethet" (39 %) gjaldt at både den mannlige kvinnelige representanten var like godt egna, Når det gjaldt "interesse" var den mest brukte svarkategorien (43 %) at alle var like interessert i å sitte i nemnda.

Forslagene om personer er antagelig en avveining mellom flere forhold. Spørsmålet om de satt i kommunestyre eller politisk organ med ansvar for vilt- og arealforvaltning er mindre vektlagt enn andre kvalifikasjoner. Kommunene ser ut til å prioritere at de foreslåtte medlemmene har erfaring fra viltforvaltning, interesse og godt kjennskap til områdene, og at det skal forslås både menn og kvinner. Altså både god innsikt og begge kjønn. Dette går også igjen når en ser på hvem som sitter i nemndene. Sammenfattet kan det sies at de består av menn med lang jakterfaring og erfaring fra villreinforvaltning og kvinner med mindre slik erfaring og interesse.

Materialet tyder på at kommunene forventet at representantene bidro med lokal kunnskap om leveområdet og bestanden, samt at de skulle "fronte" kommunens interesser om villreinbestanden. Forventning om "fronting" av kommunens interesser innen arealbruk synes mindre vektlagt ved valg av representanter. Enkelte representanter fra fylkesmannsembetene mener det er en fordel at medlemmene av villreinnemndene er politisk oppnevnt fordi det gir større "tyngde". På den annen side oppfatter enkelte fylkesmannsembeter at de er mer lojale mot egen kommune og interesser når villreinsaker i "egen" kommune behandles.

De aller fleste medlemmene har ikke opplevd interessekonflikt ved å delta i nemnda. Dersom de opplever slik interessekonflikt er det mellom kommunens interesser og de regionale interessene. På bakgrunn av fylkesmannens kommentarer om at de kommunale representantene i større grad ivaretar egen kommune i arealsaker blir det et spørsmål om medlemmene i nemndene i for liten grad ser interessekonfliktene. Vi kan på bakgrunn av materialet ikke se at medlemmene har private interesser som kolliderer med deres rolle som medlem av villreinnemndene, men vi har ikke hatt anledning til å foreta nærmere studier av dette. Knappt noen opplever seg som inhabil i forhold til arbeidet i villreinnemnda

Deltakelse på møter i villreinnemndene

Materialet viser at vel 40 % av medlemmene i nemndene uteble fra ett eller flere møter i samla nemnd og materialet tyder på at kvinner oftere enn menn uteblir fra møter. De som ikke er villreinjegere uteblir oftere enn villreinjegere. Den dominerende årsaken til uteblivelse fra møter er kollisjon med andre gjøremål. Bakgrunnsdata tyder på at dette i større grad gjelder for kvinnelige enn mannlige medlemmer. De som ikke er villreinjegere er også oftere borte fra møter på grunn av kollisjon med andre gjøremål enn de som er villreinjegere.

Kunnskap og kunnskapsbehov – kontakt med villreinsenter nord og sør

Materialet tyder på at medlemmene av nemndene synes de har tilstrekkelig med kunnskap på de fleste felt, men de synes noe mindre tilfreds med sin kunnskap innen regional arealplanlegging enn andre tema. Selv om mange synes de har tilstrekkelig med kunnskap ønsker vel $\frac{3}{4}$ mer kunnskap for å kunne utføre sin rolle i nemnda. De nevner mange ulike tema. Blant disse er arealplanlegging/regional planlegging og bestandsforvaltning.

Vel halvparten av medlemmene har deltatt på fagsamlinger om bestandsforvaltning, arealplanlegging/regional planlegging, nemndas funksjon og oppgaver samt vurderinger av ferdsel og forstyrrelser.

Vel 60 % av medlemmene i nemndene i region sør har hatt kontakt med et villreinsenter, mens om lag 40 % av medlemmene i nord sier det samme. De har hatt kontakt om ulike tema, men villreinens arealbruk og kartleggingsprosjekt har hatt mest oppmerksomhet. Mer kunnskap om villrein og kulturminner har vært et større tema i nord enn i sør. Motsatt har kunnskap om villreinbiologi oftere vært et tema i sør enn i nord. Mer kunnskap om bestandsforvaltning er også et hyppig tema.

Når det gjelder utbytte av kontakten om de ulike tema så har medlemmene særlig fått nyttig kunnskap om det som var det mest sentrale temaområdet, nemlig villreinens arealbruk/kartleggingsprosjekt. Medlemmene fikk også nyttig kunnskap om villrein og kulturminner og bestandsforvaltning. Erfaringene er mer delte om utbytte av kontakt om villreinbiologi, høgfjellsøkologi og næringsutvikling mer generelt.

Dersom de enkelte medlemmer ikke hadde direkte kontakt med villreinsentrene så skyldtes det bl.a. at kontakten gikk via andre, særlig sekretærene. Manglende kontakt skyldes ikke at det er vanskelig å få kontakt med villreinsentrene eller at de ikke har relevant kunnskap. Om lag 1/5 av medlemmene har ikke behov for kontakt med villreinsentrene.

Sekretariatet

Alle nemndene har en lønnet sekretær, men hos en nemnd er sekretariatet lagt til et fylkesmannsembete. Samme person var sekretær for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Noresjø-Reinsjøfjell og Hardangerviddaområdet, men fra 2011 er dette delt på to sekretariater. Nordfjella- Fjellheimen og Sogn og Fjordane villreinnemnd har også felles sekretær.

Det er valgt ulike løsninger for sekretariatene. Blant annet er tre sekretariater lagt til kommune eller regionråd, to er lagt til en privat bedrift med flere ansatte og to andre er lokalisert til et kompetansesenter.

I 2010 omfattet arbeidet i 3 nemnder inntil 1 månedsverk. For 2 andre nemnder utgjorde jobben 1-2 månedsverk, mens det i 4 nemnder utgjorde mellom 2 og 3 månedsverk. Sammenligning med funn fra først på 2000-tallet (Bråtå 2005:117) tyder på at sekretærene nå har en større stillingsbrøk, til gjengjeld er også antallet villreinområder økt for de fleste nemndene.

Som vist under punktet med økonomi er utgifter til sekretær blant de største budsjettpostene hos nemndene. For 6 av nemndene utgjorde utgiftene til sekretariat mindre enn 25 % av nemndas utgifter, men det for en nemnd utgjorde mellom 25 og 49 % av utgif-

tene. Tre sekretærer vet ikke hvor stor andel deres jobb utgjør av det totale fordi økonomien er fylkesmannens ansvar.

Når det gjelder eventuelle behov for å styrke sekretariatet så er det ifølge medlemmene ikke spesielt behov for å styrke kompetansen innen villreinbiologi, plan- og bygningslov eller økonomi og administrasjon. Derimot påpekes det behov for å styrke kunnskapen om bl.a. Lov om naturmangfold og Fjelloven. Dette er også blant de tema som påpekes fra fylkesmennene, sammen med arealplanlegging og kunnskap om plan- og bygningsloven. Medlemmene i villreinutvalgene ser imidlertid behov for å styrke kompetansen i sekretariatene på de fleste felter. Det inkluderer villreinbiologi og ulike sider av plan- og bygningsloven.

Vel halvparten av medlemmene i nemndene mener at de har svært stor/stor kontakt med ansvarlig fylkemann i økonomispørsmål. Når det gjelder ansvaret for økonomispørsmål så mener flere respondenter fra sekretariatene at dette ansvaret bør legges til nemndene. Statens økonomireglement krever imidlertid at fylkesmannen skal ha det økonomiske ansvaret. Av resultatene framgår at fylkesmennene håndterer dette ansvaret noe ulikt. Enkelte nemnder kjenner ikke de økonomiske rammene for driften av nemnda og setter heller ikke opp budsjett for årlig aktivitet. Flere av disse nemndene har heller ikke disponert hele rammen for 2010. Ett embete synes de bruker for mye tid på å være ”regnskapskontor” noe som gir mindre tid og ressurser til faglig veiledning og mulighet til å delta på møter. På grunnlag av funnene bør det vurderes om det er behov for en klargjøring av hva som ligger i dette ansvaret. Om økonomireglementet kan tillate det bør nemnda få større kontroll med egen økonomi, herunder at fylkesmannens ansvar er å godkjenne budsjett og regnskap.

Møtene i villreinnemndene

Intervjuer med sekretærene viser at 5 nemnder gjennomførte to møter i samlet nemnd i 2010 og at 4 nemnder hadde tre møter. En nemnd hadde fire møter. Varigheten per møte er 2-6 timer og det gjennomsnittlige møte i ei samla nemnd varer 4 timer. Undersøkelsen viser at e-post er ofte eller svært ofte brukt blant medlemmene av villreinnemndene, særlig utsending av saker per e-post.

Undersøkelsen tyder på at et vanlig medlem i gjennomsnitt bruker 3 ½ time til forarbeid per møte i samla nemnd. Reisetiden er 4 timer og 15 min fram og tilbake og varighet av møte som nevnt 4 timer. Totalt bruker det gjennomsnittlige medlem 11 timer og 45 min på et møte. Ledere av nemndene bruker mye mer tid per møte, særlig forarbeid.

På møter i den samla nemnda tas det ofte opp en lang rekke saker; bestandsplan, årlig fellingskvote, vurderinger av årets jakt, uttalelser til kommunale arealplaner, enkelt saker

innen arealspørsmål og behov for kunnskap. Det er sjelden uttalelser til regionale planer, hvilket kan skyldes at slike prosesser er sjeldnere enn tilfellet er for de kommunale planene og enkeltsakene.

Syv av nemndene har etablert et arbeidsutvalg. Av de 3 som ikke har dette er det 2 nemnder som bare omfatter ett villreinområde og de ser ikke behov for et arbeidsutvalg fordi situasjonen er oversiktlig. Sammensetningen av arbeidsutvalgene varierer, men en fellesnevner er at de består av leder, nestleder og sekretær. I tillegg kan det være representasjon fra ulike kommuner eller villreinområder innen et nemndsområde. Bare 2 av arbeidsutvalgene hadde møter i 2010, og møtefrekvens må ses i sammenheng med andre kontaktformer medlemmene i mellom. Den typen saker som behandles hyppigst i arbeidsutvalget er løpende saker, driften av nemnda og enkeltsaker innen arealspørsmål. Fylkesmannsembetene nevner at i forbindelse med arealsaker har nemndene en utfordring både med hensyn til tid og arbeidsmengde.

Samarbeid med fylkesmennene

Om lag $\frac{3}{4}$ av medlemmene mener at dagens "ansvarlige" fylkesmannsembete er det mest relevante for deres nemnd. Dette samsvarer med de synspunkt som er innhentet fra fylkesmannsembetene. Det er også i stor grad klart hvem som er nemndas kontakt i det aktuelle fylkesmannsembete.

Ansvarlig fylkesmann inviteres i stor grad på møter i samla nemnd og deltar årlig på ett eller flere møter i nemnda. Det er sammenfall mellom hvordan dette vurderes av nemndsmedlemmene og fylkesmannsembetene. Materialet tyder på god kontakt mellom de enkelte nemnder og ansvarlig fylkesmannsembete. Kontakten mellom nemnda og ansvarlig fylkesmann dreier seg særlig om arealspørsmål, men også bestandsspørsmål. Ferdsel og forstyrrelser er et annet tema som nevnes hyppig.

Nemndene har i svært stor til stor grad hatt kontakt med ansvarlig fylkesmannsembete i forbindelse med oppfølgingen av villreinnemndas økonomi. Det gjelder bl.a. ved oppsetting av årlig budsjett. Økonomi og administrasjon av nemnda er ikke blant de tema der ulike aktører ser behov for spesiell oppfølging av nemnda, hvilket kan skyldes fylkesmannens rolle og ansvar i denne typen saker.

Når det gjelder forholdet til andre fylkesmenn enn de som er "ansvarlig" så er denne kontakten mer perifer. Halvparten av medlemmene vet hvem som er kontaktperson hos disse fylkesmennene. Disse andre fylkesmennene har relativt mye kontakt med nemndene i forbindelse med arealspørsmål. Om lag halvparten av medlemmene i villreinnemndene mener at det har vært ett eller flere møter der de har hatt møter med fylkesmannsembetene, enkeltvis eller samla om arealspørsmål.

Samarbeid med fylkeskommunene

Fylkeskommunen er en relativt perifer aktør for villreinnemndene, og omvendt. Det er likevel kontakt og den dreier seg ofte om arealplaner og særlig regionale planer.

Villreinnemnda sin økonomi

Ifølge fylkesmannsembetene settes det årlig opp et budsjett for hver villreinnemnd. 80 % av medlemmene i nemndene mener det samme. Forskjellene kan ha sin bakgrunn i forhold som opplyses fra noen av nemndene, nemlig at det er fylkesmannen som setter opp budsjettet og styrer regnskapet i sin helhet.

De viktigste elementene i budsjettet er antall møter i samla nemnd, antatte utgifter til sekretær, antatte driftsutgifter samt antatte utgifter til fagsamlinger/kompetansehevingstiltak.

Materialet viser at det bevilges tilstrekkelige økonomiske midler til driften av villreinnemnda og at det i 2010 var mer midler til denne driften enn i 2008-2009. Økningen synes å være reell, altså at den ikke "spises opp" av nye eller andre tilførte oppgaver.

90 % av medlemmene i nemndene synes dagens godtgjørelse per time for møter er dekkende eller bedre, mens 75 % synes at beregning av 6 timer per møte er dekkende eller bedre. Det er mindre tilfredshet med mulighet til å oppgi tid til møteforberedelser og godtgjørelsen for slike forberedelser. På disse to punktene er det imidlertid en stor andel "vet ikke".

Materialet viser at vel halvparten av villreinnemndene i 2010 ikke brukte opp de tildelte midlene. Det er vanskelig å trekke fram entydige årsaker til dette, de ser ut til å variere nemndene i mellom. Ifølge nemndenes egne medlemmer kan en grunn til at de fikk overskudd være at aktiviteten ble redusert av frykt for å bruke for mye. En annen grunn kan være at nemndene sparte penger ved å møtes sjeldnere. Dette virker sannsynlig fordi felles møter i samla nemnd ser ut til å være en av de mest kostnadskrevende aktivitetene i nemnda. Samtidig nevnes at noen av nemndene som ikke brukte opp midlene også oppgir at de ikke kjenner nemndas økonomiske rammer, jf. spørreundersøkelse til sekretærene. Viser for øvrig til kommentaren over hvor det bør vurderes om det er behov for en klargjøring av hva som ligger i fylkesmannens ansvar for nemndas økonomi.

De aller fleste medlemmene av nemndene og et flertall av fylkesmannsembetene mener at nemnda bør få overføre midler fra ett år til et annet.

Materialet viser at villreinnemndene klarte å oppfylle sin oppgave innen de gitte budsjетtrammer. Noen nemnder klarte det dessuten uten å bruke opp alle de budsjетterte midlene til sin drift.

Fordelingen av tilskuddsmidler

Materialet viser at det er forskjellig praksis nemndene i mellom mht annonseringen av midlene: Vel halvparten av nemndene annonserer midlene utad via ulike former for annonser. Tre av nemndene bruker flere annonseringsformer. Blant de nemndene som ikke annonserer selv sier to at fylkesmannen gjør det mens en annen overfører midlene til villreinutvalget. Dersom det er et mål at flest mulig av aktuelle aktører skal få mulighet til å søke så er det behov for en bredere annonsering.

De som oftest søker om midler, og som oftest får midler, er villreinutvalgene. Når det gjelder typer tiltak så søkes det oftest om tilskudd til registrering av villrein, tiltak innen bestandsforvaltning og registrering av villreinens arealbruk. Dette er også de typene tiltak som oftest får tilskudd.

Når det gjelder grunnlaget for tildelingen så har noen nemnder utviklet egne retningslinjer eller de bruker retningslinjer fra DN om bruken av midlene. Andre grunnlag for tildeling av midler er at tilskuddet skal være nytting, og dette gjelder særlig innen bestands- eller arealforvaltning. I hvilken grad det gis tilskudd til andre nyttige formål varierer med hva som kommer av søknader og den vurderingen av nytteverdi som da må foretas. Alle nemndene krever faglig rapportering og de fleste krever økonomisk rapportering.

Struktur på villreinnemnder

Undersøkelsen viser at alle gruppene av respondenter mener at dagens inndeling i nemndsområder for villrein er god nok. Materialet tyder på at medlemmer av utvalg og nemnder i region nord er mer tilfreds med inndelingen enn de som tilhører region sør er med sine nemndsområder. Materialet gir ingen klare konklusjoner på om respondentes tilfredshet med sin villreinnemnd har sammenheng med om nemndsområdet består av henholdsvis ett, to eller tre eller flere villreinområder.

Dersom tilfredsheten med inndelingen fordeles på villreinnemndsområde så reflekterer de samla, absolutte tall, at man i de store trekk er tilfreds med dagens inndeling. Likevel er det grunn til å se nærmere på inndelingen av Nordfjella-Fjellheimen, Snøhetta-Knutshø og dels Rondane-Sølnkletten. Felles for disse tre nemndsområdene er at de hver består av to relativt store villreinområder, der det muligens er lite utveksling av villrein.

Når det gjelder utveksling av villrein mellom nemndsområder sier 20 % (6 respondenter) at det er utveksling av rein mellom deres nemndsområde og andre nemndsområder. 5 av svarene er knyttet til nemndsområdene Hardangervidda og Nordfjella-Fjellheimen. Dersom en går videre og spør om utveksling av rein mellom villreinområder, både innen nemndsområder og mellom villreinområder uavhengig av nemndsområde, så er det noe utveksling av villrein. De områdene som går igjen er Setesdalsområdet, Nordfjella-Fjellheimen, og Hardangerviddaområdet.

Problematikken med utveksling av villrein mellom villreinområder, innen eller på tvers av nemndsområder, er imidlertid et spørsmål som heller bør avklares via registreringer av villrein enn forvalternes syn på dette. I forhold til en bestands- og arealforvaltning tilpasset reinens bruk av terrenget peker her Nordfjella-Fjellheimen og forholdet til Hardangerviddaområdet seg klart ut for videre studier. Det er fra studier i Rondane (Bråtå 2001) vist at en over tid bør måtte justere de forvaltningsmessige grenser slik at disse stemmer så godt som mulig med villreinens faktiske bruk. Et slikt sammenfall av områder er viktig for en god forvaltning.

Selv om registreringer er det beste for å kartlegge faktiske vandringer, så er det interessant å spørre forvalterne om hvordan de forholder seg til vandringer mellom villreinområder og nemndsområder. Det er for få svar til at en kan forfølge dette spørsmålet når det gjelder medlemmene av villreinnemndene. Derimot er det flere svar fra medlemmene av utvalgene når det gjelder utveksling av villrein mellom villreinområder: I de tilfellene det var utveksling av rein i stor eller middels mener 60-75 % av respondentene at en i ”for liten grad” eller ”ikke” hensyn til denne utvekslingen i forbindelse med forvaltning av bestander og arealer.

Hvordan en skal løse dette problemet, der villreinens faktiske bruk av arealene ikke sammenfaller med de forvaltningsmessige grenser, er et åpent spørsmål. En mulighet er å justere grensene mellom villreinnemndene, en annen mulighet er at det for de aktuelle områdene utvikles en bedre kartlegging og avtaler om samarbeid i forvaltningen. De historiske studiene i Rondane (Bråtå 2001) viser hvordan en over tid har beregnet hvordan vandringer av ulike kjønn er forsøkt styrt via det årlige uttaket via jakt. De viser også at dette kan være komplisert og konfliktfylt. I hvilken grad en i dag har like løsninger i norske villreinområder, og hvordan de fungerer, er ikke kjent.

Struktur på sekretariater

Hovedtrekket fra ulike typer respondenter er at de synes dagens inndeling i sekretariater er god nok. Hvert av sekretariatene tilsvare imidlertid ofte en forholdsvis begrenset stillingsbrøk. Ved intervjuene med sekretariatene kom det fram at for å gjøre disse stillingene mer interessante bør det vurderes om en person kan fungere som sekretær for

flere nemndsområder, hvilket allerede i dag er tilfelle for noen områder. Det er også forslag om å lokalisere dem til fylkesmannsembeter og villreinsenter nord eller sør slik at de blir del av et større villreinfaglig miljø. Denne typen lokaliseringer og samling av flere sekretariater til større stillinger er også ønsket av fylkesmannen. Elementer som kan tale mot dette er behovet for nærhet og godt kjennskap til områder og representanter, samt uavhengighet i forhold til andre offentlige institusjoner.

10 Referanser

Litteratur

- Bråtå, H.O. (2001): *Forvaltningen av villreinen og dens ressurssystem i Rondane. Belyst i et arenaperspektiv med makt og kunnskap som teoretiske innfallsvinkler*. Avhandling for dr.cient.graden. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Universitetet i Oslo.
- Bråtå, Hans Olav (2005): *Kriterier for en bærekraftig villreinforvaltning – et samfunnsvitenskaplig perspektiv på forvaltningen av bestander og arealer*. Lillehammer: Østlandsforskning (Øf-rapport 13/2005).
- Ostrom, Elinor (1990): *Governing the Commons. The Evolution of Institutions for Collective Action*. Cambridge University Press.
- Statistisk Sentralbyrå: *Jaktstatistikk*.

Internettreferanser

- <http://www.villrein.no/Forvaltning/tabid/5005/Default.aspx>

Vedleggstabell 1

Ved sammenslåing av flere villreinområder innen samme nemndsområde er et aktuelt spørsmål om det er lik eller ulike prioritering av områdene innen nemndsområdet. Et problem med dette spørsmålet er i hvilken grad respondentene oppfatter områdenes størrelse i forhold til hverandre.

Bestandsforvaltning

Bestandsforvaltning og eventuell prioritering av villreinområder av ulike størrelse innen et nemndsområde – svar fra nemnd

	Like store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer store		Små og store områder og nemnda prioriterer små	
	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei
Setesdalsområdet	1	6	8	3	3	6	1	6
Brattefjell-Vind, Blefjell, Nore- og Reinsjøfjell	3	0	4	0	0	1	0	2
Hardangerviddaomr	2	0	4	1	3	1	1	2
Nordfjella og Fjellheimen	1	4	6	1	1	4	0	2
Sogn og Fjordane	0	3	8	0	0	3	0	0
Snøhetta og Knutshø	2	0	3	0	3	0	0	2
Rondane og Sølnekletten	1	5	7	1	0	6	0	1
Sum	10	18	40	6	10	21	2	13

Bestandsforvaltning og eventuell prioritering av villreinområder av ulike størrelse innen et nemndsområde – svar fra villreinutvalg

	Like store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer store		Små og store områder og nemnda prioriterer små	
	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei
Setesdalsområdet	1	1	3	3	2	2	0	3
Brattefjell-Vind, Blefjell, Nore- og Reinsjøfjell	2	2	3	2	1	3	0	4
Hardangerviddaomr	0	4	0	3	4	0	0	3
Nordfjella og Fjellheimen	3	1	3	1		4	0	4
Sogn og Fjordane	1	1	5	1	1	1	0	1
Snøhetta og Knutshø	3	0	2	0	1	1	0	1
Rondane og Sølnekletten	2	2	3	0	1	2	0	4
Sum	12	11	19	10	10	13	0	20

Arealforvaltning

Areal og eventuell prioritering av villreinområder av ulike størrelse innen et nemndsområde – svar fra nemnd

	Like store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer store		Små og store områder og nemnda prioriterer små	
	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei
Setesdalsområdet	2	5	9	2	4	4	0	7
Brattefjell-Vind, Blefjell, Nore- og Reinsjøfjell	3	0	5	0	0	1	0	1
Hardangerviddaomr	2	2	6	0	3	3	0	3
Nordfjella og Fjellheimen	0	4	6	0	0	3	0	3
Sogn og Fjordane	0	2	7	0	0	2	0	2
Snøhetta og Knuts- hø	2	0	3	0	0	1	0	1
Rondane og Sølnekletten	2	4	7	1	1	5	1	5
Sum	11	17	43	3	8	19	1	22

Areal og eventuell prioritering av villreinområder av ulike størrelse innen et nemndsområde – svar fra utvalgene

	Like store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer likt		Små og store områder og nemnda prioriterer store		Små og store områder og nemnda prioriterer små	
	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei
Setesdalsområdet	1	2	3	0	2	2	1	3
Brattefjell-Vind, Blefjell, Nore- og Reinsjøfjell	2	1	1	2	1	1	0	3
Hardangerviddaområdet	0	3	1	3	3	0	0	3
Nordfjella og Fjellheimen	3	1	3	0	1	3	1	3
Sogn og Fjordane	2	0	6	0	0	2	0	2
Snøhetta og Knuts- hø	4	0	2	0	0	1	0	1
Rondane og Sølnekletten	2	1	2	0	0	2	0	2
Sum	14	8	18	5	9	11	2	17

Retningslinjer til de endrete bestemmelser i forskrift 2. april 2002 om forvaltning av hjortevilt og bever, av 18. september 2007

§ 3 Villreinnemnd

Det framgår av bestemmelsens 1. ledd at det skal være en villreinnemnd for hvert område som har areal i to eller flere kommuner. Dette innebærer at Tolga kommune ivaretar oppgaven som villreinnemnd for Tolga Østfjell villreinområde.

Sammensetning og oppnevning

Det legges vekt på at nemndene skal ha en god og representativ sammensetning, i tråd med ordinære og formelle krav som gjelder for slike organ. Det forutsettes at reglene om representasjon av begge kjønn i offentlige utvalg overholdes. Alle kommuner med areal innenfor villreinområdet skal oppnevne en kvinnelig og en mannlig representant til villreinnemnda, hvorav den ene blir medlem og den andre varamedlem. Det bør legges vekt på å oppnevne personer som sitter i kommunestyret eller i politisk organ med ansvar for vilt og/eller arealforvaltningen i kommunen. For å sikre en balansert kjønnsrepresentasjon vil Direktoratet for naturforvaltning være formell oppnevner av medlemmene i nemnda.

Nemnda velger selv sin leder og nestleder

Villreinnemndas drift og oppgaver

Direktoratet for naturforvaltning stiller driftsmidler til rådighet for villreinnemndene gjennom årlige budsjettbrev, der det også kan gis nærmere føringer og retningslinjer for bruken av budsjettmidlene. Direktoratet utpeker en hovedansvarlig fylkesmann som skal ha budsjettansvar og ansvar for veiledning og rådgivning overfor villreinnemnda. I tillegg skal de to informasjons- og kompetansesentrene for villrein bidra med råd og veiledning til villreinnemndene i hver sin region, Norsk Villreinseter Sør for nemndene 1-4, og Norsk Villreinsenter Nord for nemndene 5-9.

Noen av nemndene vil i henhold til oppnevningsreglene ha svært mange medlemmer og store reiseavstander, noe som kan gjøre det lite hensiktsmessig å behandle alle saker i i plenum. Godkjenning av bestandsplaner, tildeling av de årlige fellingskvoter og andre spørsmål av større prinsipiell betydning, for eksempel prinsipper for godkjenning av tellende areal og viktige arealplanspørsmål, bør behandles av en samlet nemnd. Andre løpende og

mer rutinepregete saker gjennom året kan med fordel, og med større kostnadseffektivitet, behandles ved at deler av nemnda etableres som et arbeidsutvalg. Et slikt arbeidsutvalg bør bestå av et mindre antall faste representanter, der alle villreinområder som nemnda har ansvaret for bør være representert. I saker som krever særskilt lokalkunnskap kan arbeidsutvalget i tillegg innkalle andre medlemmer fra vedkommende kommune(r) som saken gjelder. Muligheten for telefonmøter bør også utnyttes i saker der det er hensiktsmessig.

Sekretariat

Den enkelte villreinnemnd skal ha et sekretariat med tilstrekkelig faglig kompetanse og kapasitet innen villreinfaglige og gjerne også arealfaglige spørsmål. Der det er hensiktsmessig kan flere nemnder gå sammen om et felles sekretariat. Etablering og lokalisering av sekretariat, herunder ansettelser, avgjøres av villreinnemnda i samråd med hovedansvarlig fylkesmann og direktoratet. Arbeidsgiveransvaret tilligger villreinnemnda. Sekretariatet skal sikre god kontakt mellom villreinnemnda og fylkesmennene innenfor nemndas virkeområde, både av hensyn til at hovedansvarlig fylkesmann fortsatt vil være den regnskapsførende enhet for nemndas økonomi, og at fylkesmennene er viktige aktører i den regionale arealplanlegging.

§ 14a Bestandsplan for villrein

Bestemmelsen forutsetter at villreinutvalget, som er jaktretthavernes og grunneiernes organ, utarbeider forslag til bestandsplan for hele villreinområdet, som sendes villreinnemnda for godkjenning. Et viktig punkt i forbindelse med utarbeiding av planer er at det organiseres gode prosesser for medvirkning fra de ulike aktørene, slik at det kan skapes et godt forankret eierforhold til planen. Bestandsplanen skal være det viktigste grunnlagsdokumentet i kontakten mellom det offentlige som viltforvaltningsmyndighet og de private aktører ved jaktretts haverne og grunneierne. Villreinnemnda vil ha en viktig rolle i å motivere og stimulere til at det utarbeides gode bestandsplaner innenfor alle villreinområder den har forvaltningsansvar for, og det bør etableres en god dialog mellom nemnda og villreinutvalget også i planleggingsfasen. Fylkesmennene bør også involveres i en slik dialog, blant annet med sikte på å medvirke til at nasjonale målsettinger blir ivare tatt. Fylkesmennene og de to informasjons- og kompetansesentrene for villrein vil også kunne gi råd og veiledning i forbindelse med planarbeidet.

Det forutsettes at bestandsplanene skal være flerårige, og at perioden settes til maksimalt 5 år. Forvaltningen av bestand, beiter og leveområder innenfor et villreinområde må ha et langsiktig perspektiv. Samtidig er det viktig å

kunne justere kursen underveis i forhold til måloppnåelsen, og at det eventuelt kan fastsettes nye mål dersom utviklingen skulle tilsi det.

I annet ledd er det fastsatt minimumskrav til hva en bestandsplan skal inneholde. Utover dette, er det naturlig at planen også omfatter retningslinjer for blant annet årlig rapportering og opplegg for rullering av bestandsplanen. Videre er det ønskelig at også mål og tiltak knyttet til arealforvaltningen i området tas med. Dette vil kunne gi et mer forpliktende dokument for villreinutvalget og jaktrettshaverne, som i de fleste tilfeller også representerer grunneierinteressene med den påvirkning og innflytelse disse har i forhold til arealdisponeringen i villreinområdet.

Villreinnemnda skal fastsette en årlig fellingskvote for villreinområdet innen 1. mai i tråd med forskriftens § 5, selv om det foreligger en flerårlig godkjent bestandsplan. Fellingskvoten fastsettes med bakgrunn i den godkjente bestandsplanen som et sentralt styringsdokument, supplert med fellingsstatistikk og blant annet resultater fra årlige kalvetellinger, strukturtellinger og minimumstillinger der slike foreligger. Normalt vil villreinutvalget fremme et forslag til årets fellingskvote overfor villreinnemnda med bakgrunn i bestandsplanen og sin vurdering av bestandsplanen og sin vurdering av bestandsutviklingen. Villreinnemnda fatter kvotevedtak og tildeler fellingstillatelse til valdene.

Bestemmelsen stiller ingen krav om at villreinområdet må være organisert som ett vald for at den årlige kvoten kan tildeles som valgfrie dyr. Når det foreligger en godkjent bestandsplan, kan vald som har gitt sin forpliktende tilslutning til planen få tildelt den årlige fellingstillatelsen til valget som bare valgfrie dyr. Bestandsplanen og den avskytingsprofil som der er godkjent, vil da fungere som en bindende avtale mellom villreinnemnda og rettighets-haverne om målretting av avskytingen. Det forutsettes at det enkelte vald dokumenterer skriftlig sin tilslutning til planen for en angitt planperiode overfor villreinnemnda. Andre vald tildeles fellingstillatelse med målrettet svaktying etter forskriftens § 15.

Ingen har noe rettskrav på tildeling av valgfrie dyr, og villreinnemnda kan i stedet tildele fellingstillatelse etter § 15 til enkeltvald eller til hele villreinområdet dersom avskytingsplanen ikke følges som forutsatt. En forutsetning for tildeling av valgfrie dyr må være at det aktuelle valdet har en fellingskvote som kan gjenspeile bestandsplanen kjønns- og aldersfordeling. Som hovedregel bør valdet disponere en kvote på 10 dyr eller flere før kvoten kan tildeles som valgfrie dyr.

Uforutsette endringer i bestanden kan tilsi at det er nødvendig å justere avskytningsprofilen i bestandsplane, og villreinnemnda kan da vedta at en ny bestandsplan må utarbeides. I dette ligger at nemnda etter en samla vurdering har funnet at avskytningsprofilen i bestandsplanen ikke lenger er forenlig med vedtatt utvikling av bestanden. Normal prosedyre vil da være at fellingstillatelse tildeles etter § 15 inntil revidert bestandsplan er godkjent. Begrepet ”vesentlig avvik fra bestandsplan” er ikke entydig definert, men det tilligger villreinnemndas myndighet og skjønnsrom å vurdere den årlige avskyting i forhold til de fastsatte mål. Dersom bestandsplanen endres i løpet av planperioden må ny skiftlig tilslutning gis fra valdet dersom kvoten tildeles som valgfrie dyr.

Dersom villreinnemnda av faglige eller juridiske grunner ikke finner å kunne godkjenne bestandsplanen slik den er foreslått av villreinutvalget, skal planen sendes tilbake til villreinutvalget for omarbeiding på de punktene som nemnda ikke kan godta. Villreinnemnda bør i slike tilfeller gjennomføre en dialog med villreinutvalget, der hovedansvarlig fylkesmann eller andre veiledningsinstanser også gjerne bringes inn. Etter ny behandling i villreinutvalget sendes den omarbeidete planen på nytt til godkjenning i villreinnemnda. Dersom villreinnemnda fortsatt ikke finner å kunne godkjenne planen, kan villreinutvalget påklage dette til direktoratet. Klagen sendes om villreinnemnda på vanlig måte.

Direktoratet kan som i andre klagesaker gi klager helt eller delvis medhold eller avvise klagen. Dersom klagen avvises, fastsetter villreinnemnda den årlige fellingskvoten og tildeler fellingstillatelser etter § 15 i tråd med målsettinger om bestandsstørrelse og utvikling som villreinnemnda finner faglig forsvarlig i samråd med ansvarlig fylkesmann og direktoratet.

Medlemmer Villreinnemnd 14052011

Spørreundersøkelse om villreinnemndene og deres funksjon

På oppdrag fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) gjennomfører Østlandsforskning en evaluering av hvordan villreinnemndene fungerer, spesielt etter de nye retningslinjene fra 2007. Denne spørreundersøkelsen er den sentrale datakilden i undersøkelsen.

Spørreskjemaet er sendt til deg fordi vi er interessert i ditt syn på hvordan villreinnemndene fungerer. I utgangspunktet ber vi om at alle spørsmål besvares av alle som får tilsendt skjemaet. For å redusere antall spørsmål for den enkelte har vi imidlertid i en del tilfeller avgrenset spørsmålene til henholdsvis faste medlemmer eller varamedlemmer. I flere av spørsmålene ber vi om dine erfaringer fra perioden 2008-2010. I noen villreinområder kan imidlertid den som har fått skjemaet ha fungert i en kortere del av perioden. Vi ber deg likevel svare på spørsmålene. Til slutt i skjemaet er det en åpen rubrikk for generelle kommentarer og synspunkter.

Vi vil understreke at det er frivillig å delta i undersøkelsen. Dersom du ønsker det kan du via henvendelse til villrein@ostforsk.no bli strøket fra vår liste over e-mailer. Alle opplysninger vil bli behandlet konfidensielt fram til datainnsamlingen er avsluttet. Deretter blir dataene anonymisert. Materialet vil bli oppbevart på en måte som medfører at det ikke kan spores tilbake til enkeltindivider. Det vil heller ikke bli publisert resultater fra undersøkelsen som kan spores tilbake til den enkelte. Undersøkelsen tilfredsstiller krav fra Norsk samfunnsvitenskaplig datatjeneste (NSD).

For å få et godt grunnlag for villreinnemndenes framtidige funksjon er det viktig at så mange som mulig svarer på undersøkelsen. Vi håper at du vil besvare det tilsendte spørreskjemaet innen en uke etter at du har fått det.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Hans Olav Bråtå som er prosjektleder ved Østlandsforskning, tlf: 91378131 eller e-mail: villrein@ostforsk.no, eller Merethe Lurfald tlf: 91635099.

Med vennlig hilsen for Østlandsforskning Hans Olav Bråtå

DIN POSISJON I FORVALTNINGSSYSTEMET FOR VILLREIN

Q1: Har du sittet i villreinnemnda eller vært sekretær der i hele perioden 2008-2010?

☐ Ja ☐ Nei

Q2: Hvilken posisjon hadde du i villreinnemnda i 2010? Sett ett kryss.

☐ Villreinnemnd, leder i 2010	☐ Villreinnemnd, nestleder i 2010
☐ Villreinnemnd, vanlig medlem i 2010	☐ Villreinnemnd, varamedlem i 2010
☐ Villreinnemnd, sekretær i 2010	

Q3: Hvilken villreinnemnd tilhører du?

- ☐ Setesdalsområdet. (Villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei, Vårmur-Roan)
- ☐ Villreinnemnda for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell. (Villreinområdene Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell)
- ☐ Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. (Villreinområdene Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya)
- ☐ Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen. (Villreinområdene Nordfjella og Fjellheimen)
- ☐ Villreinnemnda for Sogn og Fjordane. (Villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen)
- ☐ Villreinnemnda for Ottadalen (Villreinområdet Ottadalen)
- ☐ Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten (Villreinområdene Rondane og Sølnekletten)
- ☐ Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø (Villreinområdene Snøhetta og Knutshø)
- ☐ Villreinnemnda for Forollhogna (Villreinområdet Forollhogna)
- ☐ Tolga Østfjell

SPØRSMÅL OM VILLREINNEMNDA HAR LYKKES

Her er vi interessert i dine oppfatninger av i hvilken grad villreinnemnda har lyktes på ulike felt i de enkelte villreinområder. Først kommer ett generelt spørsmål. Deretter ber vi deg om å svare for flere villreinområder, avhengig av hvor mange villreinområder det er innenfor ditt "nemndsområde". Villreinområdene velges fra "rullgardina". Du skal bare svare for de områder som omfattes av din nemnd.

Q4: I hvilken grad synes du at villreinnemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010 for ditt nemndsområde?

- ☐ Svært bra ☐ Bra ☐ Middels ☐ Dårlig ☐ Svært dårlig ☐ Vet ikke

Kommentarer. Er det for eksempel forskjeller innad i nemndsområdet?

Q5: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q5.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q5.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q6: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q6.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q6.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q7: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q7.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q7.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q8: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q8.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q8.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q9: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q9.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q9.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

SPØRSMÅL OM BESTANDSPLANEN - PROSESS OG MÅLOPPNÅELSE

Her kommer først to generelle spørsmål. Deretter har vi spørsmål om de enkelte villreinområder. Du kan svare for flere villreinområder, avhengig av hvor mange som er innenfor ditt "nemndsområde". Villreinområdene velges fra "rullgardina". Du skal bare svare for de områder som omfattes av din nemnd.

Q10: Hvordan er villreinnemnda involvert i bestandsforvaltningen når nemnda sitt område består av to eller flere villreinområder? Besvares for nemndsområder med to eller flere villreinområder. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Områdene er omtrent like store og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer store områder	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer små områder	☐	☐	☐

De påfølgende spørsmål om bestandsplanen gjelder for alle villreinområder i ditt nemndsområde

Q11: Hva syns du om villreinnemnda sine rammer og godkjenning av bestandsplaner i ditt nemndsområde i perioden 2008-2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Ikke ny bestandsplan i perioden	Vet ikke
Rammene for prosessen med bestandsplanen var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Godkjenningsprosessen var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentarer. For eksempel om ulikheter innen nemndas område.

Q12: I hvilken grad mener du man for følgende villreinområde har nærmet seg målene i den bestandsplanen som gjaldt ved utgangen av 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q12.1)	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	Litt	Har ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke
Mål for totalbestand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for antall villrein i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kjønns- og alderssammensetni ngen av stammen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for sammensetningen av stammen i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kondisjonsutviklin g	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for ivaretagelse av villreinarealene i forhold til forstyrrelse/inngre p	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mål om økonomisk utbytte av villreinjakta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Q12.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q13: I hvilken grad mener du man for følgende villreinområde har nærmet seg målene i den bestandsplanen som gjaldt ved utgangen av 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q13.1)	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	Litt	Har ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke
Mål for totalbestand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for antall villrein i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kjønns- og alderssammensetningen av stammen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for sammensetningen av stammen i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mål for kondisjonsutvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for ivaretagelse av villreinarealene i forhold til forstyrrelse/inngrep	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål om økonomisk utbytte av villreinjakta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q13.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q14: I hvilken grad mener du man for følgende villreinområde har nærmet seg målene i den bestandsplanen som gjaldt ved utgangen av 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q14.1)	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	Litt	Har ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke
Mål for totalbestand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for antall villrein i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mål for kjønns- og alderssammensetningen av stammen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for sammensetningen av stammen i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kondisjonsutvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for ivaretagelse av villreinarealene i forhold til forstyrrelse/inngrep	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål om økonomisk utbytte av villreinjakta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q14.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q15: I hvilken grad mener du man for følgende villreinområde har nærmet seg målene i den bestandsplanen som gjaldt ved utgangen av 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q15.1)	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	Litt	Har ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke
Mål for totalbestand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for antall villrein i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kjønns- og alderssammensetni ngen av stammen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for sammensetningen av stammen i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kondisjonsutviklin g	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for ivaretagelse av villreinarealene i forhold til forstyrrelse/inngre p	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål om økonomisk utbytte av villreinjakta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q15.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q16: I hvilken grad mener du man for følgende villreinområde har nærmet seg målene i den bestandsplanen som gjaldt ved utgangen av 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q16.1)	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	Litt	Har ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke
Mål for totalbestand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for antall villrein i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kjønns- og alderssammensetni ngen av stammen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for sammensetningen av stammen i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kondisjonsutviklin g	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mål for ivaretagelse av villreinarealene i forhold til forstyrrelse/inngrep	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål om økonomisk utbytte av villreinjakta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q16.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

SPØRSMÅL OM KOMMUNAL OG REGIONAL AREALPLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Her kommer først tre generelle spørsmål. Deretter har vi spørsmål tilknyttet de enkelte villreinområder. Velg ett alternativ for hvert delspørsmål per villreinområde. Du kan svare for flere villreinområder, avhengig av hvor mange som er innenfor ditt "nemndsområde". Villreinområdene velges fra "rullgardina". Du skal bare svare for de områder som omfattes av din nemnd.

Q17: Hvordan vurderer du din kjennskap til plan- og bygningsloven og arealplanlegging? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til regionale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til kommunale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐

Q18: I hvilken grad har følgende aktører samla sett påverka arealtilstanden i nemnda sitt område? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Ikke aktuelt	Vet ikke
Villreinnemnda har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinutvalget/laget har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmannen har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunen har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grunneiere har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energisektoren har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vegsektoren har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Statsskog har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvis andre aktører har påvirket utviklingen, hvilke aktører og i hvilken grad?							
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q19: Hvordan forholder villreinnemnda seg til følgende situasjoner ved kommunal og regional arealplanlegging når nemnda omfatter to eller flere villreinområder? Besvares for nemndsområder med to eller flere villreinområder. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Områdene er omtrent like store og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer store områder	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer små områder	☐	☐	☐

De påfølgende spørsmål gjelder for alle villreinområdene i ditt nemndsområde

Q20:

Hvordan ivaretas arealene i forhold til villreinen i dette villreinområdet? Villreinområde (refer to Q20.1)

Q20.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svarteboen
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

☐ Svært bra
 ☐ Bra
 ☐ Middels
 ☐ Dårlig
 ☐ Svært dårlig
 ☐ Vet ikke

Q21:

Hvordan ivaretas arealene i forhold til villreinen i dette villreinområdet? Villreinområde (refer to Q21.1)

Q21.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

☐ Svært bra
 ☐ Bra
 ☐ Middels
 ☐ Dårlig
 ☐ Svært dårlig
 ☐ Vet ikke

Q22:

Hvordan ivaretas arealene i forhold til villreinen i dette villreinområdet? Villreinområde (refer to Q22.1)

Q22.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

☐ Svært bra
 ☐ Bra
 ☐ Middels
 ☐ Dårlig
 ☐ Svært dårlig
 ☐ Vet ikke

Q23:

Hvordan ivaretas arealene i forhold til villreinen i dette villreinområdet? Villreinområde (refer to Q23.1)

Q23.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn

- ☐ Ottadalsområdet ☐ Snøhetta ☐ Rondane ☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell ☐ Forollhogna ☐ Knutshø
- ☐ Svært bra ☐ Bra ☐ Middels ☐ Dårlig ☐ Svært dårlig ☐ Vet ikke

Q24:

Hvordan ivaretas arealene i forhold til villreinen i dette villreinområdet? Villreinområde (refer to Q24.1)

Q24.1 Villreinområde

- ☐ Setesdal Ryfylke ☐ Setesdal Austehei ☐ Skaulen Etnefjella ☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen ☐ Blefjell ☐ Hardangervidda ☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya ☐ Fjellheimen ☐ Nordfjella ☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen ☐ Sunnfjord ☐ Førdefjella ☐ Svarteboen
☐ Ottadalsområdet ☐ Snøhetta ☐ Rondane ☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell ☐ Forollhogna ☐ Knutshø

- ☐ Svært bra ☐ Bra ☐ Middels ☐ Dårlig ☐ Svært dårlig ☐ Vet ikke

VILLREINNEMDAS FUNKSJON

Q25: Hvor mange møter var du på i 2010 der hele nemnda skulle være samla? Besvares av faste medlemmer av nemndene.

Oppgi antall

Q26: Hvor mange møter var du på i 2010 der hele nemnda skulle være samla? Besvares av varamedlemmer av nemndene.

Oppgi antall

Q27: Uteble du i 2010 fra ett eller flere av møtene i nemnda som helhet? Besvares av faste medlemmer av nemndene.

- ☐ Ja ☐ Nei

Q28: DERSOM DU UTEBLE FRA ETT ELLER FLERE AV MØTENE. Hva var årsaken? Besvares av faste medlemmer av nemndene. Du kan sette flere kryss.

	Sett kryss
Sykdom, dødsfall og uforutsette hendelser	☐
Dårlig vær/stengte veger	☐

For lang reiseavstand	☐
Har kollidert med andre gjøremål	☐
Har vært lite interessert	☐
Synes sakene er for lite relevante	☐
Synes sakene er for vanskelige	☐
Det har vært for sterke interessekonflikter lokalt	☐
Det har vært for sterke interessekonflikter for meg	☐
Andre årsaker	☐

Hvis andre årsaker, hvilke:

Q29: DERSOM DU I 2010 HAR UTEBLITT. Har varamedlem eller andre deltatt i ditt sted? Besvares av faste medlemmer av nemndene. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei
Varamedlem har møtt opp i stedenfor meg	☐	☐
Et annet medlem har etter avtale redegjort for mitt syn på saker	☐	☐

Q30: Har det vært avholdt telefonmøter i nemnda i 2010? Besvares av faste medlemmer av nemndene.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det har vært avholdt telefonmøter	☐	☐	☐

Q31: DERSOM DET HAR VÆRT TELEFONMØTER. Hvor mange har du deltatt i? Besvares av faste medlemmer av nemndene.

Antall

Q32: DERSOM DU HAR UTEBLITT FRA NOEN AV TELEFONMØTENE I NEMNDA SOM HELHET I 2010. Hva er årsaken? Besvares av faste medlemmer av nemndene. Du kan sette flere kryss.

	Sett Kryss
Sykdom, dødsfall og uforutsette hendelser	☐
Det ble telefontekniske problemer med møtet	☐
Har kollidert med andre gjøremål	☐
Har vært lite interessert	☐
Synes sakene er for lite relevante	☐
Synes sakene er for vanskelige	☐
Det har vært for sterke interessekonflikter lokalt	☐
Det har vært for sterke interessekonflikter for meg	☐
Andre årsaker	☐

Hvis andre årsaker, hvilke:

Q33: DERSOM DU HAR UTEBLITT FRA TELEFONMØTE I 2010. Har varamedlem eller andre deltatt i telefonmøte i ditt sted? Besvares av faste medlemmer av nemndene. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei
Varamedlem har deltatt i stedenfor meg	☐	☐
Et annet medlem har etter avtale redegjort for mitt syn på saker	☐	☐

Q34: Har du i 2008-2010 opplevd interessekonflikt i forbindelse med at du sitter som medlem i villreinnemnda?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q35: DERSOM JA. Hva har denne interessekonflikten gått ut på? Du kan sette flere kryss

	Sett kryss
Jeg har økonomiske interesser knyttet til bestanden	☐
Jeg har økonomiske interesser knyttet til arealbruk/utbygging i/eller i tilknytning til villreinområder	☐
Kommunen har en interessekonflikt med forvaltningen av bestanden som helhet	☐
Kommunen har en interessekonflikt med forvaltningen av arealene som helhet	☐
Det har vært interessekonflikter i kommunen som gjør det vanskelig å delta	☐
Andre interessekonflikter	☐

Beskrivelse av andre typer interessekonflikter eller utdyping av interessekonflikter i kommunen:

Q36: DERSOM DU HAR OPPLEVD INTERESSEKONFLIKT I LØPET AV 2008-2010, OG UTEBLITT FRA MØTE: Har varamedlem deltatt i ditt sted? Besvares av faste medlemmer av nemndene. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei
Varamedlem har møtt i stedet for meg	☐	☐

Jeg var ute da den aktuelle saken ble behandlet	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------

Q37: DERSOM DU I LØPET AV 2008-2010 HAR FØLT DEG UGILD I EN SAK I ET MØTE. Møtte du da sammen med vara? Besvares av faste medlemmer av nemndene.

	Ja	Nei	Har ikke vært ugild
Møtte sammen med vara	☐	☐	☐

Q38: Føler du at du har tilstrekkelig kunnskap til å ivareta din rolle i nemnda innen følgende tema? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Nei	Vet ikke
Bestandsforvaltning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arealplanlegging på kommunalt nivå	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Regional planlegging	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nemndas budsjettarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vurderinger av ferdsel og forstyrrelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Byggesaker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q39: Har du i løpet av 2008-2010 deltatt på fagsamlinger om følgende tema? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Ikke vært slike
Villreinbestanden	☐	☐	☐
Arealplanlegging/regional planlegging	☐	☐	☐
Næringsutvikling	☐	☐	☐
Nemndas funksjon og oppgaver	☐	☐	☐

Vurderinger av ferdsel og forstyrrelser	☐	☐	☐
Byggesaker	☐	☐	☐
Informasjon og formidling	☐	☐	☐
Andre	☐	☐	☐

Hvis "Andre", hvilke type temaer?

Q40: DERSOM DET BLE GITT ET TILBUD. Ønsker du mer kunnskap for å kunne utføre din rolle i nemnda?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q41: DERSOM DU ØNSKER MER KUNNSKAP. Innenfor hvilke områder føler du behovet er størst?

SEKRETARIATET

Q42: Er det behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemnda på følgende områder? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Villreinbiologi	☐	☐	☐
Økonomistyring og administrasjon	☐	☐	☐
Arealplanlegging generelt	☐	☐	☐

Kunnskap om plan- og bygningsloven	☐	☐	☐
Bruk av naturmangfoldslov, fjellov m.fl.	☐	☐	☐
Kommunal planlegging	☐	☐	☐
Regional planlegging	☐	☐	☐
Reiseliv og turisme	☐	☐	☐
Verdiskapning mer generelt	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdse/forstyrrelser	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis annet, hva?

KONTAKT MED VILLREINSENTER NORD ELLER SØR

Q43: Har du i løpet av perioden 2008-2010 hatt kontakt med Villreinsenter Nord eller Sør?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Husker ikke

Q44: DERSOM DU HAR HATT KONTAKT MED VILLREINSENTER NORD ELLER SØR I 2008-2010. Hva var temaet? Du kan sette flere kryss

	Sett kryss
Få mer kunnskap om villreinbiologi	☐
Få mer kunnskap om villrein og kulturminner	☐
Få mer kunnskap om bestandsforvaltning	☐
Få mer kunnskap om høg fjellsøkologi generelt	☐
Villreinens arealbruk/kartleggingsprosjekt	☐
Få mer kunnskap om næringsutvikling/verdiskapning	☐
Annet	☐

Hvis annet, hva?

Q45: DERSOM DU HAR HATT KONTAKT MED VILLREINSENER NORD ELLER SØR I 2008-2010. Fikk du nyttig kunnskap om? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Nei	Vet ikke
Villreinbiologi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villrein og kulturminner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bestandsforvaltning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Høgfjellsøkologi generelt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinens arealbruk/kartlegging prosjekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Næringsutvikling/verdiskapning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet:							
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q46: DERSOM DU IKKE HAR HATT KONTAKT MED VILLREINSENER NORD ELLER SØR I 2008-2010. Hvorfor har du ikke hatt kontakt? Du kan sette flere kryss.

	Sett kryss
Sekretæren ivaretar kontakten	☐

Leder/arbeidsutvalg ivaretar kontakten	☐
Har ikke hatt behov for kontakt	☐
Fordi det er vanskelig å få kontakt med villreinsenteret	☐
De har for lite relevant kunnskap	☐
Manglende initiativ fra meg	☐
Andre årsaker	☐

Hvis andre årsaker, hva?

MØTENE I VILLREINNEMNDA

Kontakt mellom medlemmene i villreinnemnda

Q47: I hvilken grad har nemnda kontakt på følgende måter? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Svært ofte	Ofte	Sjelden	Svært sjelden	Aldri	Ikke aktuelt	Vet ikke
Via regelmessige e-poster	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ved at saker sendes ut via e-post	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ved at saker diskuteres via e-post	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

E-post kontakt er mest mellom medlemmer av arbeidsutvalg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E-post er oftest mellom leder/sekretariat og nemndsmedlemmer fra berørte enkeltkommuner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Løpende telefonkontakt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uformelle møter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiale medier	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Forarbeid og reisetid til møter

Q48: Anslagsvis hvor mye tid brukte du i 2010 i gjennomsnitt pr. møte til forarbeid til møter i samla villreinnemnd?

timer

Q49: Anslagsvis hvor mye tid brukte du i 2010 i gjennomsnitt pr. møte til forarbeid til møter i arbeidsutvalg?

timer

Q50: Anslagsvis hvor mye tid brukte du i 2010 i gjennomsnitt pr. møte til forarbeid på saker som ble behandla utenom møtene i nemnda? (for eksempel direkte kontakt mellom leder og enkeltmedlemmer ved arealplansaker)

timer

Q51: Anslagsvis hvor lang reisetid, tur/retur, hadde du i 2010 i gjennomsnitt pr. møte til møter der hele nemnda var samla?

timer

Q52: Anslagsvis hvor lang reisetid, tur/retur, hadde du i 2010 i gjennomsnitt pr. møte til møter i arbeidsutvalget?

timer

Q53: Anslagsvis hvor lang reisetid, tur/retur, hadde du i 2010 i gjennomsnitt pr. møte i forbindelse med saker som ble behandla utenom møtene i nemnda?

timer

Q54: Hva mener du om den økonomiske godtgjørelsen for å delta i nemnda og bakgrunnen for beregning av den? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Veldig god	God	Dekkende	Dårlig	Veldig dårlig	Vet ikke
Godtgjørelsen per time for møte i nemnda er	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beregning av 6 timer for medgått tid per møte er	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighet til å oppgi tid til møteforberedelser er	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Godtgjørelsen for møteforberedelse er	☐	☐	☐	☐	☐	☐

NÆRMERE OM SAMARBEID MED FYLKESMENNENE OG FYLKESKOMMUNEN

Samarbeid med det fylkesmannsembete som har et spesielt ansvar for din nemnd

Q55: Er ansvarlig fylkesmannsembete det mest relevante for din nemnd?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q56: Samarbeidet med dette fylkesmannembetet I 2008-2010. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det er klart hvem som er nemnda sin kontakt hos fylkesmannen	☐	☐	☐
Den ansvarlige fylkesmann inviteres årlig til alle møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Den ansvarlige fylkesmann deltar årlig på alle slike møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Den ansvarlige fylkesmann inviteres årlig på ett eller flere møter i samla nemnd	☐	☐	☐

Den ansvarlige fylkesmann deltar årlig på ett eller flere møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Den ansvarlige fylkesmann møtes årlig i andre sammenhenger der nemnda deltar	☐	☐	☐

Q57: Hva er temaet for samarbeid med ansvarlig fylkesmann? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det er samarbeid om bestandsspørsmål	☐	☐	☐
Det er samarbeid om arealspørsmål	☐	☐	☐
Denne fylkesmannen har hatt insigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda	☐	☐	☐
Denne fylkesmannen har kommentert arealplaner etter anbefaling fra nemnda	☐	☐	☐
Villreinnemnda har foreslått innsigelse, men uten at denne fylkesmannen har reist det	☐	☐	☐
Planer har blitt sendt til ny behandling i kommuner fra fylkesmannen fordi nemnda ikke har fått den til uttalelse	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdsel/forstyrrelser	☐	☐	☐
Restaureringstiltak	☐	☐	☐

Q58: Hvordan er kontakten med ansvarlig fylkesmann i forbindelse med nemndas økonomi? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Aldri	Vet ikke
Fylkesmannen bistår ved oppsetting av nemndas årlige budsjett	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fylkesmannen har orientert sekretær og leder om økonomispørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmannen har orientert nemndas medlemmer om økonomiske spørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q59: I hvilken grad har villreinnemnda hatt nytte av samarbeidet med ansvarlig fylkesmann i følgende saker? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Aldri	Vet ikke
Bestandsspørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkelsaker med hensyn til inngrep	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verneplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppsetting av budsjett	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre økonomiske spørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Formalia ved saksbehandling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinen og villreinfeltet som kilde til næringsutvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Informasjon/formidling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ferdse/forstyrrelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Restaureringstiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Samarbeid med de øvrige aktuelle fylkesmenn

Q60: Berøres området for din villreinnemnd av andre fylkesmenn enn den hovedansvarlige?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

DERSOM JA. Hvilke(t) fylkesmannsembete?

Q61: DERSOM JA. Hvordan har samarbeidet med disse fylkesmannsembetene vært I 2008-2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det er klart hvem som er nemnda sin kontakt hos disse fylkesmennene	☐	☐	☐
Alle fylkesmenn har, enkeltvis eller samla, vært representert på ett eller flere årlige møter om arealspørsmål	☐	☐	☐
Det har vært kontakt med en eller flere av disse andre fylkesmennene om arealspørsmål	☐	☐	☐
Det har vært kontakt med en eller flere av disse fylkesmennene i forbindelse med andre enkeltsaker	☐	☐	☐
En eller flere av disse fylkesmennene har hatt innsigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda	☐	☐	☐
En eller flere av disse fylkesmennene har kommentert arealplaner etter anbefaling fra nemnda	☐	☐	☐

Villreinnemnda har forslått innsigelse, men uten at den aktuelle fylkesmannen reiste det	☐	☐	☐
Det har vært kontakt med en eller flere av disse fylkesmennene i forbindelse med verneplaner	☐	☐	☐

Samarbeid med fylkeskommunen

Q62: Hvordan har samarbeidet med fylkeskommunen vært i planspørsmål I 2008-2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det er en fast saksbehandler for viltrelaterte spørsmål i fylkeskommunen	☐	☐	☐
Det har vært kontakt i forbindelse med kommunal arealplanlegging	☐	☐	☐
Det har vært kontakt i forbindelse med regionale planer	☐	☐	☐
Det har vært kontakt i forbindelse med verneplaner	☐	☐	☐
Fylkeskommunen hatt innsigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda	☐	☐	☐
Fylkeskommunen har kommentert arealplaner etter anbefaling fra nemnda	☐	☐	☐
Villreinnemnda har forslått innsigelse, men uten at fylkeskommunen har reist det	☐	☐	☐
Villreinnemnda er invitert med i arbeidet med regional planstrategi	☐	☐	☐

ØKONOMI

Villreinnemnda sin økonomi

Q63: Setter villreinnemnda årlig opp et budsjett?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q64: DERSOM JA. Danner følgende elementer grunnlag for å sette opp nemndas budsjett? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Antatt antall møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Antatt antall telefonmøter	☐	☐	☐
Antatte utgifter til sekretær	☐	☐	☐
Antatte driftsutgifter	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til arbeid med bestandsplan	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til arbeid med fellingkvoter	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til arbeid med arealplanlegging	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til fordeling av tiltaksmidler	☐	☐	☐
Fagsamlinger/kompetansehevingstiltak	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis

Q65: DERSOM NEI. Hvorfor setter ikke nemnda opp et årlig budsjett? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Har ikke behov for et årlig budsjett	☐	☐	☐
Pålagte saker innen bestandsforvaltning må gjennomføres uansett	☐	☐	☐
Uansett må nemnda delta i arealplanlegging	☐	☐	☐
Har fått for liten opplæring i budsjettering	☐	☐	☐
Har fått liten veiledning i budsjettering	☐	☐	☐
Har for liten kompetanse til budsjettering	☐	☐	☐

Annet	☐	☐	☐
-------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Hvis "Annet", hva?

Q66: Hvordan vurderer du nemndas økonomiske rammer i 2010 i forhold til 2008-2009? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det er blitt mer midler til driften av nemnda	☐	☐	☐
Det har i praksis blitt mindre midler til drift av nemnda fordi andre/nye oppgaver for nemnda krever mer innsats	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke innsatsen innen bestandsforvaltning	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke arbeidet med regionale planer	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke arbeidet med kommunale planer	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å holde flere samla møter	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å drive mer med kunnskapsspredning	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å kurse medlemmene mer	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke sekretærens stillingsbrøk	☐	☐	☐

Q67: Var det i 2010 tilstrekkelig med midler til drift av nemnda?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q68: Brukte nemnda i 2010 opp alle de tildelte midlene?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q69: DERSOM NEI (NEMNDA KLARTE IKKE Å BRUKE OPP PENGENE). Hvorfor brukte ikke nemnda opp de tildelte midlene i 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Nei	Ikke aktuelt	Vet ikke
Fikk for mye penger i forhold til aktivitet og oppgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fikk overskudd fordi aktiviteten ble redusert av frykt for å bruke for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klarte å spare penger ved å møtes sjeldnere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Reduserte kostnadene ved å erstatte møter i nemnda med telefonmøter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkelte planlagte aktiviteter ble avlyst	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Flere nemnder samarbeidet om å løse oppgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Godt samarbeid med villreinutvalg ga billigere drift	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Godt samarbeid med fylkesmannen ga billigere drift enn antatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet:								
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q70: Er det ønskelig at nemnda kan overføre midler fra ett år til et annet?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q71: Klarte nemnda i i 2010 å utføre sine oppgaver innen budsjetttrammene?

☐ Ja ☐ Nei

Q72: DERSOM NEI. Hva er årsaken til at nemnda i 2010 ikke utførte sine oppgaver innen budsjetttrammene? ? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Nei	Ikke aktuelt	Vet ikke
Budsjettet var for lite	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med bestandsplanen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med de årlige kvotene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mye arbeid med kommunale arealplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med regionale planer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med verneplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med enkeltsaker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dårlig budsjettering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drift av sekretariatet ble dyrere enn antatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det var behov for uforutsette tiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet:								
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

VILLREINNEMNDENES STRUKTUR

Utteksling av rein mellom villreinområder

Q73: Utveksling av rein mellom villreinområder innen en villreinnemnd

	I stor grad	I middels grad	I liten grad	Nei	Ikke aktuelt	Vet ikke
Var det i 2008-2010 utveksling av rein mellom villreinområder innen ditt "nemndområde"?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Dersom det i 2008-2010 var utveksling av villrein mellom villreinområder innen din nemnd, hvilke områder var det utveksling mellom?

Q74: HVIS DET VAR UTVEKSLING MELLOM VILLREINOMRÅDER INNEN DIN NEMND. Førte det i tilfelle til:

	I stor nok grad	I middels grad	I for liten grad	Nei	ikke behov	Vet ikke
En samordning av bestandsforvaltningen mellom disse villreinområdene	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samordna vurdering av spørsmål ved arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samordna vurdering av forslag om enkelttiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvis det var ulike typer og grad av samordning avhengig av villreinområder, så vennligst kommentér det her:

Q75: Utveksling av rein mellom områder som forvaltes av forskjellige nemnder

	I stor grad	I middels grad	I liten grad	Nei	Ikke aktuelt	Vet ikke
Var det i 2008-2010 utveksling av rein mellom ditt nemndsområde og andre nemndområder?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Dersom det i 2008-2010 var utveksling av villrein mellom villreinområder på tvers av områdene for nemndene, hvilke områder var det utveksling mellom?

Q76: HVIS DET VAR UTVEKSLING AV VILLREIN MELLOM VILLREINOMRÅDER FORVALTET AV FORSKJELLIGE NEMNDER. Førte det i tilfelle til:

	I stor grad	I middels grad	I liten grad	Nei	Ikke behov	Vet ikke
En samordning av bestandsforvaltningen mellom disse villreinområdene	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samordna vurdering av spørsmål ved arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samordna vurdering av forslag om enkelttiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvis det var ulike typer og grad av samordning, avhengig av villreinområder, så vennligst kommenter det her:

Inndeling av henholdsvis villreinnemnder og sekretariater

Q77: Hvordan vurderer du dagens inndeling av din villreinnemnd? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Dagens inndeling er god	☐	☐	☐
Det er for mange villreinområder samla	☐	☐	☐
Vi burde hatt med andre villreinområder	☐	☐	☐
Noen villreinområder passer bedre hos en annen nemnd	☐	☐	☐

Annet

○

○

○

Hvis "Annet", hva?

Q78: DERSOM DAGENS INNDELING I VILLREINNEMNDER IKKE ER HENSIKTMESSIG. Hvordan bør inndelingen av villreinnemnder være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av villreinnemndene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye nemndsområder. Sett ett kryss per villreinområde som bør være alene eller i samme nemnd.

Villreinområder	Nemndsområde 1	Nemndsområde 2	Nemndsområde 3	Nemndsområde 4	Nemndsområde 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐

Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q79: Er dagens inndeling i sekretariater for villreinnemnder i din del av landet god nok?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q80: DERSOM DAGENS INNDELING I SEKRETARIATER IKKE ER HENSIKTSMESSIG. Hvordan bør inndelingen av sekretariater være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av sekretariatene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye sekretariater. Sett ett kryss per villreinområde som bør være alene eller i samme sekretariat.

Villreinområder	Sekretariat 1	Sekretariat 2	Sekretariat 3	Sekretariat 4	Sekretariat 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐

Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q81: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering av nemndene? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

Q82: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering og inndeling av sekretariatene? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

SPØRSMÅL OM DEG

Q83: Er du rettighetshaver med arealer i villreinområde?

☐ Ja ☐ Nei

Q84: Var du medlem, varamedlem eller sekretær i en villreinnemnd eller et villreinutvalg/villreinlag i perioden 2004-2007? Du kan sette flere kryss.

	Sett kryss
Villreinnemnd, medlem	☐
Villreinnemnd, varamedlem	☐
Villreinnemnd, sekretær	☐

Villreinutvalg/villreinlag, medlem	☐
Villreinutvalg/villreinlag, varamedlem	☐
Villreinutvalg/villreinlag, sekretær	☐

Q85: I hvor mange år har du til sammen vært aktivt involvert i villreinformvaltning? (Samla antall år som medlem/varamedlem/sekretær av villreinnemnd og/eller villreinutvalg/villreinlag)

Antall hele år

Q86: Jakter du villrein eller har du jaktet villrein?

☐ Ja ☐ Nei

Q87: Dersom Ja, hvor mange sesonger totalt har du jaktet villrein?

sesonger

Q88: Har du erfaring fra partipolitisk arbeid?

☐ Ja ☐ Nei

Q89: Dersom du har erfaring fra partipolitisk arbeid, hvilket parti har du erfaring fra? (kryss av for det partiet du sist hadde erfaring fra)

☐ Ap ☐ Frp ☐ Høyre ☐ Krf ☐ Rødt ☐ Sp
☐ Sv ☐ V ☐ Bygdeliste ☐ Andre

Q90: Din viktigste inntektskilde (mer enn 50 % av inntekten). Er det fra: Sett ett kryss.

- ☐ Jordbruk, skogbruk og fiske
- ☐ Sekundærnæringer (industri, bergverk, vann- og kraftforsyning, bygg og anlegg)
- ☐ Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finansiell -, forretningsmessig- og personlig tjenesteyting, eiendom
- ☐ Offentlig administrasjon, forsvar
- ☐ Undervisning
- ☐ Helse- og sosialtjenester
- ☐ Inntekten er fra pensjon eller annen trygd
- ☐ Er under utdanning
- ☐ Er hjemmeværende
- ☐ Annet

Hvis "Annet", hva?

Q91: Hvor lang skolegang har du? (Grunnskole = 1-10 år, Vdg.skole = 11-13 år og høyskole/universitet = 14-21 år+)

Antall år

Q92: Bostedskommune

Hvilken kommune bor du i?

Q93: Kjønn

☐ Mann ☐ Kvinne

Q94: Alder

Alder:

Q95: Har du ellers noen kommentarer til eller synspunkter om villreinnemdenes funksjon og ansvarsområder du vil gi uttrykk for?

SEKRETARIATET

42. Har villreinnemnda hatt en lønnet sekretær i 2010? *Besvares av sekretær og leder av nemnda.*

- ☐ Ja
☐ Nei

43. **DERSOM VILLREINNEMNDA HAR HATT EN LØNNET SEKRETÆR I 2010.** Hvor mange månedsverk per år omfattet stillingen i 2010? *Besvares av sekretær og leder av nemnda.*

månedsverk

44. Hadde villreinnemnda i 2010 en egen sekretær eller delt sekretær med andre områder? *Besvares av sekretær og leder av nemnda.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Egen sekretær	☐	☐	☐
Delt sekretær med annen villreinnemnd	☐	☐	☐

Hvis delt, med hvilke(n) villreinnemnd?

45. Var sekretariatet for din villreinnemnd i 2010 lagt til? *Besvares av sekretær og leder av nemnda. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
En enmannsbedrift	☐	☐	☐
En privatt bedrift med flere ansatte	☐	☐	☐
Fjellstyret	☐	☐	☐
En forsknings- eller utdanningsinstitusjon	☐	☐	☐
Annet kompetansesenter	☐	☐	☐
En kommune eller regionråd	☐	☐	☐
Fylkesmann	☐	☐	☐
Fylkeskommune	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis annet, hva?

46. Hvor stor andel av nemndas utgifter i 2010 utgjorde sekretariatet? *Besvares av sekretær og leder av nemnda.*

- ☐ Mindre enn 25%
☐ 25-49%
☐ 50-74%
☐ 75-100%
☐ Vet ikke

MØTENE I VILLREINNEMNDA

52. Hvor mange møter hadde den samla villreinnemnda i 2010? *Besvares av leder og sekretær.*

Antall

53. Anslagsvis hvor lenge varte i gjennomsnitt selve møtene i villreinnemnda i 2010? *Besvares av leder og sekretær.*

timer

54. Hvor mange telefonmøter hadde den samla nemnda i 2010? *Besvares av leder og sekretær.*

Antall

55. Anslagsvis hvor lenge varte i gjennomsnitt telefonmøtene i nemnda i 2010? *Besvares av leder og sekretær.*

timer

56. Hvilke tema tas vanligvis opp på de samla møtene i nemnda? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Svært ofte	Ofte	Sjelden	Svært sjelden	Aldri	Ikke aktuelt	Vet ikke
Bestandsplan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Årlig fellingskvote	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vurderinger av årets jakt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uttalelser til kommunale arealplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uttalelser i forbindelse med regionale planer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkelt saker innen arealspørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Behov for kunnskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nemndas økonomi, organisering, administrasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet:							
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

57. Har nemnda et fast arbeidsutvalg? *Besvares av leder og sekretær.*

- ☐ Ja
☐ Nei

58. DERSOM DET IKKE ER ET FAST ARBEIDSUTVALG. Hvorfor er ikke det etablert? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Vi ønsker at alle skal delta i all saksbehandling	☐	☐	☐
Området er så lite og oversiktlig at det er unødvendig	☐	☐	☐
Andre grunner	☐	☐	☐
Det er arbeidsutvalg, men dets sammensetning varierer over tid	☐	☐	☐

Hvis "Andre grunner", hvilke?

59. DERSOM DET ER ET FAST ARBEIDSUTVALG. Hva er sammensetningen av arbeidsutvalget? *Besvares av leder og sekretær. Selt ett kryss på hvert delspørsmål.*

Ja Nei Vet ikke

Arbeidsutvalget består av leder, nestleder og sekretær	☐	☐	☐
Arbeidsutvalget består av leder og sekretær	☐	☐	☐
Arbeidsutvalget består av representanter fra ulike kommuner	☐	☐	☐
Arbeidsutvalget består av representanter fra ulike villreinområder	☐	☐	☐
Annen sammensetning	☐	☐	☐
Det er både menn og kvinner i arbeidsutvalget	☐	☐	☐

Hvordan er arbeidsutvalget sammensatt hvis det er "Annen sammensetning"?

60. Hvor mange møter var det i arbeidsutvalget i 2010? *Besvares av leder og sekretær. Inkluderer alle sammenhenger der arbeidsutvalget samles.*

Antall

61. Anslagsvis hvor lenge varte i gjennomsnitt møtene i arbeidsutvalget i 2010? *Besvares av leder og sekretær.*

timer

62. Hvor mange telefonmøter hadde arbeidsutvalget i 2010? *Besvares av leder og sekretær.*

Antall

63. Anslagsvis hvor lenge varte i gjennomsnitt telefonmøtene i arbeidsutvalget i 2010? *Besvares av leder og sekretær.*

timer

64. Hvilke tema tas vanligvis opp bare i arbeidsutvalget? Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Svært ofte Ofte Sjelden Svært sjelden Aldri Ikke aktuelt Vet ikke

[illegible]

Villreinnemnda sin fordeling av tiltaksmidler

91. Hvordan annonserte nemnda i 2010 de tiltaksmidlene som den fordeler? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
I lokale aviser	☐	☐	☐
Ved rundskriv til aktuelle brukere	☐	☐	☐
Via fylkesmannens hjemmesider	☐	☐	☐
På hjemmesider om villreinen	☐	☐	☐
På kommunene sine hjemmesider	☐	☐	☐
På fylkeskommunen sine hjemmesider	☐	☐	☐
Enkelte aktuelle brukere ble spesielt informert	☐	☐	☐
Andre måter	☐	☐	☐

Hvis "Andre måter", hvordan?

92. Hvem søkte om tiltaksmidler fra nemnda i 2010? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Fjellstyrer	☐	☐	☐
Andre rettighetshavere enn fjellstyrer	☐	☐	☐
Villreinutvalg/villreinlag	☐	☐	☐
NINA	☐	☐	☐
Andre FoU-institusjoner	☐	☐	☐
Skoler	☐	☐	☐
Frivillige lag og foreninger	☐	☐	☐
Enkeltpersoner som har ideer om prosjekt	☐	☐	☐
Villreinsenter Nord eller Sør	☐	☐	☐
Andre	☐	☐	☐

Hvis "Andre", hvem?

93. Hvem fikk tiltaksmidler fra nemnda i 2010? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Fjellstyrer	☐	☐	☐
Andre rettighetshavere enn fjellstyrer	☐	☐	☐
Villreinutvalg/villreinlag	☐	☐	☐
NINA	☐	☐	☐
Andre FoU-institusjoner	☐	☐	☐
Skoler	☐	☐	☐
Frivillige lag og foreninger	☐	☐	☐
Enkeltpersoner som har ideer om prosjekt	☐	☐	☐
Villreinsenter Nord eller Sør	☐	☐	☐
Andre	☐	☐	☐

Hvis "Andre", hvem?

94. Hvilke typer tiltak fikk villreinnemnda søknad om i 2010? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Tiltak knyttet til bestandsforvaltning	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til regionale planer	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til registreringer av villrein	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til registreringer av villreinens arealbruk	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til vegetasjonsstudier	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til registreringer av kulturminner etter villrein	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til annen FoU	☐	☐	☐
Tiltak som skulle øke verdiskaping fra villrein og villrein fjell	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til undervisning ved skoler	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis

95. Hvilke typer tiltak ble innvilget støtte i 2010? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Tiltak knyttet til bestandsforvaltning	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til regionale planer	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til registreringer av villrein	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til registreringer av villreinens arealbruk	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til vegetasjonsstudier	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til registreringer av kulturminner etter villrein	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til annen FoU	☐	☐	☐
Tiltak som skulle øke verdiskaping fra villrein og villrein fjell	☐	☐	☐
Tiltak knyttet til undervisning ved skoler	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis

96. Hva var grunnlaget for tildeling av midler i 2010? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Retningslinjer fra DN	☐	☐	☐
Retningslinjer for tildeling av tiltaksmidler som nemnda har utviklet selv	☐	☐	☐
Tiltaket er nyttig innen bestandsforvaltning	☐	☐	☐
Tiltaket er nyttig i forhold til arealforvaltning	☐	☐	☐
Tiltaket er nyttig for å spre kunnskap om villrein og villrein fjell	☐	☐	☐
Tiltaket er nyttig i forhold til verdiskaping i bygdene	☐	☐	☐
Tiltaket er oppfølging av VISA-rapporten	☐	☐	☐
Tiltaket er oppfølging av regional plan	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis

97. Hvordan følger nemnda opp tildelingen av midlene? *Besvares av leder og sekretær. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.*

	Ja	Nei	Vet ikke
Det kreves faglig rapportering	☐	☐	☐
Det kreves økonomisk rapportering	☐	☐	☐
Det kreves dokumentasjon av at brukere er involvert	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis "Annet", hva?

Villreinutvalg 18052011

Spørreundersøkelse om villreinnemndene og deres funksjon

På oppdrag fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) gjennomfører Østlandsforskning en evaluering av hvordan villreinnemndene fungerer, spesielt etter de nye retningslinjene fra 2007. Denne spørreundersøkelsen er den sentrale datakilden i undersøkelsen.

Spørreskjemaet er sendt til deg i villreinutvalg/villreinlag/reinsdyrlag fordi vi er interessert i ditt syn på hvordan villreinnemndene fungerer. Når vi i det følgende spør om villreinutvalg/villreinlag så inkluderer det også reinsdyrlag selv om det ikke er spesifisert. I utgangspunktet ber vi om at alle spørsmål besvares av alle som får tilsendt skjemaet. I flere av spørsmålene ber vi om dine erfaringer fra perioden 2008-2010. I noen villreinområder kan imidlertid den som har fått skjemaet ha fungert i en kortere del av perioden. Vi ber deg likevel svare på spørsmålet. Til slutt i spørreskjemaet er det en åpen rubrikk for generelle kommentarer og synspunkt.

Vi vil understreke at det er frivillig å delta i undersøkelsen. Dersom du ønsker det kan du via henvendelse til villrein@ostforsk.no bli strøket fra vår liste over e-mailer. Alle opplysninger vil bli behandlet konfidensielt fram til datainnsamlingen er avsluttet. Deretter blir dataene anonymisert. Materialet vil bli oppbevart på en måte som medfører at det ikke kan spores tilbake til enkeltindivider. Det vil heller ikke bli publisert resultater fra undersøkelsen som kan spores tilbake til den enkelte. Undersøkelsen tilfredsstiller krav fra Norsk samfunnsvitenskaplig datatjeneste (NSD).

For å få et godt grunnlag for villreinnemndenes framtidige funksjon er det viktig at så mange som mulig svarer på undersøkelsen. Vi håper at du vil besvare det tilsendte spørreskjemaet innen en uke etter at du har fått det.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Hans Olav Bråtå som er prosjektleder ved Østlandsforskning, tlf: 91378131 eller e-mail: villrein@ostforsk.no, eller Merethe Lurfald tlf: 91635099.

Med vennlig hilsen for Østlandsforskning
Hans Olav Bråtå

DIN POSISJON I FORVALTNINGSSYSTEMET FOR VILLREIN

Q1: Har du vært medlem eller sekretær i villreinutvalg/villreinlag/reinsdyrlag i hele perioden 2008-2010?

☐ Ja ☐ Nei, bare deler av den perioden ☐ Nytt medlem i 2011

Q2: Hvilken posisjon hadde du i villreinutvalg/villreinlag i 2010? Sett ett kryss.

	Sett kryss
Villreinutvalg/villreinlag, leder i 2010	☐
Villreinutvalg/villreinlag, nestleder i 2010	☐
Villreinutvalg/villreinlag, vanlig medlem	☐
Villreinutvalg/villreinlag, kasserer i 2010	☐
Villreinutvalg/villreinlag, sekretær i 2010	☐
Nytt medlem i 2011	☐

Q3: Hvilken villreinnemnd tilhører ditt villreinområde?

- ☐ Setesdalsområdet. (Villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei, Vårmur-Roan)
- ☐ Villreinnemnda for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell. (Villreinområdene Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell)
- ☐ Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. (Villreinområdene Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya)
- ☐ Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen. (Villreinområdene Nordfjella og Fjellheimen)
- ☐ Villreinnemnda for Sogn og Fjordane. (Villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen)
- ☐ Villreinnemnda for Ottadalen (Villreinområdet Ottadalen)
- ☐ Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten (Villreinområdene Rondane og Sølnekletten)
- ☐ Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø (Villreinområdene Snøhetta og Knutshø)
- ☐ Villreinnemnda for Forollhogna (Villreinområdet Forollhogna)
- ☐ Tolga Østfjell

Q4: Hvilket villreinområde tilhører du?

Villreinområder	Kryss av
Setesdal Ryfylke	☐
Setesdal Austehei	☐
Skaulen Etnefjella	☐

Våmur Roan	☐
Brattefjell Vindeggen	☐
Blefjell	☐
Hardangervidda	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐
Oksenhalvøya	☐
Fjellheimen	☐
Nordfjella	☐
Lærdal Årdal	☐
Vest-Jotunheimen	☐
Sunnfjord	☐
Førdefjella	☐
Svartebotnen	☐
Ottadalsområdet	☐
Snøhetta	☐
Rondane	☐
Sølnkletten	☐
Tolga Østfjell	☐
Forollhogna	☐
Knutshø	☐

SPØRSMÅL OM VILLREINNEMNDA HAR LYKKES

Her er vi interessert i dine oppfatninger både av i hvilken grad villreinnemnda har lyktes for hele nemndsområdet som ditt villreinområde inngår i, og i ditt villreinområde. Villreinområdet i spørsmål 7 velges fra "rullgardina".

-

Q5: I hvilken grad synes du at villreinnemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010 for det nemndsområdet som ditt villreinområde inngår i?

☐ Svært bra
 ☐ Bra
 ☐ Middels
 ☐ Dårlig
 ☐ Svært dårlig
 ☐ Vet ikke

Er det f.eks. forskjeller innad i nemndsområdet?

Q6: I hvilken grad synes du at villreinnemnda samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010 for ditt villreinområde ?

☐ Svært bra ☐ Bra ☐ Middels ☐ Dårlig ☐ Svært dårlig ☐ Vet ikke

Kommentarer:

Q7: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for ditt villreinområde? Du velger ditt villreinområde fra "rullgardina" nedenfor. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q7.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	 Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q7.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

SPØRSMÅL OM BESTANDSPLANEN - PROSESS OG MÅLOPPNÅELSE

Q8: Hvordan er din villreinnemnd involvert i bestandsforvaltningen når nemnda sitt område består av to eller flere villreinområder? Besvares for nemndsområder med to eller flere villreinområder. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Områdene er omtrent like store og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer store områder	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer små områder	☐	☐	☐

De påfølgende spørsmål om bestandsplanen gjelder for alle villreinområder.

Q9: Hva syns du om villreinnemnda sine rammer og godkjenning av bestandsplanen for ditt villreinområde i perioden 2008-2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Ikke ny bestandsplan i perioden	Vet ikke
Rammene for prosessen med bestandsplanen var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Godkjenningsprosess en var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentarer?

Q10: I hvilken grad var du invitert med og deltok i prosessen ved gjeldende bestandsplan for ditt villreinområde, og i hvilken grad fikk et eierforhold til planen? Sett ett kryss på hvert delspørsmål

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Vet ikke	Ikke aktuelt
Jeg var invitert med i prosessen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg deltok i prosessen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg fikk et eierforhold til bestandsplanen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q11: I hvilken grad mener du man for ditt villreinområde har nærmet seg målene i den bestandsplanen som gjaldt ved utgangen av 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	Litt	Har ikke nærmet seg	For kort tid	Var ikke mål	Vet ikke
Mål for totalbestand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for antall villrein i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for kjønns- og alderssammensetningen av stammen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for sammensetningen av stammen i ulike deler av villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mål for kondisjonsutvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål for ivaretagelse av villreinarealene i forhold til forstyrrelse/inngrep	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mål om økonomisk utbytte av villreinjakta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SPØRSMÅL OM KOMMUNAL OG REGIONAL AREALPLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Q12: Hvordan vurderer du din kjennskap til plan- og bygningsloven og arealplanlegging? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til regionale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til kommunale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐

Q13: Hvordan forholder din villreinnemnd seg til følgende situasjoner ved kommunal og regional arealplanlegging når nemnda omfatter to eller flere villreinområder? Besvares for nemndsområder med to eller flere villreinområder. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Områdene er omtrent like store og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer store områder	☐	☐	☐

Det er små og store områder og nemnda
prioriterer små områder

☐
☐
☐

De påfølgende spørsmål om arealene gjelder for alle villreinområder

Q14: I hvilken grad har følgende aktører samla sett påvirket arealtilstanden i ditt villreinområde? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Ikke aktuelt	Vet ikke
Villreinnemnda har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinutvalget/laget har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmannen har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunen har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grunneiere har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energisektoren har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vegsektoren har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statsskog har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvis andre aktører har påvirket utviklingen, hvilke aktører?							
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q15: Hvordan ivaretas arealene i forhold til villreinen i ditt villreinområde?

- ☐ Svært bra
 ☐ Bra
 ☐ Middels
 ☐ Dårlig
 ☐ Svært dårlig
 ☐ Vet ikke

SEKRETARIATET I VILLREINNEMNDA

Q16: Er det behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemnda for ditt villreinområde på følgende områder?

Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Villreinbiologi	☐	☐	☐
Økonomistyring og administrasjon	☐	☐	☐
Arealplanlegging generelt	☐	☐	☐
Kunnskap om plan- og bygningsloven	☐	☐	☐
Bruk av naturmangfoldslov, fjellov m.fl.	☐	☐	☐
Kommunal planlegging	☐	☐	☐
Regional planlegging	☐	☐	☐
Reiseliv og turisme	☐	☐	☐
Verdiskapning mer generelt	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdsel/forstyrrelser	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis annet, hva?

KONTAKT MED VILLREINSENTER NORD ELLER SØR

Q17: Har du i løpet av perioden 2008-2010 hatt kontakt med Villreinsenter Nord eller Sør?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Husker ikke

Q18: DERSOM DU HAR HATT KONTAKT MED VILLREINSENTER NORD ELLER SØR I 2008-2010. Hva var temaet? Du kan sette flere kryss

	Sett kryss
Få mer kunnskap om villreinbiologi	☐
Få mer kunnskap om villrein og kulturminner	☐
Få mer kunnskap om bestandsforvaltning	☐
Få mer kunnskap om høgfjellsøkologi generelt	☐
Villreinens arealbruk/kartleggingsprosjekt	☐
Få mer kunnskap om næringsutvikling/verdiskapning	☐
Annet	☐

Hvis annet, hva?

Q19: DERSOM DU HAR HATT KONTAKT MED VILLREINSENER NORD ELLER SØR I 2008-2010. Fikk du nyttig kunnskap om? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Nei	Vet ikke
Villreinbiologi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villrein og kulturminner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bestandsforvaltning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Høgfjellsøkologi generelt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinens arealbruk/kartlegging prosjekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Næringsutvikling/verdiskapning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet:							
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q20: DERSOM DU IKKE HAR HATT KONTAKT MED VILLREINSENER NORD ELLER SØR I 2008-2010. Hvorfor har du ikke hatt kontakt? Du kan sette flere kryss.

	Sett kryss
Sekretæren i villreinutvalget ivaretar kontakten	☐
Leder/arbeidsutvalg ivaretar kontakten	☐
Har ikke hatt behov for kontakt	☐
Fordi det er vanskelig å få kontakt med villreinsenteret	☐
De har for lite relevant kunnskap	☐
Manglende initiativ fra meg	☐

Andre årsaker

☐

Hvis andre årsaker, hva?

UTVEKSLING AV VILLREIN MELLOM VILLREINOMRÅDER

Q21: Utveksling av villrein mellom ditt villreinområde og andre villreinområder

	I stor grad	I middels grad	I liten grad	Nei	Ikke aktuelt	Vet ikke
Var det i 2008-2010 utveksling av villrein mellom ditt villreinområde og andre villreinområder?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Dersom det har vært utveksling av villrein mellom ditt villreinområde og andre villreinområder i 2008-2010, hvilke områder var det utveksling med:

Q22: HVIS DET VAR UTVEKSLING AV VILLREIN MELLOM DITT VILLREINOMRÅDE OG ET ANNET VILLREINOMRÅDE. Førte det i tilfelle til:

	I stor nok grad	I middels grad	I for liten grad	Nei	Ikke behov	Vet ikke
En samordning av bestandsforvaltningen mellom disse områdene?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samordna vurdering av spørsmål ved arealplanlegging?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Samordna vurdering av forslag om enkeltvedtak ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Hvis det er ulike typer og grad av samordning, avhengig av villreinområder, så vennligst kommenter det her:

INDELING AV HENHOLDSVIS VILLREINNEMNDER OG SEKRETARIATER FOR VILLREINNEMNDER

Q23: Hvordan vurderer du dagens inndeling av villreinnemndene? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Dagens inndeling er god	☐	☐	☐
Det er for mange villreinområder samla	☐	☐	☐
Vi burde hatt med andre villreinområder	☐	☐	☐
Noen villreinområder passer bedre hos en annen nemnd	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis "Annet", hva?

Q24: DERSOM DAGENS INDELING I VILLREINNEMNDER IKKE ER HENSIKTMESSIG. Hvordan bør inndelingen av villreinnemnder være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av villreinnemndene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye nemndsområder. Sett ett kryss per villreinområde som bør være alene eller i samme nemnd.

Villreinområder	Nemndsområde 1	Nemndsområde 2	Nemndsområde 3	Nemndsområde 4	Nemndsområde 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q25: Er dagens inndeling i sekretariater for villreinnemnder i din del av landet god nok?

☐ Ja
 ☐ Nei
 ☐ Vet ikke

Q26: DERSOM DAGENS INNDELING I SEKRETARIATER IKKE ER HENSIKTMESSIG. Hvordan bør inndelingen av sekretariater være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av sekretariatene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye sekretariater. Sett ett kryss per villreinområde som bør være alene eller i samme sekretariat.

Villreinområder	Sekretariat 1	Sekretariat 2	Sekretariat 3	Sekretariat 4	Sekretariat 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q27: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering av nemndene? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

Q28: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering og inndeling av sekretariatene? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

SPØRSMÅL OM DEG

Q29: Er du rettighetshaver med arealer i villreinområde?

☐ Ja ☐ Nei

Q30: Var du medlem, varamedlem eller sekretær i en villreinnemnd eller et villreinutvalg/villreinlag i perioden 2004-2007? Du kan sette flere kryss.

	Sett kryss
Villreinnemnd, medlem	☐
Villreinnemnd, varamedlem	☐
Villreinnemnd, sekretær	☐
Villreinutvalg/villreinlag, medlem	☐
Villreinutvalg/villreinlag, varamedlem	☐
Villreinutvalg/villreinlag, sekretær	☐

Q31: I hvor mange år har du til sammen vært aktivt involvert i villreinformvaltning? (Samla antall år som medlem/varamedlem/sekretær av villreinnemnd og/eller villreinutvalg/villreinlag)

Antall hele år

Q32: Jakter du villrein eller har du jaktet villrein?

☐ Ja ☐ Nei

Q33: Dersom Ja, hvor mange sesonger totalt har du jaktet villrein?

sesonger

Q34: Har du erfaring fra partipolitisk arbeid?

☐ Ja ☐ Nei

Q35: Dersom du har erfaring fra partipolitisk arbeid, hvilket parti har du erfaring fra? (kryss av for det partiet du sist hadde erfaring fra)

☐ Ap ☐ Frp ☐ Høyre ☐ Krf ☐ Rødt ☐ Sp
☐ Sv ☐ V ☐ Bygdeliste ☐ Andre

Q36: Din viktigste inntektskilde (mer enn 50 % av inntekten). Er det fra: Sett ett kryss.

- ☐ Jordbruk, skogbruk og fiske
- ☐ Sekundærnæringer (industri, bergverk, vann- og kraftforsyning, bygg og anlegg)
- ☐ Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finansiell -, forretningsmessig- og personlig tjenesteyting, eiendom
- ☐ Offentlig administrasjon, forsvar
- ☐ Undervisning
- ☐ Helse- og sosialtjenester
- ☐ Inntekten er fra pensjon eller annen trygd
- ☐ Er under utdanning
- ☐ Er hjemmeværende
- ☐ Annet

Hvis "Annet", hva?

Q37: Hvor lang skolegang har du? (Grunnskole = 1-10 år, Vdg.skole = 11-13 år og høyskole/universitet = 14-21 år+)

Antall år

Q38: Bostedskommune

Hvilken kommune bor du i?

Q39: Kjønn

☐ Mann ☐ Kvinne

Q40: Alder

Alder:

Q41: Har du ellers noen kommentarer til eller synspunkter om villreinnemndenes funksjon og ansvarsområde som du vil gi uttrykk for?

TAKK FOR HJELPEN

kommune Villreinnemnd 14052011

Spørreundersøkelse om villreinnemndene og deres funksjon

På oppdrag fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) gjennomfører Østlandsforskning en evaluering av hvordan villreinnemndene fungerer, spesielt etter de nye retningslinjene fra 2007. Denne spørreundersøkelsen er den sentrale datakilden i undersøkelsen.

Spørreskjemaet er sendt til deg i kommunen fordi vi er interessert i ditt syn på hvordan villreinnemndene fungerer. I utgangspunktet ber vi om at alle spørsmål besvares av alle som får tilsendt skjemaet. I flere av spørsmålene ber vi om dine erfaringer fra perioden 2008-2010. Dersom du har jobbet i en kortere del av perioden, ber vi deg likevel svare på skjemaet. Til slutt i spørreskjemaet er det en åpen rubrikk for generelle kommentarer og synspunkt.

Vi vil understreke at det er frivillig å delta i undersøkelsen. Dersom du ønsker det kan du via henvendelse til villrein@ostforsk.no bli strøket fra vår liste over e-mailer. Alle opplysninger vil bli behandlet konfidensielt fram til datainnsamlingen er avsluttet. Deretter blir dataene anonymisert. Materialet vil bli oppbevart på en måte som medfører at det ikke kan spores tilbake til enkeltindivider. Det vil heller ikke bli publisert resultater fra undersøkelsen som kan spores tilbake til den enkelte. Undersøkelsen tilfredsstiller krav fra Norsk samfunnsvitenskaplig datatjeneste (NSD).

For å få et godt grunnlag for villreinnemndenes framtidige funksjon er det viktig at så mange som mulig svarer på undersøkelsen. Vi håper at du vil besvare det tilsendte spørreskjemaet innen en uke etter at du har fått det.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Hans Olav Bråtå som er prosjektleder ved Østlandsforskning, tlf: 91378131 eller e-mail: villrein@ostforsk.no, eller Merethe Lurfald tlf: 91635099.

Med vennlig hilsen for Østlandsforskning
Hans Olav Bråtå

DIN POSISJON I FORVALTNINGSSYSTEMET FOR VILLREIN

Q1: Har du jobbet med villreinrelaterte spørsmål i denne kommunen i hele perioden 2008-2010?

☐ Ja ☐ Nei

Q2: Hvilken kommune arbeider du i?**Q3: Hvilke villreinområder berør kommunen? Du kan krysse av for flere villreinområder.**

Villreinområder	Sett kryss
Setesdal Ryfylke	☐
Setesdal Austehei	☐
Skaulen Etnefjella	☐
Våmur Roan	☐
Brattefjell Vindeggen	☐
Blefjell	☐
Hardangervidda	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐
Oksenhalvøya	☐
Fjellheimen	☐
Nordfjella	☐
Lærdal Årdal	☐
Vest-Jotunheimen	☐
Sunnfjord	☐
Førdefjella	☐
Svartebotnen	☐
Ottadalsområdet	☐
Snøhetta	☐
Rondane	☐
Sølnkletten	☐
Tolga Østfjell	☐
Forollhogna	☐
Knutshø	☐

Q4: Hvilke villreinnemnder berører kommunen? Du kan krysse av på flere villreinnemnder.

- ☐ Setesdalsområdet. (Villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei, Vårmur-Roan)
- ☐ Villreinnemnda for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell. (Villreinområdene Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell)
- ☐ Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. (Villreinområdene Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya)
- ☐ Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen. (Villreinområdene Nordfjella og Fjellheimen)
- ☐ Villreinnemnda for Sogn og Fjordane. (Villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen)
- ☐ Villreinnemnda for Ottadalen (Villreinområdet Ottadalen)
- ☐ Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten (Villreinområdene Rondane og Sølnekletten)
- ☐ Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø (Villreinområdene Snøhetta og Knutshø)
- ☐ Villreinnemnda for Forollhogna (Villreinområdet Forollhogna)
- ☐ Tolga Østfjell

SPØRSMÅL OM VILLREINNEMNDA HAR LYKKES

Q5: Hvordan synes du at de enkelte villreinnemndene som berører kommunen samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010? Du skal bare svare for villreinnemnder som berører kommunen og du kan krysse av på flere villreinnemnder.

Villreinnemnd	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Vet ikke
Setesdalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brattfjell-Vindeggen m.fl.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangerviddaområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Norfjella/Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sogn og Fjordane	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane/Sølnekletten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta/Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentarer?

Her er vi interessert i dine oppfatninger av i hvilken grad villreinnemndene har lyktes på ulike felt i de enkelte villreinområder. Du kan svare for flere villreinområder, avhengig av hvor mange villreinområder som kommunen berører. Villreinområder velges fra "rullgardina". Du kan bare svare for de områder som berøres av kommunen.

-

Q6: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q6.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q6.1 Villreinområde

- ☐ Setesdal Ryfylke
- ☐ Brattefjell Vindeggen
- ☐ Oksenhalvøya
- ☐ Vest-Jotunheimen
- ☐ Ottadalsområdet
- ☐ Tolga Østfjell

- ☐ Setesdal Austehei
- ☐ Blefjell
- ☐ Fjellheimen
- ☐ Sunnfjord
- ☐ Snøhetta
- ☐ Forollhogna

- ☐ Skaulen Etnefjella
- ☐ Hardangervidda
- ☐ Nordfjella
- ☐ Førdefjella
- ☐ Rondane
- ☐ Knutshø

- ☐ Vårmur Roan
- ☐ Norefjell - Reinsjøfjell
- ☐ Lærdal Årdal
- ☐ Svarteboen
- ☐ Sølnekletten

Q7: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q7.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q7.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggan	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q8: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q8.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q8.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q9: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q9.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q9.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

Q10: I hvilken grad synes du villreinnemnda i løpet av 2008-2010 har oppnådd følgende mål for det villreinområdet som velges nedenfor? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

Villreinområde (refer to Q10.1)	I svært stor grad	I stor grad	Middels	Litt	Nei	Vet ikke
Fått til en samordna forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fått til en biologisk riktig forvaltning av villreinen i villreinområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidratt til ivaretagelse av villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q10.1 Villreinområde

☐ Setesdal Ryfylke	☐ Setesdal Austehei	☐ Skaulen Etnefjella	☐ Vårmur Roan
☐ Brattefjell Vindeggen	☐ Blefjell	☐ Hardangervidda	☐ Norefjell - Reinsjøfjell
☐ Oksenhalvøya	☐ Fjellheimen	☐ Nordfjella	☐ Lærdal Årdal
☐ Vest-Jotunheimen	☐ Sunnfjord	☐ Førdefjella	☐ Svartebotn
☐ Ottadalsområdet	☐ Snøhetta	☐ Rondane	☐ Sølnekletten
☐ Tolga Østfjell	☐ Forollhogna	☐ Knutshø	

SPØRSMÅL OM BESTANDSPLANEN - PROSESS OG MÅLOPPNÅELSE

Q11: Hva syns du generelt om de berørte villreinnemndenes rammer og godkjenning av bestandsplaner i perioden 2008-2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Ikke ny bestandsplan i perioden	Vet ikke
Rammene for prosessen med bestandsplanen var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Godkjenningsprosess en var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentarer. For eksempel om ulikheter mellom nemndene.

Q12: I hvilken grad var kommunen generelt invitert med og deltok i prosessen ved gjeldende bestandsplaner for villreinområdene, og i hvilken grad har kommunen fått et eierforhold til planene? Sett ett kryss på hvert delspørsmål

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Vet ikke	Ikke aktuelt
Kommunen var invitert med i prosessen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen deltok i prosessen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen fikk et eierforhold til bestandsplanen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentarer? F.eks. forskjeller mellom nemndene.

SPØRSMÅL OM KOMMUNAL OG REGIONAL AREALPLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Q13: Hvordan vurderer du din kjennskap til plan- og bygningsloven og arealplanlegging? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til regionale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til kommunale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐

Q14: I hvilken grad har følgende aktører samla sett påverka arealtilstanden i de villreinområder som berøres av kommunen? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Ikke aktuelt	Vet ikke
Villreinnemnda har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinutvalget/laget har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmannen har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunen har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grunneiere har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energisektoren har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vegsektoren har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statsskog har påverka utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvis andre aktører har påverka utviklingen, hvilke aktører?							
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

OPPNEVNING AV REPRESENTANTER TIL VILLREINNEMNDENE 2008-2011

De påfølgende spørsmål om oppnevning gjelder både dersom kommunen berører bare ei villreinnemnd og dersom kommunen berører flere villreinnemnder

Q15: Foreslo din kommune en mann og en kvinne til hver av de berørte villreinnemndene i denne perioden? Sett ett kryss.

- ☐ Ja
- ☐ Nei, foreslo to menn til alle
- ☐ Nei, foreslo to kvinner til alle
- ☐ For noen villreinnemnder ble det foreslått en av hvert kjønn for andre var det samme kjønn
- ☐ Vet ikke

Q16: DERSOM DET IKKE BLE FORESLÅTT EN MANN OG EN KVINNE TIL HVER VILLREINNEMND: Hvorfor ble det ikke foreslått både kvinne og mann? Du kan sette flere kryss.

	Sett kryss
Fant ikke egne kvinne	☐
Fant ikke egne mann	☐
Fant ikke egne kvinne som sitter i kommunestyre eller politisk organ med ansvar for vilt og/eller arealforvaltning	☐
Fant ikke egne mann som sitter i kommunestyre eller politisk organ med ansvar for vilt og/eller arealforvaltning	☐
Fant ikke kvinne som var interessert i å sitte i nemnda	☐
Fant ikke mann som var interessert i å sitte i nemnda	☐

Fant ikke kvinne med erfaring fra viltforvaltning	☐
Fant ikke mann med erfaring fra viltforvaltning	☐
Annen grunn	☐
	☐

Q17: DERSOM DET BLE FORESLÅTT EN MANN OG EN KVINNE TIL HVER VILLREINNEMND. Hvordan var forslagene mht. eventuell fordeling av mann og kvinne? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Mann og kvinne foreslått uten prioritering	☐	☐	☐
Mann som medlem og kvinne som varamedlem	☐	☐	☐
Kvinne som medlem og mann som varamedlem	☐	☐	☐

Q18: DERSOM DET BLE FORESLÅTT EN MANN OG EN KVINNE TIL HVER VILLREINNEMND. Ble de foreslåtte fra kommunens side ansett som like godt egna til å sitte i villreinnemnda? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Vet ikke
Alle var like godt egna	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Foreslått mann var best egna til å sitte i nemnda	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Foreslått kvinne var best egna til å sitte i nemnda	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q19: DERSOM DET BLE FORESLÅTT EN MANN OG EN KVINNE TIL HVER VILLREINNEMND: Var de foreslåtte interesserte i å sitte i villreinnemnda i den posisjonen de ble foreslått? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Vet ikke
Alle var like interesserte i å sitte i nemnda	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mannen var interessert	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvinnen var interessert	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q20: I hvilken grad vektla kommunen generelt følgende ved utvelgelse av medlemmer til villreinnemnda? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Vet ikke
At DN skulle kunne velge blant like godt eigna og interesserte representanter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At de foreslåtte representanter satt i kommunestyre eller politisk organ med ansvar for vilt og/eller arealforvaltning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At det skulle være både menn og kvinner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erfaring fra politisk arbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erfaring fra viltforvaltning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Interesse for nemndas arbeidsfelt	☐	☐	☐	☐	☐	☐

God kjennskap til områdene	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet, hva						
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q21: Hvilken forventning har kommunen generelt til sine medlemmer i villreinnemnda? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Nei	Vet ikke
Medlemmene skal fronte kommunens interesser om villreinbestand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Medlemmene skal fronte kommunens interesser innen arealbruk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Medlemmene skal bidra med lokal kunnskap om bestanden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Medlemmene skal bidra med lokal kunnskap om leveområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SEKRETARIATET

Q22: Er det behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemnda på følgende områder? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Villreinbiologi	☐	☐	☐
Økonomistyring og administrasjon	☐	☐	☐
Arealplanlegging generelt	☐	☐	☐
Kunnskap om plan- og bygningsloven	☐	☐	☐
Bruk av naturmangfoldslov, fjellov m.fl.	☐	☐	☐
Kommunal planlegging	☐	☐	☐
Regional planlegging	☐	☐	☐
Reiseliv og turisme	☐	☐	☐
Verdiskapning mer generelt	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdse/førstyrrelser	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis annet, hva?

INDELING AV HENHOLDSVIS VILLREINNEMNDER OG SEKRETARIATER FOR VILLREINNEMNDER

Q23: Hvordan vurderer du dagens inndeling av villreinnemndene? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Dagens inndeling er god	☐	☐	☐
Det er for mange villreinområder samla	☐	☐	☐

Vi burde hatt med andre villreinområder	☐	☐	☐
Noen villreinområder passer bedre hos en annen nemnd	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis "Annet", hva?

Q24: DERSOM DAGENS INNDELING I VILLREINNEMNDER IKKE ER HENSIKTSMESSIG. Hvordan bør inndelingen av villreinnemnder være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av villreinnemndene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye nemndsområder. Sett ett kryss per villreinområde som bør være alene eller i samme nemnd.

Villreinområder	Nemndsområde 1	Nemndsområde 2	Nemndsområde 3	Nemndsområde 4	Nemndsområde 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐

Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q25: Er dagens inndeling i sekretariater for villreinnemnder i din del av landet god nok?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q26: DERSOM DAGENS INNDELING I SEKRETARIATER IKKE ER HENSIKTSMESSIG. Hvordan bør inndelingen av sekretariater være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av sekretariatene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye sekretariater. Sett ett kryss per villreinområde som bør være alene eller i samme sekretariat.

Villreinområder	Sekretariat 1	Sekretariat 2	Sekretariat 3	Sekretariat 4	Sekretariat 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐

Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q27: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering av nemndene? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

Q28: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering og inndeling av sekretariatene? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

SPØRSMÅL OM DEG

Q29: Er du rettighetshaver med arealer i villreinområde?

☐ Ja ☐ Nei

Q30: Var du medlem, varamedlem eller sekretær i en villreinnemnd eller et villreinutvalg/villreinlag i perioden 2004-2007? Du kan sette flere kryss.

	Sett kryss
Villreinnemnd, medlem	☐
Villreinnemnd, varamedlem	☐
Villreinnemnd, sekretær	☐
Villreinutvalg/villreinlag, medlem	☐
Villreinutvalg/villreinlag, varamedlem	☐
Villreinutvalg/villreinlag, sekretær	☐

Q31: I hvor mange år har du til sammen vært aktivt involvert i villreinformvaltning? (Samla antall år som medlem/varamedlem/sekretær av villreinnemnd og/eller villreinutvalg/villreinlag)

Antall hele år

Q32: Jakter du villrein eller har du jaktet villrein?

☐ Ja ☐ Nei

Q33: Dersom Ja, hvor mange sesonger totalt har du jaktet villrein?

sesonger

Q34: Har du erfaring fra partipolitisk arbeid?

☐ Ja ☐ Nei

Q35: Dersom du har erfaring fra partipolitisk arbeid, hvilket parti har du erfaring fra? (kryss av for det partiet du sist hadde erfaring fra)

☐ Ap ☐ Frp ☐ Høyre ☐ Krf ☐ Rødt ☐ Sp
☐ Sv ☐ V ☐ Bygdeliste ☐ Andre

Q36: Din viktigste inntektskilde (mer enn 50 % av inntekten). Er det fra: Sett ett kryss.

- ☐ Jordbruk, skogbruk og fiske
- ☐ Sekundærnæringer (industri, bergverk, vann- og kraftforsyning, bygg og anlegg)
- ☐ Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finansiell -, forretningsmessig- og personlig tjenesteyting, eiendom
- ☐ Offentlig administrasjon, forsvar
- ☐ Undervisning
- ☐ Helse- og sosialtjenester
- ☐ Inntekten er fra pensjon eller annen trygd
- ☐ Er under utdanning
- ☐ Er hjemmeværende
- ☐ Annet

Hvis "Annet", hva?

Q37: Hvor lang skolegang har du? (Grunnskole = 1-10 år, Vdg.skole = 11-13 år og høyskole/universitet = 14-21 år+)

Antall år

Q38: Bostedskommune

Hvilken kommune bor du i?

Q39: Kjønn

- ☐ Mann ☐ Kvinne

Q40: Alder

Alder:

Q41: Har du ellers noen kommentarer til eller synspunkter om villreinnemndenes funksjon og ansvarsområde som du vil gi uttrykk for?

TAKK FOR HJELPEN

Fylkeskommune 03062011

INNLEDENDE SPØRSMÅL

Q1: Hvilken fylkeskommune er du ansatt i?

☐ Hedmark	☐ Oppland	☐ Buskerud	☐ Akershus
☐ Telemark	☐ Aust-Agder	☐ Vest-Agder	☐ Rogaland
☐ Hordaland	☐ Sogn og Fjordane	☐ Møre og Romsdal	☐ Sør-Trøndelag

Q2: Hvilke villreinnemndsområder berører ditt fylke?

- ☐ Setesdalsområdet. (Villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei, Vårmur-Roan)
- ☐ Villreinnemnda for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell. (Villreinområdene Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell)
- ☐ Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. (Villreinområdene Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya)
- ☐ Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen. (Villreinområdene Nordfjella og Fjellheimen)
- ☐ Villreinnemnda for Sogn og Fjordane. (Villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen)
- ☐ Villreinnemnda for Ottadalen (Villreinområdet Ottadalen)
- ☐ Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten (Villreinområdene Rondane og Sølknkletten)
- ☐ Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø (Villreinområdene Snøhetta og Knutshø)
- ☐ Villreinnemnda for Forollhogna (Villreinområdet Forollhogna)
- ☐ Tolga Østfjell

SPØRSMÅL OM VILLREINNEMNDA HAR LYKKES

Q3: Hvordan synes du at de enkelte villreinnemndene som berører ditt fylke samla sett har løst sine oppgaver i perioden 2008-2010? Du kan bare svare for villreinnemnder som berører ditt fylke og du kan krysse av på flere villreinnemnder.

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Vet ikke
Setesdalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brattfjell-Vindeggen m.fl	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hardangerviddaområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella/Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sogn og Fjordane	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane/Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta/Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SPØRSMÅL OM KOMMUNAL OG REGIONAL AREALPLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Q4: Hvordan vurderer du din kjennskap til plan- og bygningsloven og arealplanlegging? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til regionale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til kommunale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐

Q5: Har fylkeskommunen forholdt seg til en eller flere villreinnemnder innen følgende spørsmål? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Bestandsspørsmål	☐	☐	☐
Arealspørsmål	☐	☐	☐

Fylkeskommunen har hatt innsigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda	☐	☐	☐
Fylkeskommunen har kommentert arealplaner etter anbefaling fra nemnda	☐	☐	☐
Villreinnemnda har foreslått innsigelse, men uten at fylkeskommunen har reist det	☐	☐	☐
Planer har blitt sendt til ny behandling i kommuner fra fylkeskommunen fordi nemnda ikke har fått den til uttalelse	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdse/førstyrrelser	☐	☐	☐
Restaureringstiltak	☐	☐	☐

Q6: Har det innen ditt fylke vært gjennomført, eller er under gjennomføring, et regionalt planarbeid der villrein er et hovedtema?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q7: DERSOM NEI: Hvorfor er det verken gjennomført eller under gjennomføring et slikt regionalt planarbeid?

Q8: DERSOM JA PÅ SPØRSMÅL 6: Hvilken erfaring har du med dette regionale planarbeidet?

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Planarbeidet er kommet for kort	Vet ikke
Villreinnemnda ble bedt med i arbeidet med den regionale planen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinnemnda har deltatt aktivt i arbeidet med den regionale planen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinnemnda har hatt et ensidig fokus på villrein	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinnemnda har hatt et bredt samfunnsmessig perspektiv under planarbeidet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den regionale planen gir et bredt samfunnsmessig perspektiv på utfordringene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den regionale planen er først og fremst en plan for å ivareta villreinens leveområder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den regionale planen er blitt brukt i forhold til annet senere planarbeid i regionen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den regionale planen har ført til at villreinens leveområde ivaretas godt nok	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fylkeskommunen bruker den regionale planen som grunnlag for innsigelsesler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunen bruker den regionale planen som grunnlag for merknader til planer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmannen bruker den regionale planen som grunnlag for innsigelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmannen bruker den regionale planen som grunnlag for merknader	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinnemnda bruker den regionale planen som bakgrunn for kommentarer til plansaker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre bruker den regionale planen som grunnlag for kommentarer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SEKRETARIATENE FOR VILLREINNEMNDENE

Q9: Er det behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemdene på følgende områder? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Villreinbiologi	☐	☐	☐
Økonomistyring og administrasjon	☐	☐	☐
Arealplanlegging generelt	☐	☐	☐
Kunnskap om plan- og bygningsloven	☐	☐	☐
Bruk av naturmangfoldslov, fjellov m.fl.	☐	☐	☐
Kommunal planlegging	☐	☐	☐
Regional planlegging	☐	☐	☐
Reiseliv og turisme	☐	☐	☐

Verdiskapning mer generelt	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdse/forstyrrelser	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis annet, hva?

INDELING AV HENHOLDSVIS VILLREINNEMNDER OG SEKRETARIATER

Q10: Hvordan vurderer du dagens inndeling av villreinnemnder i din del av landet? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Dagens inndeling er god	☐	☐	☐
Det er for mange villreinområder samla	☐	☐	☐
Det burde vært med andre villreinområder	☐	☐	☐
Noen villreinområder passer bedre hos en annen nemnd	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis

Q11: DERSOM DAGENS INDELING I VILLREINNEMNDER IKKE ER HENSIKTMESSIG. Hvordan bør inndelingen av villreinnemnder være i din del av landet. I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av villreinnemdene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye nemndsområder. Sett ett kryss per villreinområde som bør være i samme nemnd.

Villreinområder	Nemndsområde 1	Nemnd 2	Nemndsområde 3	Nemndsområde 4	Nemndsområde 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q12: Er dagens inndeling i sekretariater for villreinnemnder i din del av landet god nok?

☐ Ja
 ☐ Nei
 ☐ Vet ikke

Q13: DERSOM DAGENS INNDELING I SEKRETARIATER IKKE ER HENSIKTSMESSIG. Hvordan bør inndelingen av sekretariater være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av sekretariatene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye sekretariater. Sett ett kryss per villreinområde som bør administreres av samme sekretariat.

Villreinområder	Sekretariat 1	Sekretariat 2	Sekretariat 3	Sekretariat 4	Sekretariat 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐
Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐

Q14: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering av nemndene generelt? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

Q15: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering og inndeling av sekretariatene generelt? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

SPØRSMÅL OM DEG

Q16: I hvor mange år har du til sammen vært aktivt involvert i villreinspørsmål, både bestands- og arealrelaterte, i forbindelse med arbeidet hos denne eller andre fylkeskommune?

Antall hele år

Q17: Jakter du villrein eller har du jaktet villrein?

☐ Ja ☐ Nei

Q18: Dersom Ja, hvor mange sesonger totalt har du jaktet villrein?

sesonger

Q19: Kjønn

☐ Mann ☐ Kvinne

Q20: Alder

Alder:

Q21: Har du ellers noen synspunkter på villreinnemdenes funksjon og ansvarområde som du vil gi uttrykk for?

TAKK FOR HJELPEN

Fylkesmannen 01062011

INNLEDENDE SPØRSMÅL

Q1: Hvilket fylkesmannsembete er du ansatt i?

☐ Hedmark	☐ Oppland	☐ Buskerud	☐ Akershus
☐ Telemark	☐ Aust-Agder	☐ Vest-Agder	☐ Rogaland
☐ Hordaland	☐ Sogn og Fjordane	☐ Møre og Romsdal	☐ Sør-Trøndelag

Q2: Hvilke villreinnemndsområder berører ditt fylke?

- ☐ Setesdalsområdet. (Villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei, Vårmur-Roan)
- ☐ Villreinnemnda for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell. (Villreinområdene Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell)
- ☐ Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. (Villreinområdene Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya)
- ☐ Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen. (Villreinområdene Nordfjella og Fjellheimen)
- ☐ Villreinnemnda for Sogn og Fjordane. (Villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen)
- ☐ Villreinnemnda for Ottadalen (Villreinområdet Ottadalen)
- ☐ Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten (Villreinområdene Rondane og Sølnekletten)
- ☐ Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø (Villreinområdene Snøhetta og Knutshø)
- ☐ Villreinnemnda for Forollhogna (Villreinområdet Forollhogna)
- ☐ Tolga Østfjell

Q3: Synes du dagens inndeling i hvilke fylkesmannsembeter som har et spesielt ansvar for oppfølging av en villreinnemnd er god nok?

	Sett kryss
Ja	☐
Nei	☐
Vet ikke	☐

Q4: DERSOM DU IKKE SYNES AT FORDELINGEN AV HVEM SOM HAR ET HOVEDANSVAR ER GOD NOK:
Hvilke fylkesmannsembeter bør i tilfelle ha ansvar for forskjellige villreinnemnder og villreinområder?

Q5: Har ditt fylkesmannsembete hovedansvar for oppfølging av en villreinnemnd?

Ja	☐
Nei	☐
Vet ikke	☐

DERSOM DITT FYLKESMANNSEMBETE IKKE HAR ET HOVEDANSVAR FOR EN VILLREINNEMND - GÅ TIL SPØRSMÅL 30

DERSOM DITT FYLKESMANNSEMBETE HAR ET HOVEDANSVAR FOR EN VILLREINNEMND FORTSETT MED SPØRSMÅL 6

Q6: Hvilken villreinnemnd har ditt fylkesmannsembete et hovedansvar for?

- ☐ Setesdalsområdet. (Villreinområdene Setesdal-Ryfylke, Setesdal Austhei, Vårmur-Roan)
- ☐ Villreinnemnda for Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell. (Villreinområdene Brattfjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell)
- ☐ Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. (Villreinområdene Hardangervidda, Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya)
- ☐ Villreinnemnda for Nordfjella og Fjellheimen. (Villreinområdene Nordfjella og Fjellheimen)
- ☐ Villreinnemnda for Sogn og Fjordane. (Villreinområdene Lærdal-Årdal, Vest-Jotunheimen, Sunnfjord, Førdefjella og Svartebotnen)

- ☐ Villreinnemnda for Ottadalen (Villreinområdet Ottadalen)
- ☐ Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten (Villreinområdene Rondane og Sølnekletten)
- ☐ Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø (Villreinområdene Snøhetta og Knutshø)
- ☐ Villreinnemnda for Forollhogna (Villreinområdet Forollhogna)
- ☐ Tolga Østfjell

SPØRSMÅL OM VILLREINNEMNDA HAR LYKKES

Q7: Hvordan synes du at den villreinnemnda du har et hovedansvar for samla sett i løpet av 2008-2010 har løst sine oppgaver?

- ☐ Svært bra ☐ Bra ☐ Middels ☐ Dårlig ☐ Svært dårlig ☐ Vet ikke

SPØRSMÅL OM BESTANDSPLANEN - PROSESS OG MÅLOPPNÅELSE

Q8: Består den villreinnemnda som embetet har et spesielt ansvar for av 2 eller flere villreinområder?

- ☐ Ja ☐ Nei

Q9: DERSOM JA PÅ SPØRSMÅL 8: Hvordan synes du villreinnemnda er involvert i bestandsforvaltningen når nemnda sitt område består av to eller flere villreinområder? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Områdene er omtrent like store og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer store områder	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer små områder	☐	☐	☐

Q10: Hva syns du om villreinnemnda sine rammer og godkjenning av bestandsplanen for det nemndsområdet som ditt embete har et hovedansvar for? Sett ett kryss på hvert delspørsmål

	Svært bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig	Ikke ny bestandsplan i perioden	Vet ikke
Rammene for prosessen med bestandsplanen var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Godkjenningsprosessen var	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SPØRSMÅL OM KOMMUNAL OG REGIONAL AREALPLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Q11: Hvordan vurderer du din kjennskap til plan- og bygningsloven og arealplanlegging? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Svært god	God	Middels	Dårlig	Svært dårlig
Generell kjennskap til kommunal arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Generell kjennskap til regional arealplanlegging	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til regionale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐
Kjennskap til kommunale planstrategier	☐	☐	☐	☐	☐

Q12: I hvilken grad har følgende aktører samla sett påvirket arealtilstanden i området til den nemnda du har et hovedansvar for? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	Ikke aktuelt	Vet ikke
Villreinnemnda har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Villreinutvalget/laget har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fylkesmannen har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunen har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grunneiere har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energisektoren har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vegsektoren har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statsskog har påvirket utviklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvis andre aktører har påvirket utviklingen, hvilke aktører?							
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q13: DERSOM JA PÅ SPØRSMÅL 8: Hvordan synes du villreinnemnda forholder seg til følgende situasjoner ved kommunal og regional arealplanlegging når nemnda omfatter to eller flere villreinområder? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Områdene er omtrent like store og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer likt	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer store områder	☐	☐	☐
Det er små og store områder og nemnda prioriterer små områder	☐	☐	☐

SEKRETARIATET

Q14: Er det behov for å styrke kompetansen i sekretariatet i villreinnemnda på følgende områder? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Villreinbiologi	☐	☐	☐
Økonomistyring og administrasjon	☐	☐	☐
Arealplanlegging generelt	☐	☐	☐
Kunnskap om plan- og bygningsloven	☐	☐	☐
Bruk av naturmangfoldslov, fjellov m.fl.	☐	☐	☐
Kommunal planlegging	☐	☐	☐
Regional planlegging	☐	☐	☐
Reiseliv og turisme	☐	☐	☐
Verdiskapning mer generelt	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdse/førstyrrelser	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis annet, hva?

NÆRMERE OM SAMARBEIDET MED VILLREINNEMNDENE

Q15: Er ditt fylkesmannsembete det mest relevante for den nemnda som dere nå har et spesielt ansvar for?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q16: Embetet sitt samarbeid med nemnda i 2008-2010. Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Vårt fylkesmannsembete inviteres årlig til alle møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Vårt fylkesmannsembete deltar årlig på alle slike møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Vårt fylkesmannsembete inviteres årlig på ett eller flere møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Vårt fylkesmannsembete deltar årlig på ett eller flere flere møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Vårt fylkesamnnsembete møter årlig nemnda i andre sammenhenger der nemnda deltar	☐	☐	☐

Q17: Hva er temaet for samarbeidet mellom fylkesmannsembetet og den demnda dere har et spesielt ansvar for? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det er samarbeid om bestandsspørsmål	☐	☐	☐
Det er samarbeid om arealspørsmål	☐	☐	☐
Vårt embete har hatt innsigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda	☐	☐	☐
Vårt embete har kommentert arealplaner etter anbefaling fra nemnda	☐	☐	☐
Villreinnemnda har foreslått innsigelse, men uten at vårt embete har reist innsigelse	☐	☐	☐
Planer har blitt sendt til ny behandling i kommuner fra fylkesmannen fordi nemnda ikke har fått den til uttalelse	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdsel/forstyrrelser	☐	☐	☐
Restaureringstiltak	☐	☐	☐

Q18: Berører ditt fylke andre villreinnemnder enn den dere er hovedansvarlige for?

☐ Ja ☐ Nei

Dersom ja; hvilke(t) fylkesmannsembete

Q19: Dersom fylket berører andre nemnder. I hvilken grad har dere i 2008-2010 samarbeidet om følgende forhold? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det har vært samarbeid om bestandsspørsmål	☐	☐	☐
Det har vært samarbeid om arealspørsmål	☐	☐	☐
Vårt embete har hatt innsigelse til arealplaner etter forslag fra villreinnemnda	☐	☐	☐
Vårt embete har kommentert arealplaner etter anbefaling fra nemnda	☐	☐	☐
Villreinnemnda har foreslått innsigelse, men uten at vårt embete har reist innsigelse	☐	☐	☐
Planer har blitt sendt til ny behandling i kommuner fra fylkesmannen fordi nemnda ikke har fått den til uttalelse	☐	☐	☐
Informasjon/formidling	☐	☐	☐
Ferdsel/forstyrrelser	☐	☐	☐
Restaureringstiltak	☐	☐	☐

VILLREINNEMNDA SIN ØKONOMI

Q20: Setter den villreinnemnda embetet har et ansvar for årlig opp et budsjett?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q21: DERSOM JA. Danner følgende elementer grunnlag for å sette opp denne nemndas budsjett?

	Ja	Nei	Vet ikke
Antatt antall møter i samla nemnd	☐	☐	☐
Antatt antall telefonmøter	☐	☐	☐
Antatte utgifter til sekretær	☐	☐	☐
Antatte driftsutgifter	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til arbeid med bestandsplan	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til arbeid med fellingskvoter	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til arbeid med arealplanlegging	☐	☐	☐
Antatt tid og kostnad til fordeling av tiltaksmidler	☐	☐	☐
Fagsamlinger/kompetansehevingstiltak	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis "Annet", hva?

Q22: DERSOM NEI. Hvorfor setter ikke denne nemnda opp et årlig budsjett?

	Ja	Nei	Vet ikke
De har ikke behov for et årlig budsjett	☐	☐	☐
Pålagte saker innen bestandsforvaltning må gjennomføres uansett	☐	☐	☐

Uansett må nemnda delta i arealplanlegging	☐	☐	☐
Nemnda har fått for liten opplæring i budsjettering	☐	☐	☐
Nemnda har fått liten veiledning i budsjettering	☐	☐	☐
Nemnda har for liten kompetanse til budsjettering	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis

Q23: Hvordan vurderer du denne nemndas økonomiske rammer i 2010 i forhold til 2008-09? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Det er blitt mer midler til driften av nemnda	☐	☐	☐
Det har i praksis blitt mindre midler til drift av nemnda fordi andre/nye oppgaver for nemnda krever mer innsats	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke nemndas innsats innen bestandsforvaltning	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke nemndas arbeid med regionale planer	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke nemndas arbeid med kommunale planer	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å holde flere samla møter i nemnda	☐	☐	☐
Nemnda kan arbeide mer med kunnskapspredning	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å kurse medlemmene i nemnda mer	☐	☐	☐
Det er blitt mulig å øke stillingsbrøken til nemndas sekretær	☐	☐	☐

Q24: Var det i 2010 tilstrekkelig med midler til drift av denne nemnda?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q25: Brukte denne nemnda i 2010 opp alle de tildelte midlene?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q26: DERSOM NEI (NEMNDA KLARTE IKKE Å BRUKE OPP PENGENE). Hvorfor brukte ikke denne nemnda opp de tildelte midlene i 2010? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	I ingen grad	Ikke aktuelt	Vet ikke
Fikk for mye penger i forhold til aktivitet og oppgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fikk overskudd fordi aktiviteten ble redusert av frykt for å bruke for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klarte å spare penger ved å møtes sjeldnere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Reduserte kostnadene ved å erstatte møter i nemnda med telefonmøter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkelte planlagte aktiviteter ble avlyst	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Flere nemnder samarbeidet om å løse oppgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Godt samarbeid med villreinutvalg ga billigere drift	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Godt samarbeid med fylkesmannen ga billigere drift enn antatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet:								
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q27: Er det ønskelig at nemnda kan overføre midler fra ett år til et annet?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q28: Klarte denne nemnda i i 2010 å utføre sine oppgaver innen budsjetttrammene?

☐ Ja ☐ Nei

Q29: DERSOM NEI. Hva er årsaken til at nemnda i 2010 ikke utførte sine oppgaver innen budsjetttrammene? ? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	I svært stor grad	I stor grad	I middels grad	I liten grad	I svært liten grad	I ingen grad	Ikke aktuelt	Vet ikke
Budsjettet var for lite	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med bestandsplanen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med de årlige kvotene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mye arbeid med kommunale arealplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med regionale planer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med verneplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mye arbeid med enkeltsaker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dårlig budsjettering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drift av sekretariatet ble dyrere enn antatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det var behov for uforutsette tiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet:								
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

INDELING AV HENHOLDSVIS VILLREINNEMNDER OG SEKRETARIATER

Q30: Hvordan vurderer du dagens inndeling av villreinnemnder i din del av landet? Sett ett kryss på hvert delspørsmål.

	Ja	Nei	Vet ikke
Dagens inndeling er god	☐	☐	☐
Det er for mange villreinområder samla	☐	☐	☐
Det burde vært med andre villreinområder	☐	☐	☐
Noen villreinområder passer bedre hos en annen nemnd	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐

Hvis

Q31: DERSOM DAGENS INNDELING I VILLREINNEMNDER IKKE ER HENSIKTSMESSIG. Hvordan bør inndelingen av villreinnemnder være i din del av landet. I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av villreinnemdene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye nemndsområder. Sett ett kryss per villreinområde som bør være i samme nemnd.

Villreinområder	Nemndsområde 1	Nemnd 2	Nemndsområde 3	Nemndsområde 4	Nemndsområde 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐

Knutshø	☐	☐	☐	☐	☐
---------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Q32: Er dagens inndeling i sekretariater for villreinnemnder i din del av landet god nok?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke

Q33: DERSOM DAGENS INNDELING I SEKRETARIATER IKKE ER HENSIKTSMESSIG. Hvordan bør inndelingen av sekretariater være i din del av landet? I tabellen nedenfor håper vi du med utgangspunkt i villreinområdene kan foreslå den sammensetningen av sekretariatene du mener er mest hensiktsmessig. Du kan foreslå inntil 5 nye sekretariater. Sett ett kryss per villreinområde som bør administreres av samme sekretariat.

Villreinområder	Sekretariat 1	Sekretariat 2	Sekretariat 3	Sekretariat 4	Sekretariat 5
Setesdal Ryfylke	☐	☐	☐	☐	☐
Setesdal Austehei	☐	☐	☐	☐	☐
Skaulen Etnefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Våmur Roan	☐	☐	☐	☐	☐
Brattefjell Vindeggen	☐	☐	☐	☐	☐
Blefjell	☐	☐	☐	☐	☐
Hardangervidda	☐	☐	☐	☐	☐
Norefjell - Reinsjøfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Oksenhalvøya	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Nordfjella	☐	☐	☐	☐	☐
Lærdal Årdal	☐	☐	☐	☐	☐
Vest-Jotunheimen	☐	☐	☐	☐	☐
Sunnfjord	☐	☐	☐	☐	☐
Førdefjella	☐	☐	☐	☐	☐
Svartebotnen	☐	☐	☐	☐	☐
Ottadalsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Snøhetta	☐	☐	☐	☐	☐
Rondane	☐	☐	☐	☐	☐
Sølnkletten	☐	☐	☐	☐	☐
Tolga Østfjell	☐	☐	☐	☐	☐
Forollhogna	☐	☐	☐	☐	☐

Q34: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering av nemndene generelt? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

Q35: Hvilke synspunkt har du forøvrig på dagens organisering og inndeling av sekretariatene generelt? Angi om mulig både fordeler og ulemper.

SPØRSMÅL OM DEG

Q36: I hvor mange år har du til sammen vært aktivt involvert i villreinspørsmål, både bestands- og arealrelaterte, i forbindelse med arbeidet hos denne eller andre fylkesmenn?

Antall hele år

Q37: Jakter du villrein eller har du jaktet villrein?

Ja

Nei

Q38: Dersom Ja, hvor mange sesonger totalt har du jaktet villrein?

sesonger

Q39: Kjønn

☐ Mann ☐ Kvinne

Q40: Alder

Alder:

Q41: Har du ellers noen synspunkter på villreinnemdenes funksjon og ansvarområde som du vil gi uttrykk for?

TAKK FOR HJELPEN

Villreinnemndene
- en evaluering av deres struktur og funksjon

I prosjektet evalueres villreinnemndene, spesielt på bakgrunn av endringer fra 2007 i deres struktur og funksjon. Materialet er basert på e-post surveyer til en rekke aktører samt telefonintervjuer. Hovedtrekket er at villreinnemndene har gjort en bra jobb. 40 % av medlemmene uteblir fra ett eller flere årlige møter i samla nemnd. Alle nemndene har lønnet sekretær, men i ulike stillingsbrøker. Nemndene har 2-3 møter i samla nemnd per år og et vanlig medlem bruker litt under 12 timer per møte, inkludert forarbeid og reise. Dagens "ansvarlige" fylkesmann er den mest relevante. Nemndene setter opp årlige budsjett og klarer å utføre sine oppgaver innen tildelte midler. Praxis ved annonsering og vurdering av tilskuddsmidler varierer, og villreinutvalgene får oftest midler. Dagens inndeling i villreinnemndsområder er god nok, men en bør se på inndelingen av enkelte områder. Inndelingen i sekretariater er god nok.

Rapport nr.: 11/2011
ISBN nr: 978-82-7356-688-1